

Inhoudsopgave

Accountantsverklaring

Algemeen

Overzicht samenstelling gemeenteraad -----	4
Overzicht samenstelling college van burgemeester en wethouders -----	5
Leeswijzer -----	6
Kerngegevens -----	7

Deel 1 Jaarverslag

Programmaverantwoording

Programma 0 Algemeen bestuur -----	9
Programma 1 Openbare orde en veiligheid -----	13
Programma 2 Algemene infrastructurele werken -----	19
Programma 3 Betaalde dienstverlening -----	26
Programma 4 Onderwijs -----	33
Programma 5 Verblijfsvoorzieningen -----	39
Programma 6 Zorg en welzijn -----	47
Programma 7 Ruimtelijke aspecten -----	55
Programma 8 Economische en financiële aangelegenheden -----	61

Overzicht algemene dekkingsmiddelen & onvoorzien -----	68
--	----

Paragrafen

§ 1 Locale heffingen -----	71
§ 2 Weerstandsvermogen -----	78
§ 3 Onderhoud kapitaalgoederen -----	89
§ 4 Financiering -----	94
§ 5 Bedrijfsvoering -----	98
§ 6 Verbonden partijen -----	105
§ 7 Grondbeleid en -bedrijf -----	115

Deel 2 Jaarrekening

Programmarekening

Overzicht baten en lasten per programma -----	119
Analyse verschillen begroting na wijziging en programmarekening -----	121
Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien -----	129
Overzicht incidentele baten en lasten -----	130

Balans

Balans en toelichting -----	133
Staat van herkomst en besteding van middelen -----	152
Overzicht financieringspositie -----	153

Bijlage Overzicht grondexploitatie -----	155
Bijlage Overzicht verloop voorziening MOP - gebouwen -----	165
Bijlage SiSa -----	168

Overzicht (deel)producten -----	170
---------------------------------	-----

Verklarende woordenlijst -----	176
--------------------------------	-----

Colofon -----	178
---------------	-----

Accountantsverklaring

De accountantsverklaring wordt hier nog ingevoegd!!!

Gemeenteraad Goedereede, samenstelling per 31 maart 2009

Naam	Partij	Functie	Datum ingang
van de Velde-de Wilde, G.J.		burgemeester	15feb2005
van Dam, B.	P.v.d.A.	raadslid	24jan2008
Goemaat, J.	C.U.	raadslid	1nov2007
Grinwis, P.C.	S.G.P.	raadslid	15apr2002
Human, T.	S.G.P.	raadslid	17apr1997
Klepper, J.	S.G.P.	raadslid	29apr1986
van der Meer, H.	V.V.D.	raadslid	12apr1994
van Oostenbrugge, H.T.	C.D.A.	raadslid	14apr1998
Pijl, D.	C.D.A.	raadslid	15apr2002
Polie, P.K.C.	V.G.B.	raadslid	30mrt2006
Poort-van Dam, T.	P.v.d.A.	raadslid	30sep2004
Rijkerkerk-Andriesen, A.J.	V.V.D.	raadslid	16mrt2006
Soeteman, K.	S.G.P.	raadslid	16mrt2006
Grinwis-Driesse, M.N.	C.U.	raadslid	05mrt2009
Tanis, H.	S.G.P.	raadslid	14mrt2002
Keijzer-Westhoeve, E.B.	C.D.A.	raadslid	16mrt2006
Koppenol, D.A.		griffier	9apr2002

**College van burgemeester en wethouders van Goedereede,
samenstelling per 31 maart 2009**

Naam	Partij	Functie	Datum ingang
van de Velde-de Wilde, G.J.		burgemeester	15feb2005
Admiraal, A.	S.G.P.	wethouder	24nov2005
Feller, P.	V.G.B.	wethouder	30mrt2006
van der Vlugt, A.J.C.	C.D.A.	wethouder	1nov2007
van Steeg, H.		secretaris	20aug2007

Portefeuille burgemeester G. van de Velde-de Wilde:

Openbare orde en veiligheid (inclusief Ouddorpse Reddings Brigade), Brandweer, Inter-gemeentelijke samenwerking, Communicatie en voorlichting, Personeel en organisatie, Kabinet en bestuursondersteuning, Leefbaarheidprojecten, Landinrichting Ouddorp West en Stedenband Ladek Zdrój.

Portefeuille wethouder A. Admiraal:

Ruimtelijke ordening, Volkshuisvesting, Milieu, Grondbeleid, Handhaving, Bouwzaken, Cultureel erfgoed en Archeologie.

Portefeuille wethouder A.J.C. van der Vlugt:

Economische zaken, Beheer en uitvoering, Verkeer, Kunst en cultuur, Zwembad en Accommodatiebeleid.

Portefeuille wethouder P. Feller:

Sociale zaken, Welzijn, Sport, Onderwijs, Financiën, Belastingen, Publieke dienstverlening, ICT en Facilitaire zaken.

Leeswijzer

Voor u ligt de Programmarekening 2008 van de gemeente Goedereede. De indeling van deze rekening komt overeen met die van het voorgaand jaar, waarmee goede ervaringen zijn opgedaan. De opzet is tevens gelijk aan die voor de begroting 2008, waarbij is uitgegaan van de drie – leidende – W-vragen: Wat wilden we bereiken?, Wat hebben we gedaan? en Wat heeft het gekost? Voor de goede orde worden deze vragen in elk programma herhaald. Elk programma sluit met een financiële analyse.

Bij de beantwoording van de drie W-vragen is gebruik gemaakt van een tabelvorm. Doelstellingen en actiepunten zijn daarbij steeds expliciet benoemd, terwijl onder de noemer 'verantwoording' zo concreet mogelijk aangegeven is wat het afgelopen jaar is gedaan. Ook de financiële consequenties zijn daarbij puntsgewijs vermeld.

In de programma's wordt steeds voor de doelstellingen, actiepunten en financiële gevolgen een cijfercombinatie gehanteerd. Deze cijfercombinatie is opgebouwd uit het nummer van het desbetreffende product, gecombineerd met een volgnummer. Een en ander loopt synchroon met de nummering van de managementrapportages en vormt op deze manier een belangrijk instrument in het kader van de bedrijfsvoering.

Het tweede deel van de programmarekening, de financiële jaarrekening, is een onderdeel dat volgens de geldende verplichte voorschriften (BBV) wordt opgesteld. Dit betekent dat het een hoog gehalte aan cijfermatige informatie bevat. Hieronder volgt een korte toelichting op de diverse onderdelen, waarmee tevens getracht wordt een verbinding te maken met de programmaverantwoording in het eerste deel, het jaarverslag.

Overzicht baten en lasten per programma:

Hierin worden per programma apart vermeld (verticaal): de lasten, de baten, het saldo hiervan, de mutaties in de reserves (de resultaatbestemming) en het saldo na resultaatbestemming. Deze bedragen komen overeen met de (totaal)bedragen per programma die in het jaarverslag vermeld worden. Per programma worden (horizontaal) naast de begrote (primitief en na wijzigingen) en werkelijke bedragen, ook de verschillen inclusief en exclusief overhead vermeld. Dit laatste verschil wordt geanalyseerd. De overheadkosten (kostenplaatsen) wordt apart geanalyseerd. De algemene dekkingsmiddelen (baten) worden positief vermeld. De notatie van zowel de baten als de lasten is positief ("+"); de mutaties in de reserves worden negatief aangegeven als de onttrekkingen aan de reserves hoger zijn dan de dotaties aan de reserves. Voor de verschillen geldt het volgende: de nadelen zijn negatief vermeld en voordelen positief.

Analyse programma's:

De notatie in de analyse is "+" bij een voordeel en "-" bij een nadeel. Geanalyseerd worden eerst de programma's (exclusief overhead), daarna de overhead als geheel en dan de algemene dekkingsmiddelen. Verdeeld over directe baten & lasten, voorzieningen, reserves en boekwaardemutaties worden de verschillen becijferd. Op hoofdlijnen worden de grootste afwijkingen daarna beschreven. Zowel de cijfermatige analyse als de beschrijving van de afwijkingen komen overeen met wat bij de programma's in het jaarverslag wordt vermeld.

Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien:

Dit – wettelijk verplichte – overzicht geeft het verloop van de aanwending van het begrote bedrag weer.

Overzicht incidentele baten en lasten:

In dit voorgeschreven overzicht worden de lasten negatief ("-") en de baten positief vermeld ("+").

Na de financiële jaarrekening is tenslotte nog een verklarende woordenlijst opgenomen, waarin tevens de meeste in deze programmarekening gebruikte afkortingen worden uitgeschreven.

Kerngegevens

Sociale structuur	31-12-2007	31-12-2008
Aantal inwoners	11.590	11.506
waarvan: jonger dan 20 jaar	2.902	2.858
65 jaar en ouder	1.897	1.958
Uitkeringen:		
- Wwb	56	59
- WIW	1	0
- IOAW	5	3
- IOAZ	0	0
- Bbz	1	0
Wsw s.e.'s	49	45
Fysieke structuur		
Oppervlakte land (aantal ha)	7.118	7.118
Oppervlakte binnenwater (aantal ha)	3.779	3.779
Oppervlakte buitenwater (aantal ha)	4.487	4.487
Aantal woningen	4.561	4.595
Aantal recreatieve woningen	2.670	2.668
Lengte wegen (in km):		
- buiten de bebouwde kom	0	0
- binnen de bebouwde kom	64,0	64,0
Lengte recreatieve fiets-, ruiter- en wandelpaden (in km)	11,6	11,6
Oppervlakte openbaar groen in ha	73,3	73,0
Lengte riolering (in km):		
- vrijerval riolering	87,0	90,9
- drukriolering en persleidingen	49,0	49,5
Aantal gemalen	186	207
Financiële structuur	€	€
Rekeningsomvang (omzet)	20,3 miljoen	22,7 miljoen
Eigen vermogen	11,7 miljoen	13,3 miljoen
Langlopende geldleningen	4,9 miljoen	4,3 miljoen

Deel 1

Jaarverslag

Programmaverantwoording

0

Algemeen Bestuur

Het programma omvat het democratisch functioneren van de gemeente, de bestuurlijke samenwerking en ondersteuning, evenals bestuursondersteuning van de raad (griffie).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	001.01
Doelstelling	Het verbeteren en professionaliseren van het imago van de gemeente.
Actiepunt	Begin 2008 zijn resultaten beschikbaar van extern onderzoek naar identiteit en imago van de gemeente, voornamelijk bij de toeristische doelgroep, waarbij ook de huisstijl zal worden betrokken. De resultaten van dit onderzoek worden waar mogelijk vertaald in concrete actievoorstellen.
Verantwoording	De onderzoeksresultaten zijn gepresenteerd aan het college en de raad. Voor de voorgestelde aanpassing van de huisstijl blijkt evenwel geen financiële ruimte.
Financiën	
Nr.	001.02
Doelstelling	Het verbeteren van de interne en externe communicatie van de gemeente.
Actiepunt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Introduceren zogenaamde schrijfwijzer; ▪ Het implementeren van de normen in de 'richtlijn e-mailgebruik overheid'; ▪ Het maken van een voorstel voor het uitbreiden van de inhoud van inwonersavonden; ▪ Het verbeteren van de informatierubriek in de lokale kranten, mogelijk in samenwerking met andere gemeenten.
Verantwoording	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De schrijfwijzer is elektronisch en als afdruk bij alle medewerkers afgeleverd. Medewerkers van de sector Grondgebiedzaken hebben een cursus schrijfvaardigheid gevolgd; ▪ Implementatie van het Document Management Systeem is nog niet gestart, daarom is de richtlijn e-mailgebruik nog niet geïmplementeerd; ▪ Het voorstel ter uitbreiding van de inwonersavonden is nog in voorbereiding; ▪ Er wordt een collegevoorstel voorbereid voor een gezamenlijke gemeente-folder.
Financiën	
Nr.	001.03
Doelstelling	Het rapport met de titel "Rentmeesterschap tussen verleden en toekomst" geeft, op basis van een korte periode van eilandelijke samenwerking, een overzicht en analyse van de bereikte resultaten. Tevens treffen we daar ook aanbevelingen in aan welke op een aantal punten 'gevoelig' liggen en op andere punten haaks staan op wat de Raad en het Gemeentebestuur van Goede-

	reede voorstaat. De gemeente Goedereede zet in op behoud van haar zelfstandigheid en op verdere eilandelijke niet vrijblijvende samenwerking.
Actiepunt	Naar aanleiding van het Bestuurskrachtonderzoek (BKO) zal een plan van aanpak voor de gemeente worden opgesteld en geïmplementeerd. Op eilandelijk niveau zal, in relatie tot het Bestuurskrachtonderzoek betreffende het ISGO, door de vier burgemeesters en secretarissen een voorstel worden gedaan.
Verantwoording	In twee van de vier gemeenten is de bestuursopdracht aangenomen en in twee verworpen. Dat heeft ertoe geleid dat eind november een bijeenkomst is belegd met de vier burgemeesters en secretarissen. In die bijeenkomst is besloten om een zogenaamde "Kissinger-figuur" te zoeken die de vier gemeenten nader tot elkaar zou moeten brengen ten einde een eenduidig antwoord te kunnen geven op de eilandelijke bestuurlijke opgave van de toekomst.
Financiën	Bestuurskrachtonderzoek: € 3.700,- (collegerekening)
Nr.	001.04
Doelstelling	Verder uitwerken Stedenband Ladek Zdrój.
Actiepunt	In overleg met de gemeente Ladek Zdrój zal het ingestelde comité diverse activiteiten organiseren.
Verantwoording	 <p>Een vertegenwoordiging van het bestuur van Ladek Zdroj en een tiental leden van de jeugdbrandweer hebben een tegenbezoek aan Goedereede gebracht. Tijdens dit tegenbezoek zijn via een onderhoudend/informerend programma interessante thema's aan de orde geweest - met tevredenheid kan op dit bezoek worden teruggekeken.</p>
Financiën	Stedenband: € 9.200,- (collegerekening)
Nr.	001.05
Doelstelling	Actualisatie van het document "Vitale Regio".
Actiepunt	Het in 2007 gestarte actualisatietraject zal in 2008 vorm en inhoud krijgen en worden vastgesteld.
Verantwoording	Deze nota is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van het ISGO en later ook in de afzonderlijke raden van Goeree-Overflakkee.
Financiën	
Nr.	001.99
Doelstelling	Bestuursorganen - Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	<p>Wegens een meerjarige doorbetalingsverplichting voor een voormalig bestuurder is bij de voorjaarsnota ten laste van de reserve toekomstige investeringen een voorziening gevormd te worden van € 175.000,-.</p> <p>In november 2008 hebben de raads- en collegeleden een media- en performancetraining gevolgd. Hiermee is onder andere getraind op effectief woordvoerderschap, zowel in vergaderingen als in mediacontacten.</p>
Financiën	Voorziening vml. bestuurder: € 175.000,- (collegerekening) Media- en performancetraining: € 5.000,- (collegerekening)

Nr.	002.99	
Doelstelling	Verkiezingen – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording	<p>Voor de verkiezingen van het Europees Parlement op 4 juni 2009 moeten stemhokjes, stembussen en stemkisten met materialen worden aangeschaft. Gezien de grote vraag naar bovenstaande materialen (alle gemeenten worden immers geconfronteerd met deze aanschaf) is door de diverse leveranciers al in 2008 verzocht om tijdig de materialen te bestellen.</p>	
Financiën	Verkiezingen: € 10.000,- (doorgeschoven budget 2009)	

Financiële analyse

Baten en lasten programma 0 Algemeen Bestuur					
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo
Begroting inclusief wijzigingen	2008	2007	2008	2008	2008
Lasten					
Prioriteiten					0
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Bestuursorganen		884	873	783	90
Verkiezingen		11	10	1	10
Totaal bestaand beleid		895	883	783	100
Totaal lasten		895	883	783	100
Baten					
Prioriteiten					0
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Bestuursorganen			1	12	-11
Verkiezingen		1			0
Totaal bestaand beleid		1	1	12	-11
Totaal baten		1	1	12	-11
Subtotaal programma 0		894	882	772	110

Baten en lasten programma 0 Algemeen Bestuur						<i>vervolg</i>
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo	
Begroting inclusief wijzigingen	2008	2007	2008	2008	2008	
Mutaties reserve/voorz.		56	225	225	0	
Kapitaallasten		2	2	2	0	
Overhead		905	1.074	1.071	3	
Saldo programma 0		1.857	2.183	2.070	113	

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 2.070.000,- gekost en laat een voordeel zien van € 110.000,-, exclusief Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 113.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorziening	Kapitaal	Boekwaarde	Reserve	Reserve	Resultaat
	direct	mutaties	lasten	mutaties	dotaties	onttrekking	programma
Salariskosten	15.800						15.800
ISGO bijdrage	48.400						48.400
Representatie	18.800						18.800
Overige posten en afronding	27.404						27.404
Totaal programma 0	110.404	0	0	0	0	0	110.404

Toelichting

- Salarissen bestuursorganen: Afwijking salarissen bestuursorganen € 15.800,-.
- ISGO-bijdrage: De bijdrage aan het ISGO wordt op diverse posten geboekt. Bij de Voorjaarsnota is de bijraming alleen op deze post geboekt en niet verdeeld naar de diverse posten. Derhalve is op deze post een voordeel € 48.400,- te zien ten opzichte van de begroting. Dit voordeel bestaat overigens ook uit de voordelige afrekening over het boekjaar 2007, welke in 2008 is ontvangen. Over het algemeen kent de post 'bijdrage ISGO' geen overschrijdingen.
- Representatie: Het budget voor representatie is bij de Voorjaarsnota verhoogd, mede hierdoor en door maatregelen om verdere toename kosten te voorkomen laat deze post een voordeel van € 18.800,- zien.

1

Openbare orde en veiligheid

Het programma omvat brandweer en rampenbestrijding, openbare orde en veiligheid, verkeersveiligheid, uitvoering APV, milieu en ongediertebestrijding.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	011.01
Doelstelling	Mogelijkheden onderzoeken om te komen tot een eilandelijke rampenorganisatie.
Actiepunt	Vooralsnog geen actie ondernemen in verband met nieuwe Wet veiligheidsregio's, waarvan de gevolgen thans nog niet (geheel) zijn te overzien.
Verantwoording	Het offertetraject is opgestart en naar verwachting zal uitvoering van het project medio september 2009 opgestart worden. Dit traject heeft overigens alleen betrekking op de vorming tot één eilandelijke crisisorganisatie en niet op de aanstelling van eilandelijke ambtenaar rampenbestrijding.
Financiën	Eilandelijke rampenorganisatie: € 7.500,- (doorgeschoven budget 2009)
Nr.	011.02
Doelstelling	Uitwerking eilandelijke brandweerstructuur en onderzoek mogelijke overgang vrijwillige brandweer naar Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.
Actiepunt	Realisatie van een gefaseerde overgang van het beroepspersoneel naar de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). Uitgangspunt is om de overgang met ingang van 1 januari 2008 te realiseren.
Verantwoording	Besluitvorming heeft plaatsgevonden en afronding van de bestuursafpraak zal in 2009 plaatsvinden.
Financiën	Bijdrage VRR: € 660.300,- (collegerekening)
Nr.	011.03
Doelstelling	Realisatie nieuwe brandweerkazerne te Goedereede.
Actiepunt	Voor de bluseenheid van Goedereede is een project opgestart om in een gezamenlijk overleg tussen de VRR, GHOR en de gemeente een nieuwe brandweerkazerne te bouwen.
Verantwoording	Er wordt een nieuw schetsontwerp gemaakt voor de kazerne te Goedereede. Daarbij wordt uitdrukkelijk gekeken naar het te gebruiken materiaal en de vormgeving.
Financiën	Kapitaallasten via bijdrage VRR

Nr.	011.04
Doelstelling	Realisatie nieuwe brandweerkazerne te Ouddorp.
Actiepunt	Na het afronden van de besluitvorming over de realisatie van de brandweerkazerne te Goedereede kan met de planvorming worden opgestart voor de realisatie van een brandweerkazerne te Ouddorp.
	
Verantwoording	De planvorming voor een brandweerkazerne te Ouddorp wacht op de afronding van de kazerne te Goedereede.
Financiën	Kapitaallasten via bijdrage VRR
Nr.	011.05
Doelstelling	Op niveau brengen van het opleidingsniveau van de gemeentelijke brandweer.
Actiepunt	Het volgen van diverse (extra) opleidingen door verschillende onderdelen van het korps.
Verantwoording	Budget voor het volgen van extra opleidingen is in de begroting 2008 opgenomen.
Financiën	Kosten via bijdrage VRR
Nr.	011.06
Doelstelling	Vervanging brandweerauto Goedereede.
Verantwoording	In 2010 staat de vervanging van de brandweerauto in de investeringsparagraaf.
Financiën	Kapitaallasten via bijdrage VRR
Nr.	011.07
Doelstelling	Vervanging brandweerauto Stellendam.
Verantwoording	In 2010 staat de vervanging van de brandweerauto in de investeringsparagraaf.
Financiën	Kapitaallasten via bijdrage VRR
Nr.	011.99
Doelstelling	Brandweer en rampenbestrijding – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Alle tankautospuiten in de gemeente Goedereede zijn uitgerust met AED's.
Nr.	012.01
Doelstelling	Sneller en effectief verwerken aanvragen van de Drank- en Horecavergunningen.
Actiepunt	Aanschaffen geautomatiseerd systeem.
Verantwoording	De aanschaf is (in 2007) gedaan.

Financiën	Investering heeft in 2007 plaatsgevonden.	
Nr.	012.02	
Doelstelling	Verhogen veiligheid van strandbezoekers.	
Actiepunt	Evaluatie in 2008 of de in 2007 genomen maatregelen daadwerkelijk ervoor hebben gezorgd dat de veiligheid op het strand is verbeterd.	
Verantwoording	De commissie Publiekzaken heeft op 10 april 2008 kennisgenomen van de besluitvorming van het college over het gebruik van de zone van extreme sporten. Gevraagd is daarbij naar een volgende evaluatie in 2009.	
Financiën		
Nr.	012.03	
Doelstelling	Verminderen overlast horeca.	
Actiepunt	Gezamenlijk met horecaondernemers en jongeren mogelijkheden bespreken om te komen tot een gezond horecaklimaat.	
Verantwoording	Met een lokale ondernemer worden nadere afspraken gemaakt om te komen tot een gezond horecaklimaat rondom zijn horeca-inrichting. Het jongerendebat heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2008, de uitkomsten zijn door de initiatiefnemers gerapporteerd aan de gemeenteraad.	
Financiën	Jongerendebat: € 4.200,- (collegerekening)	
Nr.	012.04	
Doelstelling	Oud en Nieuw 2007/2008.	
Actiepunt	Kerstboomverbranding organiseren en uitdelen zwembadkaartjes voor ingeleverde kerstbomen om overlast te voorkomen.	
Verantwoording		Dit jaar is de kerstboomverbranding wederom georganiseerd. Naar aanleiding hiervan hebben wij besloten dit in de toekomst te blijven doen. Rapportage hierover zal voortaan geschieden via de jaarlijkse evaluatie van de jaarwisseling.
Financiën	Kerstboomverbranding: € 500,- (collegerekening)	
Nr.	012.05	
Doelstelling	Realisatie toereikende noodstroomvoorziening gemeentehuis.	
Actiepunt	De capaciteit van de noodstroomvoorziening op niveau brengen.	
Verantwoording	De noodstroomvoorziening is volledig operationeel, bovendien is een sms-systeem van kracht dat betrokkenen per sms informeert over de status van	

	het aggregaat.												
Financiën	Noodstroomvoorziening: € 21.000,- (balans)												
Nr.	012.99												
Doelstelling	Openbare orde en veiligheid – Uitvoering bestaand beleid.												
Verantwoording	Door een intensievere inzet van het jongerenwerk en uitbreiding van de contacten met de jongeren is de overlast rondom de bushaltes verminderd. Er is thans geen hoge prioriteit meer voor het plaatsen van cameratoezicht op de bushaltes.												
Nr.	013.01												
Doelstelling	Vervanging gladheidsmateriaal.												
Actiepunt	In 2008 en 2009 staat vervanging van gladheidsmateriaal in de investeringsparagraaf.												
Verantwoording	De zoutstrooier, welke voor 2008 in de investeringsparagraaf opgenomen is, is geleverd.												
Financiën	Zoutstrooier: € 17.000,- (balans)												
Nr.	013.99												
Doelstelling	Verkeersplannen en veiligheid – Uitvoering bestaand beleid.												
Verantwoording	De reguliere onderhoudswerken zijn uitgevoerd.												
Nr.	014.01												
Doelstelling	Uitvoering en coördinatie Klimaatbeleidplan.												
Actiepunt	Het ISGO zal in 2008 de uitvoering van het nog vast te stellen Milieu Uitvoerings Programma (MUP 2008) ter hand nemen.												
Verantwoording	Het Milieu Uitvoerings Programma (MUP 2008) is door de gemeenteraad vastgesteld; de uitvoering ervan geschiedt door het ISGO.												
Financiën	MUP 2008: via bijdrage aan het ISGO												
Nr.	014.99												
Doelstelling	Milieu – Uitvoering bestaand beleid.												
Verantwoording	<p>De stand van zaken van het Plan van aanpak Klimaatbeleid 2004-2008 is door de eilandelijke klimaatcoördinator in de raadscommissie grondgebiedzaken van 10 februari 2009 toegelicht. Sprake is van een 17-tal projecten, die zijn ondergebracht in de navolgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijke gebouwen; - Woningbouw; - Bedrijven en Utiliteitsbouw; - Duurzame energie. <p>De projecten zijn in het kader van de subsidieregeling afgerond en de einddeclaratie voor de subsidieverantwoording is opgesteld.</p> <p><u>Financiën:</u> De totale kosten voor het hele eiland bedragen:</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>a. Loonkosten gemeenten</td> <td>€ 128.940</td> </tr> <tr> <td>b. Loonkosten ISGO</td> <td>€ 109.545</td> </tr> <tr> <td>c. Externe kosten</td> <td><u>€ 186.673</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>€ 425.158</td> </tr> <tr> <td>Subsidie 50%</td> <td><u>€ 212.579</u></td> </tr> <tr> <td>Eigen bijdrage</td> <td>€ 212.579</td> </tr> </table> <p>De verdeling per gemeente heeft plaatsgevonden aan de hand van de inwo-</p>	a. Loonkosten gemeenten	€ 128.940	b. Loonkosten ISGO	€ 109.545	c. Externe kosten	<u>€ 186.673</u>	Totaal	€ 425.158	Subsidie 50%	<u>€ 212.579</u>	Eigen bijdrage	€ 212.579
a. Loonkosten gemeenten	€ 128.940												
b. Loonkosten ISGO	€ 109.545												
c. Externe kosten	<u>€ 186.673</u>												
Totaal	€ 425.158												
Subsidie 50%	<u>€ 212.579</u>												
Eigen bijdrage	€ 212.579												

nersverdeelsleutel. De gemeente Goedereede dient per saldo nog een bedrag terug te betalen van afgerond € 700,-.

Financiële analyse

Baten en lasten programma 1 Openbare orde & veiligheid					
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo
Begroting inclusief wijzigingen	2008	2007	2008	2008	2008
Lasten					
Prioriteiten					
Gladheidsbestrijd.materieel *	17		1	1	0
Noodstroomvoorziening*	21		3	3	0
totaal prioriteiten		0	4	4	0
Bestaand beleid					
Brandweer/Rampenbestrijding		538	688	789	-102
Openbare orde/veiligheid		51	47	53	-6
Verkeersplannen/veiligheid		77	101	98	3
Milieu		335	331	337	-6
Totaal bestaand beleid		1.001	1.166	1.276	-110
Totaal lasten		1.001	1.170	1.280	-110
Baten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Brandweer/Rampenbestrijding		3		11	-11
Openbare orde/veiligheid				18	-18
Verkeersplannen/veiligheid		5	33	28	6
Milieu					0
Totaal bestaand beleid		8	33	57	-24
Totaal baten		8	33	57	-24
Subtotaal programma 1					
		993	1.137	1.223	-86
Mutaties reserve/voorz.					
Kapitaallasten		-57	-52	-52	0
Overhead		92	109	29	80
		307	328	374	-47
Saldo programma 1		1.336	1.522	1.574	-53

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 1.574.000,- gekost en laat een nadeel zien van € 6.000,-, exclusief Overhead. Het nadeel inclusief Overhead bedraagt € 53.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorziening	Kapitaal	Boekwaarde	Reserve	Reserve	Resultaat
	direct	mutaties	lasten	mutaties	dotaties	onttrekking	programma
Brandweer	-90.400		82.400				-8.000
Overige posten en afronding	4.524		-2.600				1.924
Totaal programma 1	-85.876	0	79.800	0	0	0	-6.076

Toelichting

- Brandweer: De (eilandelijke) brandweeractiviteiten zijn per 1 januari 2008 overgegaan naar de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. De hiermee gemoeide bijdrage is inclusief de kapitaallasten van het overgedragen materieel en gebouwen. Hier tegenover staat een voordeel van € 82.400,- omdat de kapitaallasten zijn weggevallen ten gevolge van genoemde overdracht van activa. Per saldo resteert een nadeel van € 8.000,-.

2

Algemene Infrastructurele Werken

Het programma omvat wegen en fietspaden, openbare verlichting, abri's, parkeervoorzieningen en havens.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	021.01
Doelstelling	Verkeerscirculatie in Ouddorp verbeteren.
Actiepunt	Het verder uitvoeren van het VCP Ouddorp door de Ring aan te passen, de bevoorrading met vrachtwagens te wijzigen en de Bokweg te onderbreken.
Verantwoording	<p>In april 2009 zijn wegmarkeringen aangebracht in de Bokweg. De herinrichting van de Ring van Ouddorp is november 2008 gestart. De aanpassing van routes van het vrachtverkeer zijn daaraan gelieerd.</p>
Financiën	VCP Ouddorp: € 13.800,- (collegerekening)
Nr.	021.02
Doelstelling	Verkeerscirculatie in Goedereede verbeteren.
Actiepunt	Het uitvoeren van het VCP Goedereede, door uitbreiding Parkeerterrein "in 't Hof".
Verantwoording	De uitbreiding van achttien parkeerplaatsen is uitgevoerd. Vervolgens is besloten een uitbreiding met nog eens 48 parkeerplaatsen planologisch voor te bereiden, zodat realisatie in 2009 mogelijk wordt (in combinatie met een aantal andere verkeersmaatregelen).
Financiën	VCP Goedereede: € 55.500,- (collegerekening)

Nr.	021.03	
Doelstelling	Het Wegenbeheersplan uitvoeren.	
Actiepunt	Het op peil houden van het onderhoudsniveau van de wegen.	
Verantwoording	De nieuwe inspectieronde aan de wegen staat nog op de planning.	
Financiën	Wegenbeheersplan: € 90.200,- (collegerekening)	
Nr.	021.04	
Doelstelling	Verbeteren ontsluiting en bereikbaarheid basisschool te Goedereede-Havenhoofd.	
Actiepunt	Het aanleggen van een ovonde met daarbinnen parkeerplaatsen en daarop eenrichtingsverkeer.	
Verantwoording	De ovonde is begin 2008 aangelegd.	
Financiën	Ovonde: € 31.400,- (collegerekening)	
Nr.	021.05	
Doelstelling	Revitalisering Meester Snijderweg te Stellendam.	
Actiepunt	Het aanbrengen van openbare verlichting en verbeteren van de vormgeving en indeling openbare ruimte.	
Verantwoording	De Meester Snijderweg zal medio 2009 aan de gemeente worden overgedragen. Gemelde werkzaamheden ten behoeve van de Meester Snijderweg zullen dan worden uitgevoerd.	
Financiën	Werkzaamheden in 2009	
Nr.	021.06	
Doelstelling	Overdracht Eendrachtsdijk en Korteweg van provincie naar gemeente.	
Actiepunt	Aanpassen beheerkosten.	
Verantwoording	De eigendomsoverdracht is een feit geworden. De Eendrachtsdijk wordt preventief gestrooid door de provincie en dat wordt bij de gemeente in rekening gebracht. Deze situatie kan gewijzigd worden als het waterschap de Plaatweg in beheer, onderhoud en eigendom heeft overgenomen.	
Financiën		
Nr.	021.07	
Doelstelling	Verkeerscirculatie in Stellendam verbeteren.	
Actiepunt	Het opstellen van het VCP Stellendam.	
Verantwoording		<p>In juni 2008 zijn de inwoners van Stellendam op de hoogte gebracht van het concept VCP. De reacties zijn afgewogen; waar mogelijk heeft dat tot aanpassingen geleid, maar zeker tot verbeteringen. Er is een sterke relatie met de Toekomstvisie.</p> <p>In maart 2009 is het VCP Stellendam door de gemeenteraad vastgesteld.</p>
Financiën		

Nr.	021.08
Doelstelling	Verbeteren (recreatieve) mogelijkheden fietsen.
Actiepunt	Participatie in opstellen plan.
Verantwoording	Het Fietspadenplan 2011-2016 van de provincie Zuid-Holland is vastgesteld. De betrokkenen gaan aan de slag om invulling te geven aan het plan.
Financiën	
Nr.	021.99
Doelstelling	Wegen en fietspaden – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De werkzaamheden zijn uitgevoerd; de afrekening van het asfaltbestek heeft plaatsgevonden.
Nr.	022.01
Doelstelling	Verbetering van het bestaande verlichtingsniveau.
Actiepunt	Het uitvoeren van het tweede jaar uit het vervangingsplan. De uitwerking vindt plaats medio 2008 binnen het bestaande budget.
Verantwoording	Voor een gedeelte van het vervangingsprogramma is opdracht verstrekt, waarbij uitruil van nog goede onderdelen binnen het laatste deel openbare verlichting van de centrumverdeeling van het VCP Ouddorp plaatsvindt.
Financiën	Vervanging verlichting: € 14.600,- (collegerekening) Renovatie openbare verlichting: € 84.400,- (doorgeschoven budget 2009)
Nr.	022.99
Doelstelling	Openbare verlichting – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er is een meerjarencontract met Citytec aangegaan na gezamenlijke aanbesteding met de vier gemeenten op Goeree-Overflakkee. Dit nieuwe contract heeft voordelige effecten op de kosten.
Financiën	Energie openbare verlichting: € 125.400,- (collegerekening)
Nr.	023.01
Doelstelling	Abri's: Toegankelijkheid Openbaar Vervoer.
Actiepunt	Aanpassen busperron.
Verantwoording	Er is opdracht verstrekt voor de aanpassing van de bushalte in Ouddorp nabij de Vliedberg voor mindervalide; het aanpassen van het busstation in Stendam staat voor 2009 op het programma.
Financiën	Werkzaamheden vinden in 2009 plaats.
Nr.	023.99
Doelstelling	Abri's – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De reguliere onderhoudswerken zijn uitgevoerd.
Nr.	024.01
Doelstelling	Het onderhouden van de haven Goedereede.
Actiepunt	Het uitvoeren van het onderhoudsplan; voor de komende jaren moet gerekend worden op investeringen.

Verantwoording	De offertes voor de werkvoorbereiding zijn ontvangen, inmiddels is een opdrachtvoorstel aan het college voorgelegd.	
Financiën	Werkzaamheden zijn gepland in 2009.	
Nr.	024.99	
Doelstelling	Parkeervoorzieningen/havens – Uitvoering bestand beleid.	
Verantwoording	De extra parkeervoorzieningen bij het Oranjeplein, in de Beatrixstraat en bij de Fortjesweg zijn uitgevoerd.	
Financiën	Parkeervoorzieningen: € 89.400,- (collegerekening)	
Nr.	025.01	
Doelstelling	Nieuw werkaanbod voor de doelgroep van De Mekkerstee (mensen met een psychosociale of licht verstandelijke handicap) en een nieuwe toeristische attractie voor de gemeente Goedereede.	
Actiepunt	Het uitvoeren van Leefbaarheidsproject kinderboerderij De Mekkerstee. Een van de vier ingediende projecten "tweede ronde Maasvlaktegelden". Een en ander is afhankelijk van de beschikbaarheid van de Tweede Maasvlakte gelden.	
Verantwoording	De kinderboerderij is gereed; gedacht wordt nog aan een officiële opening in 2009. Aandacht vraagt nog de financiële afhandeling van dit project.	
Financiën	Kinderboerderij: € 132.500,- (collegerekening - voorschot)	
Nr.	025.02	
Doelstelling	Maken van strandopgangen die voldoen aan de hedendaagse kwaliteits- en inrichtingseisen. Aanleg fietspaden en ruiterspad. Bijdrage leveren aan de natte en droge ecologische zone ter plaatse. Verbetering verkeersveiligheid.	
Actiepunt	Het uitvoeren van Leefbaarheidsproject Flauwe Werk. Een van de vier ingediende projecten "tweede ronde Maasvlakte gelden". Een en ander is afhankelijk van de beschikbaarheid van de Tweede Maasvlakte gelden.	
Verantwoording	De werkzaamheden zijn in september 2007 gestart en lopen volgens planning.	
Financiën	Flauwe Werk: € 121.300,- (collegerekening - voorschot)	
Nr.	025.03	
Doelstelling	Verbeteren verkeersveiligheid door verbetering van de verkeersinfrastructuur, doorstroming van verkeer bevorderen en lokale hinder beperken.	

Actiepunt	Het uitvoeren van Leefbaarheidsproject VCP Ouddorp. Een van de vier ingediende projecten "tweede ronde Maasvlakte gelden". Gedeelte is al uitgevoerd in 2007, in 2008 vindt er een vervolg plaats.
Verantwoording	De werkzaamheden aan de Spaanseweg zijn uitgevoerd, de eindverantwoording is bij de gemeente Rotterdam ingediend.
Financiën	VCP Ouddorp: € 1.750,- (collegerekening)
Nr.	025.04
Doelstelling	Verkeersluw maken van het centrum van Ouddorp en daarvan een aantrekkelijk winkel- en verblijfsgebied maken.
Actiepunt	Het uitvoeren van Leefbaarheidproject Revitalisering Centrum Ouddorp. Een van de vier ingediende projecten "tweede ronde Maasvlakte gelden". Een en ander is afhankelijk van de beschikbaarheid van de Tweede Maasvlakte gelden.
Verantwoording	De werkzaamheden zijn in november 2008 gestart en hebben door de winterperiode enige weken vertraging opgelopen.
Financiën	Revitalisering centrum: € 153.000,- (collegerekening - voorschot)
Nr.	025.99
Doelstelling	Leefbaarheidsprojecten – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Bij brief van 19 september jl. hebben burgemeester en wethouders, met instemming van de raadscommissie Publiekzaken, voor de jaren 2009-2011 de volgende vijf projecten aangemeld: a. Herinrichting Oude Nieuwlandseweg tussen Koolweg en Oosterweg; b. Verbetering wandelmogelijkheden Oude Nieuwlandseweg; c. Collectieve recreatieve voorzieningen; d. Revitalisering centrum Ouddorp (tweede fase); e. Opknappen haven van Goedereede. In december 2008 is positief bericht ontvangen met betrekking tot genoemde vijf aangemelde projecten. Het wachten is nog op de formele schriftelijke bevestiging.

Financiële analyse

Baten en lasten programma 2 Algemene infrastructurele werken					
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo
	2008	2007	2008	2008	2008
Lasten					
Prioriteiten					
Bereikbaarheid school Havenhoofd			34	28	6
Leefbaarheidsprojecten:					
De Mekkerstee			200	133	68
Flaauwe Werk			250	121	129
VCP Ouddorp			300	2	298
Revitalisering centrum ODP			250	153	97
totaal prioriteiten			0	1.034	598

Baten en lasten programma 2 Algemene infrastructuurle werken					<i>vervolg</i>
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo
	2008	2007	2008	2008	2008
Bestaand beleid					
Wegen en fietspaden		657	432	369	63
Openbare verlichting		312	200	129	71
Abri's		15	35	8	28
Parkeervoorziening/havens		49	98	92	6
Leefbaarheidprojecten			0	0	0
Totaal bestaand beleid		1.033	765	598	167
Totaal lasten		1.033	1.799	1.034	765
Baten					
Prioriteiten					
Leefbaarheidprojecten			1.000	433	567
totaal prioriteiten		0	1.000	433	567
Bestaand beleid					
Wegen en fietspaden		83	11	11	0
Openbare verlichting		37	29	36	-7
Abri's			20		20
Parkeervoorziening/havens		1		1	-1
Leefbaarheidprojecten			0	0	0
Totaal bestaand beleid		121	60	47	13
Totaal baten		121	1.060	480	580
Subtotaal programma 2		911	739	554	185
Mutaties reserve/voorz.			-374	55	-56
Kapitaallasten					0
Overhead		242	290	385	-95
Saldo programma 2		779	1.027	993	34

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 993.000,- gekost en laat een voordeel zien van € 129.000,- exclusief Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 34.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorziening	Kapitaal	Boekwaarde	Reserve	Reserve	Resultaat
	direct	mutaties	lasten	mutaties	dotaties	onttrekking	programma
Vervanging lichtmasten	95.200						95.200
Onderhoud wegen en fietspaden	-21.400						-21.400
VCP Ouddorp en Goedereede	56.400					-56.400	0
Leefbaarheidprojecten	24.500						24.500
Overige posten en afronding	30.324						30.324
Totaal programma 2	185.024	0	0	0	0	-56.400	128.624

Toelichting

- Vervanging lichtmasten: Getracht wordt de uit te voeren werkzaamheden parallel te laten lopen aan de reguliere onderhoudswerkzaamheden. Mede om deze reden zijn de werkzaamheden nog niet uitgevoerd en ook het budget niet gebruikt. Wel zijn de opdrachten reeds verstrekt en wordt het budget in 2009 opnieuw beschikbaar gesteld. Voordeel € 95.200,-.
- Wegenbudget: Door uitstel van grootschalig onderhoud neemt het kleinschalig onderhoud toe, waardoor een overschrijding van € 21.400,- op het wegenbudget wordt gerealiseerd.
- VCP Ouddorp en Goedereede: Diverse projecten in het kader van het VCP (ten laste van de reserve) zijn in 2008 niet uitgevoerd. Deze projecten zijn doorgeschoven naar een later tijdstip. Per saldo resteert dit niet in een voordeel of nadeel ten opzichte van de begroting.
- Overige posten en afronding: Het voordeel wordt verklaard uit:
  - Energie Openbare Verlichting voordeel € 15.700,-: De energie voor de openbare verlichting is in 2007 aanbesteed. Het contract is per 1 januari 2008 ingegaan, daarom is het bovenstaande aanbestedingsvoordeel in 2008 voor het eerst zichtbaar.
  - Het restant, € 14.624,-, bestaat uit diverse kleine voordelen welke zijn gerealiseerd op diverse posten.

3

Betaalde Dienstverlening

Dit programma omvat alle producten en diensten waarvoor rechten en leges in rekening worden gebracht. Burgerzaken (publieksbalie), bouwzaken, reiniging en riolering, evenals de begraafplaatsen worden in dit programma genoemd.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	031.01
Doelstelling	Verbetering efficiency telefonische bereikbaarheid.
Actiepunt	Integrale afhandeling verzoeken die via alle kanalen (multichanneling) binnenkomen.
Verantwoording	Het telefonisch bereikbaarheidsonderzoek heeft aangetoond dat de inwoners/zakelijke relaties c.a. doorgaans snel contact krijgen met de gemeentelijke organisatie. Deze contacten leiden over het algemeen niet direct tot het ook daadwerkelijk verkrijgen van een antwoord op de gestelde vraag. Dit heeft alles te maken met het niet of slecht bereikbaar zijn van de backoffice-medewerkers, waardoor men vaak een tweede of soms zelfs een derde poging moeten ondernemen om met de juiste persoon in contact te komen. Aangezien het implementeren van een callcenter vooralsnog niet tot de mogelijkheden behoort, is er thans voor gekozen om binnen de organisatie richtlijnen uit te zetten waardoor de bereikbaarheid per cluster aanzienlijk wordt verbeterd.
Financiën	Bereikbaarheidsonderzoek: € 3.300,- (collegerekening)
Nr.	031.99
Doelstelling	Burgerzaken – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	<i>Audit GBA derde ronde 2009</i> De voorbereidingen voor de audit GBA (3 ^e ronde) zijn in het laatste kwartaal 2008 opgestart; dat is een jaar voor de datum van de audit in 2009. De voorbereidingstijd en het actualiseren van het beveiligingsplan, de uitwijktest en dergelijke vergen ongeveer een jaar. Teneinde alles goed en zorgvuldig te kunnen voorbereiden is het digitale beveiligingsplan aangeschaft en worden alle daartoe benodigde documenten en procedures doorgelicht. Vooruitlopend op de modernisering van de GBA wordt in 2009 GBA-V ingevoerd. Dit betekent dat landelijk de mogelijkheid is ontstaan om GBA-gegevens van andere gemeenten online te bekijken.
Financiën	GBA-audit: € 6.300,- (collegerekening)

Nr.	032.01
Doelstelling	Vergunningen verlenen binnen de wettelijke termijnen.
Actiepunt	Adequate voortgangscontrole van vergunningaanvragen met behulp van het softwareprogramma Corsa.
Verantwoording	De behandeling van alle aanvragen voor bouwvergunningen verloopt inmiddels naar wens via Corsa.
Financiën	
Nr.	032.02
Doelstelling	Algemeen publiekscontact en het verlenen van lichte bouwvergunningen laten lopen via de Publieksbalie.
Actiepunt	Verdere uitbouw van de dienstverlening binnen de Publieksbalie op het gebied van Bouwzaken.
Verantwoording	<p>De invoering van de omgevingsvergunning is wederom uitgesteld. Uitgegaan wordt van invoering per 1 januari 2010. Eind december 2008 heeft een eerste overleg plaatsgehad met de vier gemeenten op het eiland en het ISGO met als onderwerp Omgevingsvergunning. Op dit moment worden de volgende scenario's nader uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De afzonderlijke gemeenten nemen zowel de vergunningverlening als handhaving voor hun rekening; - De gemeenten verlenen de vergunningen en bijvoorbeeld het ISGO verzorgt de handhaving; - Een omgevingsdienst op Goeree-Overflakkee voert zowel de vergunningverlening als de handhaving uit; - Andere varianten? <p>Afhankelijk van welk scenario de voorkeur geniet, moeten de personele, financiële en organisatorische consequenties nader worden uitgewerkt.</p>
Financiën	Omgevingsvergunning impactmeter: € 5.500,- (collegerekening)
Nr.	032.03
Doelstelling	Het gevolg geven aan de aanbevelingen uit het rapport "Onderbouwde leges" van de Rekenkamercommissie.
Actiepunt	Uitwerken van de aanbevelingen. Er worden twee rapporten vervaardigd. Het eerste omvat de toerekening van de leges; per 1 januari 2008 gelden de leges nieuwe stijl. Het tweede rapport gaat over de bedrijfsvoering op het gebied van bouwzaken en wordt waarschijnlijk eind 2007/begin 2008 afgerond.
Verantwoording	Bij het vaststellen van de legestarieven 2008 is omtrent de toerekening van de leges gerapporteerd. Besluitvorming vond plaats in december 2007. De rapportage over de bedrijfsvoering op het gebied van bouwzaken zal gekoppeld worden aan het project Wabo.
Financiën	
Nr.	032.04
Doelstelling	Het komen tot een integraal en programmatisch bouwtoezicht.
Actiepunt	Het opstellen van een bouwbeleidsplan, waarin het bedrijfsproces vergunningverlening en bouwtoezicht wordt beschreven.
Verantwoording	Van de zijde van onder andere VROM, provincie en VNG is in de afgelopen tijd nadere informatie ontvangen over het idee van vorming van zogenaamde om-

	gevingsdiensten. De betreffende stukken geven verdere inhoud aan het door VROM, provincie en VNG voorgestane bedrijfsproces op het gebied van milieu-, bouw- en handhavingzaken, alles vanuit het perspectief van de omgevingsvergunning. De betreffende informatie is als tamelijk ingrijpend te beschouwen voor gemeentelijke organisaties.
Financiën	
Nr.	032.05
Doelstelling	Een goed functionerend welstandraadpleegsysteem.
Actiepunt	Het verbeteren van het welstandraadpleegsysteem door verder invoeren van de sneltoetscriteria.
Verantwoording	Er wordt inmiddels gewerkt met de verruimde sneltoetscriteria. De verruimde sneltoetscriteria hebben daadwerkelijk geleid tot vermindering van het aantal bouwplannen dat aan de welstandsgedelegeerde wordt voorgelegd. Een en ander werkt tot tevredenheid van de betrokken partijen.
	
Financiën	Welstandraadpleegsysteem: € 1.700,- (collegerekening) Aanpassingen welstandraadpleegsysteem: €3.000,- (doorgeschoven budget 2009)
Nr.	032.06
Doelstelling	Werken met een geactualiseerde welstandsnota, waardoor een groeiend aantal aanvragen zonder inschakeling van de welstandscommissie zal kunnen worden afgedaan.
Actiepunt	Het evalueren van de nota en goede communicatie vooraf over de geldende welstandseisen.
Verantwoording	Er wordt intern gewerkt aan de actualisering van de welstandsnota. Hierna zal overleg worden gezocht met de welstandsgedelegeerde en via BRO (het bureau dat de huidige welstandsnota heeft verzorgd) zorg worden gedragen voor uitvoering.
Financiën	
Nr.	032.07
Doelstelling	Verdere implementatie van het softwareprogramma Corsa.
Actiepunt	Implementatie van het pakket met een vrijstelling- en handhavingmodule.
Verantwoording	Aanpassingen als gevolg van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening zijn (behoudens nog enkele kleine aandachtspunten) in Corsa ingevoerd. Tevens is een module voor monumentenprocedures toegevoegd. De module handhaving is nog niet operationeel.
Financiën	Corsa: € 13.100,- (collegerekening)
Nr.	032.08
Doelstelling	Invoering omgevingsvergunning.
Actiepunt	Tijdige voorbereidingen treffen voor de komst omgevingsvergunning.
Verantwoording	Zie verantwoording bij 032.02.

Nr.	032.99
Doelstelling	Bouw/woning/welstandstoezicht – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De gemeente is verplicht om medio 2009 te beschikken over een Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG). Een groot deel van de hiervoor te verrichten werkzaamheden valt onder de met het SVHW gesloten dienstverleningsovereenkomst.
Nr.	033.99
Doelstelling	Reiniging – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Op de planning staat het verwijderen van de plastics uit het afval; dit wordt eilandelijk besproken in het PAC-milieu. Verder vallen de kosten voor glasbakken lager uit door het aanbrengen van ondergrondse containers. De afvalbakken rond de Ring van Ouddorp worden tijdens de herinrichting vervangen.
	
Nr.	034.01
Doelstelling	Uitvoering Operationeel Plan riolering.
Actiepunt	Toepassen van de nieuwe terminologie (methodiek) voor alle rioleringswerken in de periode medio 2007 – 2009.
Verantwoording	Het reliningbestek is uitgevoerd, er zijn onder andere riolen van de Molenkade voorzien van een kous. In het vierde kwartaal van 2008 is een vervangingsbestek aanbesteed in combinatie met het bouwrijp maken van het voormalig MAVO-terrein. Hierin wordt ook uitvoering gegeven aan het afkoppelen.
Financiën	Reliningbestek: € 371.000,- (balans)
Nr.	034.02
Doelstelling	Uitvoering Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).
Actiepunt	Opstellen Gemeentelijk Afkoppelplan.
Verantwoording	Het Gemeentelijk Afkoppelplan is afgerond, een rapportage hierover naar het college en de raad volgt.
Financiën	Afkoppelplan: € 1.800,- (collegerekening)
Nr.	034.03
Doelstelling	Uitvoering Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).
Actiepunt	Uitvoeren van de STIWAS-maatregelen (Stimuleringsregeling Waterkwaliteitspoor) aan de riolering.
Verantwoording	Voor de delen waarvoor de gemeente als trekker fungeert is de aanbesteding van het werk begin 2009. Het planologisch mogelijk maken en de complexe techniek vragen om een goede afstemming tussen civieltechnische en werktuigbouwkundige elementen. Het waterschap fungeert als trekker voor enkele andere onderdelen. De STIWAS-maatregelen moeten in 2009 zoveel mogelijk zijn afgerond; dit is mede afhankelijk van de besluitvorming over het waterbehoor rond Stellendam.
Financiën	STIWAS-maatregelen: € 49.000,- (balans)

Nr.	034.04	
Doelstelling	Actualiseren GRP in verband met nieuwe zorgplicht afvloeiend hemelwater en grondwater.	
Actiepunt	a. Meenemen in de reguliere actualisatie voorzien in 2009; b. Onderzoeken van de eventuele noodzaak van het invoeren van een bestemmingsheffing van de nieuwe zorgtaken.	
Verantwoording	De zorgplicht vormt een belangrijk onderdeel in het nieuwe GRP, dat in 2009 wordt opgesteld.	
Financiën	Hemelwaterafvoer Fortjeshoeck: € 32.000,- (balans)	
Nr.	034.05	
Doelstelling	Vergroten open water rond en in kernen.	
Actiepunt	Participatie in opstellen plan.	
Verantwoording		Het waterplan is vastgesteld en met de voorbereiding van de uitvoering is in samenwerking met het waterschap begonnen.
Financiën	Waterplan: € 2.000,- (collegerekening)	
Nr.	034.99	
Doelstelling	Riolering – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording	Er zijn nieuwe raamcontracten opgesteld voor de aankoop van betonmaterialen en de levering, montage en het onderhoud van pompinstallaties. De nieuwe digitale landmeetapparatuur is in gebruik genomen. Het meetplan voor het bemalinggebied Goedereede Noord is gezamenlijk met Waterschap Hollandse Delta opgesteld; de daadwerkelijke uitvoering ervan wordt na rapportage in gang gezet.	
Financiën	Meetplan: € 6.500,- (collegerekening)	
Nr.	035.01	
Doelstelling	Realisatie nieuwe begraafplaats te Ouddorp.	
Actiepunt	Er moet over deze investering nog bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden.	
Verantwoording	De locatiekeuze is aangepast naar het gebied ten westen van de Dirkdoensweg. De plaats in het bos Vijverweg-Hofdijksweg is nog steeds een optie. De planologische mogelijkheden worden onderzocht.	
Financiën	Investering vermoedelijk in 2009	
Nr.	035.02	
Doelstelling	Realisatie nieuwe begraafplaats te Stellendam.	
Actiepunt	Er moet over deze investering nog bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden.	
Verantwoording	De locatiekeuze is aangepast naar het gebied tussen de Voorstraat en het Stel-lebos. Met de eigenaar voor de grond is reeds overleg gevoerd en de planolo-	

	gische mogelijkheid wordt onderzocht.
Financiën	Investering vermoedelijk in 2009
Nr.	035.99
Doelstelling	Begraafplaatsen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De reguliere onderhoudswerken zijn uitgevoerd.

Financiële analyse

Baten en lasten programma 3 Betaalde dienstverlening					
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008
Lasten					
Prioriteiten					
GRP 2008 *	403		81	23	58
totaal prioriteiten		0	81	23	58
Bestaand beleid					
Burgerzaken		167	78	90	-12
Bouw/woning/welstand		44	70	66	4
Reiniging		821	832	776	56
Riolering		279	321	284	37
Begraafplaatsen		60	76	53	23
Totaal bestaand beleid		1.372	1.377	1.269	108
Totaal lasten		1.372	1.458	1.292	166
Baten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Burgerzaken		223	217	222	-5
Bouw/woning/welstand		608	811	916	-105
Reiniging		1.227	1.275	1.326	-50
Riolering		1.295	1.298	1.271	27
Begraafplaatsen		192	196	195	1
Totaal bestaand beleid		3.545	3.797	3.930	-132
Totaal baten		3.545	3.797	3.930	-132

Baten en lasten programma 3 Betaalde dienstverlening						<i>vervolg</i>
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo	
	2008	2007	2008	2008	2008	
Subtotaal programma 3		-2.173	-2.339	-2.637	298	
Mutaties reserve/voorz.		487	657	867	-210	
Kapitaallasten		284	309	304	5	
Overhead		1.463	1.788	1.662	127	
Saldo programma 3		60	415	196	220	

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 196.000,- gekost en laat een voordeel zien van € 92.000,-, excl. Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 220.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorziening	Kapitaal	Boekwaarde	Reserve	Reserve	Resultaat
	direct	mutaties	lasten	mutaties	dotaties	onttrekking	programma
Bouw/woning/welstandtoezicht	108.600	-103.600					5.000
Reiniging	106.430		3.400				109.830
Riolering	10.100		59.300			-106.500	-37.100
Overige posten en afronding	15.078	-395					14.683
Totaal programma 3	240.208	-103.995	62.700	0	0	-106.500	92.413

Toelichting

- **Bouw/woning/welstandtoezicht:** De toename van de leges heeft te maken met enige grote bouwprojecten. Omdat onzekerheid bestaat over de haalbaarheid van diverse bouwaanvragen is een voorziening gevormd voor de eventuele terugbetaling van de leges, welke volgens de procedure vooraf worden geheven. Per saldo een voordeel van € 5.000,-.
- **Exploitatie reiniging:** Minder kosten voor afvalverwerking, daarnaast hogere opbrengsten vanuit de reinigingsheffing hebben geleid tot een voordeel van € 109.830,- ten opzichte van de begroting.
- **Exploitatie riolering:** De kapitaallasten zijn lager door de lagere uitgaven voor investeringen in het buitengebied. Mede door het uitblijven van investeringen is de onttrekking aan de reserve lager. Door deze lagere bate resulteert per saldo een nadeel van € 37.100,-.

4

Onderwijs

Het programma omvat openbaar basisonderwijs (gemeentetaak en bevoegd gezag), bijzonder, speciaal en voortgezet onderwijs, alsook overige onderwijszaken (waar onder onderwijsbegeleiding, volwasseneneducatie en muziekonderwijs).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	041.01
Doelstelling	Invoering Schoolmaatschappelijk werk (SMW).
Actiepunt	Maatschappelijk werk verbinden aan het primair onderwijs conform de Bestuursovereenkomst inzake de Regionale Agenda Samenleving Goeree-Overflakkee 2007-2008.
Verantwoording	De Stichting OPOGO heeft in september 2008 een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van de gemeente om een financiële bijdrage van 50% in de kosten van School Maatschappelijk Werk te continueren. Dit bezwaarschrift is ongegrond verklaard. In het kader van het opstellen van de Lokale of Regionale Educatieve Agenda (LEA/REA) in eilandelijk verband zullen in 2009 met de schoolbesturen afspraken worden gemaakt over onder andere de toekomstige bekostiging van School Maatschappelijk Werk.
Financiën	
Nr.	041.02
Doelstelling	Evaluatie Integraal huisvestingsplan (IHP).
Actiepunt	Het IHP wordt in 2008 geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Verantwoording	De evaluatie en actualisatie van het IHP is doorgeschoven naar 2009.
Financiën	
Nr.	041.03
Doelstelling	Uitvoering Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Goedereede.
Actiepunt	Opstellen van een meerjarenonderhoudsplanning (MOP) per school en tweejaarlijkse actualisatie ervan.
Verantwoording	Op basis van de in 2004 afgesloten dienstverleningsovereenkomst met de OSG Groep zijn in 2008 de tweejaarlijkse inspecties uitgevoerd ten behoeve van de meerjarenonderhoudsplanningen. De financiële consequenties hiervan worden in de Voorjaarsnota 2009 verwerkt.
Financiën	

Nr.	041.04
Doelstelling	Het opnieuw vormgeven en voortzetten van het Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA).
Actiepunt	Opstellen nieuwe notitie op basis van een evaluatie van de notitie 'Een kans rijker'.
Verantwoording	De werkgroepen Zorg en Lezen hebben tijdens de in november 2008 gehouden netwerkbijeenkomst hun verdieping van de thema's gepresenteerd. Op basis hiervan is het Gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid geactualiseerd. Met ingang van 2009 wordt er gewerkt met een nieuw overdrachtsformulier en een nieuw project Boekenpret en Bas.
Financiën	GOA: € 5.100,- (collegerekening)
Nr.	041.05
Doelstelling	Het verkrijgen van inzicht in de vergoedingen met betrekking tot openbaar onderwijs en in vandalismeschades.
Actiepunt	Uitzoeken welke vergoedingen scholen krijgen en waar bundeling mogelijk en/of uitbreiding noodzakelijk is. Tevens evalueren van de procedure met betrekking tot schades.
Verantwoording	De procedure van de vandalismeschades is herhaaldelijk besproken in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Hieruit kwam naar voren dat de scholen openbaar onderwijs het een prettige procedure vinden. Tevens is het voor ons inzichtelijk geworden hoeveel schades er op jaarbasis zijn en waar deze door ontstaan. In het kader van voorkoming van vandalismeschades wordt met de meerjarenonderhoudsplanning rekening gehouden met (hogere) hekwerken om de schoolterreinen heen.
Financiën	Vandalismeschades: € 3.000,- (collegerekening)
Nr.	041.99
Doelstelling	Openbaar onderwijs gemeentetaak – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	042.01
Doelstelling	Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten van 16- en 17-jarigen.
Actiepunt	a. Het hanteren van de nieuwe leerplichtwet en actueel houden van de leerplichtadministratie; b. Formatie leerplicht onderzoeken.
Verantwoording	De leerplichtadministratie is volledig geactualiseerd en in overeenstemming met de leerplichtwet en zal bijgehouden worden totdat de administratie overgedragen kan worden aan het RBL. Het voorstel ter implementatie van het RBL is begin 2009 aangeboden worden. Medio augustus 2009 zal het RBL operationeel zijn.
Financiën	
Nr.	042.99
Doelstelling	SOPOGO – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.

Nr.	043.01
Doelstelling	Lokale onderwijstaken beschrijven in een notitie, welke fungeert als beleidskader met hierin duidelijkheid voor alle basisscholen over de geldstromen en subsidievormen.
Actiepunt	Het opstellen van de nota Lokaal onderwijsbeleid.
Verantwoording	Het opstellen van een lokale nota onderwijsbeleid is doorgeschoven naar 2009.
Financiën	
Nr.	043.02
Doelstelling	Zorgdragen adequate huisvesting Het Kompas.
Actiepunt	Het realiseren van de verbouw, welke in 2007 is begonnen.
Verantwoording	<p>Het proces van verbouwing van bijzondere basisschool Het Kompas te Stelendam heeft langer geduurd dan was voorzien. De verbouwing was primair voorzien in 2006. De daadwerkelijke verbouwing vond plaats in 2007 met afwerking in 2008. Dit heeft ook consequenties gehad voor de financiële afwikkeling van de verbouwing. In 2008 is de gemeentelijke bijdrage voor de verbouwing en de sloopkosten uitbetaald. Daarnaast is het schoolbestuur een extra budget in het vooruitzicht gesteld voor het onttrekken van de onderwijsbestemming van minimaal twee leslokalen en nevenruimten. Uitbetaling heeft plaatsgevonden, gezien de ondertekende verklaring ex art. 110 Wpo is ontvangen.</p> <p>Het schoolbestuur van het Kompas heeft in overleg met de gemeente besloten het geschil rond de eigendomsstatus van deze twee leslokalen en nevenruimte niet verder voort te zetten. Het bestuur heeft een verklaring ondertekend waardoor de school erkent dat de grond eigendom is van de gemeente.</p>
Financiën	Verbouw Het Kompas: € 151.000,- (balans)
Nr.	043.03
Doelstelling	Zorgdragen adequate huisvesting Beatrixschool.
Actiepunt	Het verder uitwerken van de verbouwingsplannen op de huidige locatie. Afhankelijk van de besluitvorming in 2008.
Verantwoording	<p>In samenspraak met het bestuur van de Koningin Beatrix is de toekomstige school door Arcom ProjectTeam BV en architect Born ontworpen en vormgegeven. Synchron aan dit architectuurproces loopt het bouwmanagement. De tekeningen zullen in 2009 worden besproken met de gemeente.</p>
Financiën	Investering volgens planning in 2011
Nr.	043.04
Doelstelling	Het verkrijgen van inzicht in de vergoedingen met betrekking tot bijzonder onderwijs en in vandalismeschades.
Actiepunt	Uitzoeken welke vergoedingen scholen krijgen en waar bundeling mogelijk en/of uitbreiding noodzakelijk is. Tevens evalueren van de procedure met betrekking tot schades.

Verantwoording	De procedure van de vandalismeschades is herhaaldelijk besproken in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Hieruit kwam naar voren dat de scholen in het bijzonder onderwijs het een prettige procedure vinden. Tevens is het voor de gemeente inzichtelijk geworden hoeveel schades er op jaarbasis zijn en waardoor deze ontstaan. In het kader van voorkoming van vandalisme wordt met de meerjarenonderhoudsplanning rekening gehouden met (hogere) hekwerken rond de schoolterreinen.
Financiën	Vandalismeschades: € 1.400,- (collegerekening)
Nr.	043.99
Doelstelling	Bijzonder onderwijs – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	044.01
Doelstelling	Het beheersen van de uitgaven met betrekking tot leerlingenvervoer.
Actiepunt	In 2007 heeft onderzoek naar deze regeling plaatsgevonden. Mogelijk kan hierdoor de verordening delijk afgestemd, gezien ervan. Vervolgens zijn daadwerkelijk doorge- worden aangepast én eiland-gezamenlijke uitvoering de nieuwe criteria ook voerd moeten worden.
Verantwoording	Naar aanleiding van de beleidswijzigingen worden minder voertuigen ingezet in het schooljaar 2008-2009 dan in vorige schooljaren. Hierdoor zijn de kosten gedaald.
Financiën	Leerlingenvervoer: € 373.600,- (collegerekening)
Nr.	044.99
Doelstelling	Speciaal onderwijs – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	045.01
Doelstelling	Bevorderen van het kwalitatief ondersteunen en verbeteren van onderwijs en educatie.
Actiepunt	Subsidiëring van Onderwijsbegeleidingsdiensten en in het kader daarvan evalueren en bijstellen van afspraken tussen basisscholen en begeleidingsdiensten.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Financiën	Onderwijsbegeleiding: € 35.000,- (collegerekening)
Nr.	045.02
Doelstelling	Waarborgen adequate uitvoering Leerplichtwet.
Actiepunt	Samen met de buurgemeenten onderzoeken of een gezamenlijk eilandelijk bureau leerplicht mogelijk is.
Verantwoording	Zie nummer 042.01

Nr.	045.99
Doelstelling	Overig onderwijs – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Met de streekmuziekschool Goeree-Overflakkee is een uitvoeringsovereenkomst voor de periode 2008-2011 afgesloten. In het kader van volwasseneneducatie is voor 2008 een inkoopovereenkomst afgesloten en is een activiteitenplan vastgesteld. Met het oog op laaggeletterdheid wordt bezien of aangesloten kan worden bij het landelijke project 'struisvoegelel'.
Financiën	Streekmuziekschool Goeree-Overflakkee: € 7.700,- (collegerekening) Volwasseneneducatie: € 2.800,- (collegerekening / via bijdrage ISGO)

Financiële analyse

Baten en lasten programma 4 Onderwijs					
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008
Lasten					
Prioriteiten					
IHP - Stellegors *	132		3	3	0
totaal prioriteiten		0	3	3	0
Bestaand beleid					
Openbaar OW gemeentetaak		22	51	34	16
Openbaar OW bevoegd gezag		92	85	85	0
Bijzonder onderwijs		65	103	90	14
Speciaal onderwijs		356	351	361	-10
Overig onderwijs		91	91	80	11
Voortgezet onderwijs					0
Totaal bestaand beleid		626	681	650	31
Totaal lasten		626	684	653	31
Baten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Openbaar OW gemeentetaak					
Openbaar OW bevoegd gezag					
Bijzonder onderwijs		1	1		1
Speciaal onderwijs					
Overig onderwijs			4	4	
Voortgezet onderwijs					

Baten en lasten programma 4 Onderwijs						<i>vervolg</i>
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008	
Totaal bestaand beleid		1	5	4	1	
Totaal baten		1	5	4	1	
Subtotaal programma 4		625	680	649	30	
Mutaties reserve/voorz.		18	-16	-16	0	
Kapitaallasten		400	444	433	11	
Overhead		206	196	222	-26	
Saldo programma 4		1.249	1.303	1.288	15	

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 1.288.000,- gekost en laat een voordeel zien van € 41.000,-, excl. Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 15.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo direct	Voorziening mutaties	Kapitaal lasten	Boekwaarde mutaties	Reserve dotaties	Reserve onttrekking	Resultaat programma
Bijzonder Onderwijs	12.600		10.800				23.400
Overige posten en afronding	17.733						17.733
Totaal programma 4	30.333	0	10.800	0	0	0	41.133

Toelichting

- Bijzonder onderwijs: De doorbetaling van de vergoeding voor het gymnastiekonderwijs 2008 heeft nog niet plaatsgevonden. Voordeel € 14.200,-.

De kapitaallasten blijven door lagere investeringskosten achter.

5

Verblijfvoorzieningen

Het programma omvat een brede benadering van de omgeving waarin burgers en bezoekers van de gemeente kunnen verblijven en ontspannen. Onderwerpen als cultuur en sport, maar ook het zwembad en de verenigingsgebouwen, vallen onder dit programma. Thema's als openbaar groen, strand en overige openluchtrecreatie, evenals cultureel erfgoed behoren eveneens tot dit programma.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	051.01	
Doelstelling	Het waarborgen van kwalitatief hoogwaardig bibliotheekwerk in alle kernen binnen de gemeente.	
Actiepunt	a. Uitvoeren van het alternatieve plan voor het bibliotheekwerk in kleine kernen; b. In stand houden van de vestiging basisbibliotheek in Ouddorp.	
Verantwoording	Eind 2008 zijn alle voorbereidingen getroffen voor de realisatie van de Leespunten per 1 januari 2009. Hierdoor is voldaan aan de voorwaarden om de overgang tussen de bibliobus en de leespunten soepel te laten verlopen. De Leespunten in onze gemeenten dienen als voorbeeld voor het gehele werkgebied van Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta; in de loop van 2009 zullen dan ook meer Leespunten worden gerealiseerd in de regio.	
Financiën	Bibliotheekwerk in kleine kernen: € 36.000,- (collegerekening) Basisbibliotheek Ouddorp: € 171.000,- (collegerekening)	
Nr.	051.02	
Doelstelling	Komen tot de uitgangspunten voor eilandelijk cultuurbeleid.	
Actiepunt	Opstellen van een eilandelijke cultuurnota.	
Verantwoording	Het proces om te komen tot de eilandelijke cultuurnota is verstoord door een gewijzigde koers vanaf 2009 van de provincie Zuid-Holland ten aanzien van het subsidiebedrag ten opzichte van de periode 2005-2008. Met de provincie zijn de vier gemeenten op het eiland in gesprek om te bezien op welke wijze subsidiëring zal gaan plaatsvinden in de komende jaren.	
Financiën		
Nr.	051.99	
Doelstelling	Cultuur – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.	

Nr.	052.01
Doelstelling	Zorgdragen voor kwalitatieve sportlocaties en sportverenigingen ondersteunen om de sportinfrastructuur te behouden en te verbeteren.
Actiepunt	Uitvoeren van 'accommodatiebeleid in balans' en het onderhouds- en investeringsplan voor de sportvelden.
Verantwoording	In 2008 is op de terreinen van VV WFB en VV Stellendam een aantal renovatiewerkzaamheden uitgevoerd in het kader van de meerjarenonderhoudsplaning. Het terrein van de voormalige kwekerij is verhuurd aan VV WFB voor de inrichting van een pupillenveld.
Financiën	Wetraveld Stellendam / Veld B Ouddorp: € 82.000,- (balans)
Nr.	052.99
Doelstelling	Sport – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Eind 2008 is gestart met de opstelling van een beleidsplan op het gebied van Buurt, Onderwijs en Sport. Dit moet leiden tot een vervolg op de breedtesportimpuls waaraan onze gemeente de afgelopen jaren deelnam. Doel is om met ingang van het schooljaar 2009-2010 uitvoering te geven aan het beleidsplan.
Financiën	Breedtesportimpuls: € 15.000,- (doorgeschoven budget 2009)
Nr.	053.01
Doelstelling	Behoud goede zwemaccommodatie.
Actiepunt	In 2010 dient de glijbaan van het zwembad vervangen te worden.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Financiën	Investering volgens planning in 2010
Nr.	053.99
Doelstelling	Zwembad – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	In december 2008 is het benchmarkonderzoek naar de bedrijfsexploitatie afgerond. De resultaten van dit onderzoek zijn inmiddels gepresenteerd aan het college en de raad.
Financiën	Benchmarkonderzoek: lasten in 2009
Nr.	054.99
Doelstelling	Verenigingsgebouwen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Financiën	
Nr.	055.01
Doelstelling	Het behouden, onderhouden en bevorderen van het cultureel erfgoed.
Actiepunt	Het functioneren van de Adviescommissie cultureel erfgoed bevorderen. Daarnaast uitvoering geven aan de notitie over cultureel erfgoed. Subsidie verlenen aan Molenstichting.
Verantwoording	In 2007 sprak het college het voornemen uit om te bevorderen dat eigenaren van monumentenpanden hun eigendom in goede staat van onderhoud houden. Om hier handen en voeten aan te geven besloot het college begin 2008 vervolgens om een overeenkomst af te sluiten met Het Erfgoedhuis, waarin een abonnement op de Monumentenwacht wordt geregeld voor alle eigenaren

	<p>van monumenten. Hierin is ook een bijdrage in de vierjaarlijkse inspectie van de monumenten begrepen. De lijst van gemeentelijke monumenten wordt in samenwerking met Dorp, Stad & Land geactualiseerd.</p>	
Financiën	Abonnement inclusief inspectie: lasten vanaf 2009	
Nr.	055.99	
Doelstelling	Cultureel erfgoed – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording		De restauratie van de toren van Goedereede is in volle gang.
Financiën	Kosten vallen binnen het restauratieplan van de Rijksgebouwendienst.	
Nr.	056.01	
Doelstelling	Het sluiten van de kwekerij aan de Hofdijksweg te Ouddorp	
Actiepunt	De kwekerij sluiten en ontruimen vóór 1 januari 2009.	
Verantwoording	Het terrein van de voormalige kwekerij is verhuurd aan VV WFB voor de inrichting van een pupillenveld.	
Financiën		
Nr.	056.02	
Doelstelling	Vervanging kooimaaier.	
Actiepunt	In 2008 is de kooimaaier afgeschreven. Afhankelijk van de conditie zal tot vervanging worden besloten.	
Verantwoording	De nieuwe kooimaaier is inmiddels afgeleverd.	
Financiën	Investing volgens planning in 2009	
Nr.	056.03	
Doelstelling	Vervanging tractor.	
Actiepunt	In 2009 is de tractor afgeschreven. Afhankelijk van de conditie zal tot vervanging worden besloten.	
Verantwoording	Overwogen wordt de tractor van de strandploeg door te schuiven naar de Ouddorpse Reddingsbrigade en de tractor van de buitengroepen door te schuiven naar de strandploeg.	
Financiën	Investing volgens planning in 2010	

Nr.	056.04
Doelstelling	Beoordeling kwaliteit openbaar groen.
Actiepunt	Uitvoering geven aan het Groenkwaliteitsplan.
Verantwoording	Er wordt uitvoering gegeven aan het Groenkwaliteitsplan vanaf 2009.
Financiën	Groenkwaliteitsplan: € 1.500,- (collegerekening)
Nr.	056.99
Doelstelling	Openbaar groen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	In 2008 is een nieuwe maaimachine aangeschaft.
Financiën	Maaimachine: € 12.400,- (collegerekening)
Nr.	057.01
Doelstelling	Het aanpassen van bebording bij negen strandovergangen.
Actiepunt	Voor het seizoen 2008 worden borden bij negen strandovergangen aangepast in verband met het verkrijgen van de blauwe vlag.
Verantwoording	De borden bij twee strandovergangen zijn geplaatst.
Financiën	Borden: € 1.200,- (collegerekening)
Nr.	057.02
Doelstelling	Onderhoud betreffende kwaliteitsverbetering Flauwe Werk.
Actiepunt	Uitvoeren kwaliteitsverbetering van de strandovergangen bij de hoofdwaterkering Flauwe Werk.
Verantwoording	Het bestek is afgerond in het vierde kwartaal van 2008. In april 2009 volgt de coating van diverse gedeelten. De eindafrekening is nog niet binnen. Het speelwerktuig is begin 2009 geplaatst.
Financiën	Kosten vallen onder leefbaarheidproject Flauwe Werk.
Nr.	057.03
Doelstelling	Ouddorpse Reddingsbrigade – vervanging motoren.
Actiepunt	De motoren dienen in 2008 vervangen te worden.
Verantwoording	De vervanging van de motoren is uitgevoerd.
Financiën	Motoren: € 37.000,- (balans)
Nr.	057.04
Doelstelling	Ouddorpse Reddingsbrigade – vervanging Unimog en Vlet.
Verantwoording	De Unimog en Vlet dienen in 2010 vervangen te worden.
Financiën	Investering volgens planning in 2010
Nr.	057.05
Doelstelling	Ouddorpse Reddingsbrigade – vervanging overlevingspakken.
Verantwoording	In 2009 is voorzien de vervanging van de overlevingspakken.
Financiën	Lasten in 2009

Nr.	057.06	
Doelstelling	Voorkomen van schelpenoverlast op het strand.	
Actiepunt	Schelpenoverlast op het strand, zoals die werd ondervonden in 2007, kan in de komende zomer weer voorkomen.	
Verantwoording		In 2008 is wederom op het Ouddorpse strand over een grote lengte een laag messchelpen aangespoeld. Dit keer heeft de gemeente nagenoeg geen kosten gemaakt om de schelpen te verwijderen.
Financiën	Verwijderen slib: € 22.500,- (collegerekening)	
Nr.	057.07	
Doelstelling	Ouddorpse Reddingsbrigade – aanschaf portofoons en kluis.	
Actiepunt	Portofoons en kluis worden in 2008 aangeschaft.	
Verantwoording	De communicatiemiddelen en de kluis ten behoeve van de Ouddorpse Reddingsbrigade zijn aangeschaft.	
Financiën	Portofoons en kluis: € 4.500,- (collegerekening)	
Nr.	057.99	
Doelstelling	Strandrecreatie – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.	
Nr.	058.01	
Doelstelling	Bevordering van het toerisme.	
Actiepunt	<ul style="list-style-type: none"> a. Uitwerking van het door het Innovatieplatform opgestelde rapport in het kader van de op te stellen Toekomstvisie; b. Er dient een innovatiemanager aangesteld te worden; c. Vervolg project Brouwersdam, inclusief De Punt (met onder andere hotelontwikkeling en uitbreiding bebouwing RTM); d. Participatie in uitvoering projecten Zicht op de Grevelingen; e. Participatie in uitwerking rapport Haringvliet Hollandsch Diep - visie op recreatie; f. Faciliteren van particuliere initiatieven als elk-weervoorzieningen (bijvoorbeeld Deltamare); g. Faciliteren en stimuleren van kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatiete-reinen. 	
Verantwoording	<ul style="list-style-type: none"> a. De Toekomstvisie is eind 2008 vastgesteld door de raad; b. De ambtelijke werkgroep is bezig om een regionaal innovatiemanagement op te richten; c. Er wordt uitvoering gegeven aan "Top 10 voor de Brouwersdam". De meest belangrijke ontwikkeling is dat vanuit de Stimuleringsregeling Voor-delta een bedrag van € 200.000,- ontvangen voor gebiedsontwikkeling De Punt; d. De participatie in de uitvoering van de projecten Zicht op de Grevelingen loopt; 	

	<p>e. Omdat de aandacht gefocust is op de projecten uit Zicht op de Grevelingen is de uitwerking van het rapport "Haringvliet Hollandsch Diep – visie op recreatie" op een lager pitje gezet;</p> <p>f. Het college heeft een aanvraag voor Ouddorp Duin ondersteund ten behoeve van de subsidieaanvraag Stimuleringsregeling Voordelta;</p> <p>g. Het kwaliteitsverbeteringsplan van RCN Toppershoedje is goedgekeurd door de raad.</p>	
Financiën	Zicht op de Grevelingen: € 7.100,- (collegerekening)	
Nr.	058.99	
Doelstelling	Overige openluchtrecreatie	
Actiepoint	Uitvoering bestaand beleid: a. Subsidieverzoek Stichting Promotie Kop van Goeree; b. Subsidie "Ouddorp Beste Badplaats van Nederland"; c. Onderzoek toeristenbelasting.	
Verantwoording	<p>a. <i>Subsidieverzoek Stichting Promotie Kop van Goeree</i> De bijdrage voor 2008 bedraagt € 10.000,- extra. Dit is vergoed uit het subsidiebudget 2008 (product 067).</p> <p>b. <i>Subsidie Ouddorp Beste Badplaats van Nederland</i> Dit bedrag is voor 80% door de provincie Zuid-Holland weer aan de gemeente vergoed. Het restant wordt overgemaakt nadat het vaststellingsverzoek is ingediend.</p> <p>c. <i>Onderzoek toeristenbelasting</i> Het onderzoek is inmiddels uitgevoerd.</p>	
Financiën	Subsidie Stichting Promotie Kop van Goeree: € 15.000,- (collegerekening) Subsidie "Beste Badplaats": € 25.000,- (collegerekening / 80% reeds ontvangen) Onderzoek toeristenbelasting: € 2.300,- (collegerekening)	

Financiële analyse

Baten en lasten programma 5 Verblijfsvoorzieningen					
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo
	2008	2007	2008	2008	2008
Lasten					
Prioriteiten					
ORB motoren*	37		1	1	0
Onkruidbestrijdingsmachine*	32		1	1	0
Speelvoorzieningen GRD*	20		1	1	0
Speelvoorzieningen SLD*	27		2	2	0
totaal prioriteiten		0	5	5	0
Bestaand beleid					

Baten en lasten programma 5 Verblifsvoorzieningen					<i>vervolg</i>
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008
Cultuur		216	236	232	4
Sport		33	98	71	27
Zwembad		547	586	581	5
Verenigingsgebouwen		21	2	20	-18
Cultureel erfgoed		144	220	145	75
Openbaar groen		200	128	101	27
Strandrecreatie		268	292	282	10
Overige openluchtrecreatie		116	155	145	10
Totaal bestand beleid		1.545	1.718	1.578	141
Totaal lasten		1.545	1.723	1.582	141
Baten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Cultuur					
Sport		49	47	51	-4
Zwembad		342	374	363	11
Verenigingsgebouwen		44	51	42	9
Cultureel erfgoed					0
Openbaar groen		0		3	-3
Strandrecreatie		11	10	15	-5
Overige openluchtrecreatie		2	2	2	0
Totaal bestand beleid		449	484	476	9
Totaal baten		449	484	476	9
Subtotaal programma 5		1.096	1.239	1.107	132
Mutaties reserve/voorz.		136	156	162	-7
Kapitaallasten		179	188	191	-3
Overhead		929	924	982	-58
Saldo programma 5		2.339	2.506	2.442	65

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 2.442.000,- gekost en laat een voordeel zien van € 122.500,-, excl. Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 65.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorzie- ning	Kapitaal	Boekwaar- de	Reserve	Reserve	Resultaat
	direct	mutaties	lasten	mutaties	dotaties	onttrekking	programma
Onderhoud en renovatie sportvel- den	37.300						37.300
Verenigingsgebouwen (Oostdam)	-25.500						-25.500
Fonds cultuurbehoud	45.000						45.000
Onderhoud klokken/uurwerken	18.500						18.500
Onderhoud Groen = inzet WSW	23.900						23.900
Overige posten en afronding	32.728		-2.900			-6.500	23.328
Totaal programma 5	131.928	0	-2.900	0	0	-6.500	122.528

Toelichting

- Onderhoud en renovatie sportvelden: Niet al het onderhoud is uitgevoerd in 2008, dit heeft mede te maken met het feit dat na inventarisatie in 2008 een lager budget benodigd was. Voordeel € 37.300,-.
- Verenigingsgebouwen (Oostdam): De opbrengst uit losse verhuur is lager dan begroot, dit betekend een nadeel van € 12.000,-. Daarnaast is er € 13.500,- begroot als zijnde 'verlaging gemeentelijk aandeel', deze verlaging is niet gerealiseerd.
- Fonds cultuurbehoud: Begroot waren de uitgaven 'subsidies cultuurfonds' en 'abonnementsgelden Monumentenwacht'. Uitgaven hebben echter niet plaatsgevonden, omdat de formaliteiten pas laat in het jaar zijn geregeld. Vanaf 2009 zullen betreffende uitgaven worden gedaan. Voordeel ten opzichte van de begroting: € 45.000,-.
- Onderhoud klokken en uurwerken: Werkzaamheden zijn niet uitgevoerd, deze zullen vanwege het groot onderhoud aan de toren van Goedereede pas in 2009 plaatsvinden. Voordeel ten opzichte van de begroting € 18.500,-.
- Onderhoud groen = inzet Wsw: Per 1 januari 2008 zijn de Wsw medewerkers bij de gemeente in dienst gekomen, waardoor het in de begroting op genomen bedrag van € 23.900,- niet is gebruikt.

6

Zorg en Welzijn

Het programma omvat de sociale voorzieningen, werkgelegenheid, sociaal beleid, voorzieningen gehandicapten, vreemdelingen, sociaal cultureel werk en kinderdagopvang.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	061.99
Doelstelling	Sociale voorzieningen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Het aantal uitkeringen is in 2008 lager gebleven dan het aantal over 2007. De uitvoering van de bijstandsuitkeringen voor 65-plussers is overgedragen aan de Sociale Verzekeringsbank.
Nr.	062.01
Doelstelling	Implementatie nieuwe Wet sociale werkvoorziening
Actiepunt	Beleidskaders opstellen en wet financieel in gemeentebegroting verwerken.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Financiën	
Nr.	062.99
Doelstelling	Werkgelegenheid – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	063.99
Doelstelling	Sociaal beleid – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	In 2008 is er een aantal verruiming toegepast op het minimabeleid, namelijk het uitbreiden van de bijzondere bijstand voor de vervanging van fietsen en schoolkosten voor kinderen die het voortgezet onderwijs volgen.
Nr.	064.01
Doelstelling	Oprichten centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
Actiepunt	De GGD zal het plan van aanpak maken om te komen tot een CJG in Middelharnis.
Verantwoording	Het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) Goeree-Overflakkee zal in de loop van 2009 van start gaan. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze inhoud kan worden gegeven aan de dependance in onze gemeente.
Financiën	

Nr.	064.02
Doelstelling	Invoering lokaal jeugdbeleid per kern.
Actiepoint	De gestarte activiteiten in Ouddorp worden geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld. In Stellendam wordt samen met de kerngroep Stellendamse Jeugd gezocht naar locaties voor jeugdwerk.
Verantwoording	In Ouddorp is in 2008 door de stichting Push op projectbasis invulling gegeven aan het jongerenwerk (vindplaatswerk en extra buurtsportactiviteiten). In Goedereede en Stellendam is door het JWGO invulling gegeven aan het jongerenwerk (vindplaatswerk en extra buurtsportactiviteiten). Verder is in Stellendam op de locatie IJsbaan een geasfalteerd trapveldje aangelegd. In Goedereede is op de locatie In 't Hof een geasfalteerd trapveldje aangelegd. Deze trapveldjes worden in 2009 nog verder 'aangekleed'.
Financiën	Speelvoorziening Goedereede: € 20.000,- (balans) Speelvoorziening Stellendam: € 27.000,- (balans)
Nr.	064.03
Doelstelling	Het voldoen aan de vraag van onze inwoners op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.
Actiepoint	Optimaliseren van de uitvoering van de Verordening Wet Maatschappelijke Ondersteuning, het Besluit maatschappelijke ondersteuning en de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2007 evalueren.
Verantwoording	Het contract met de drie zorgaanbieders voor HbH is verlengd voor de periode van een jaar. Eén van de zorgaanbieders heeft opnieuw te kennen gegeven in de financiële problemen te zitten, waardoor hij niet in staat is het contract met een jaar te verlengen. Hierop is met een schriftelijke reactie vanuit de gemeente gereageerd, waarna er ook nog een bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden. Wat betreft de facturen heeft een van de zorgaanbieders nog steeds geen correcte facturen vanaf periode 4 van 2008 aangeleverd. Er staat een gesprek gepland met de zorgaanbieder om de juiste facturen te ontvangen. De aanpassingen naar aanleiding van de evaluatie in de verordening en besluit zijn per 1 januari 2009 geïmplementeerd.
Financiën	
Nr.	064.04
Doelstelling	Een goed functionerend Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) / Regiotaxi Goeree-Overflakkee.
Actiepoint	Optimaliseren van het gebruik van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) / Regiotaxi Goeree-Overflakkee.
Verantwoording	Zowel Connexion als de eilandelijke gemeenten hebben al op diverse manieren het gebruik van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer gepromoot, maar dit heeft slechts een kleine stijging van het gebruik laten zien. Er zijn op dit moment geen geluiden te horen over ontevredenheid over wachttijden omrijtijden en dergelijke. De gemeente blijft hier echter alert op.
Financiën	CVV: € 27.000,- (collegerekening)

Nr.	064.99
Doelstelling	Wmo-verstrekkingen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	065.01
Doelstelling	Uitwerking RAS-thema: Volksgezondheid.
Actiepunt	Een nieuwe beleidsnotitie opstellen uiterlijk in 2009.
Verantwoording	De GGD werkt aan het opstellen van een nota Volksgezondheid, die medio 2009 gereed zal zijn.
Financiën	
Nr.	065.02
Doelstelling	Plan van aanpak wonen, zorg en welzijn Gemeente Goedereede actualiseren.
Actiepunt	Plan van aanpak 2004 herijken en in samenhang met RAS inzet bezien op uitvoeringsaspecten.
Verantwoording	In het kader van de Toekomstvisie Goedereede zijn per kern de woonzorgzones gepositioneerd. In 2009 wordt nader vorm gegeven aan de woonzorgzones in de gemeente. Hiervoor vindt eilandelijk afstemming plaats over de definiëring van woonzorgzones en welke faciliteiten deze minimaal biedt. Als uitvoering van het PACT van G-O wordt er een lokaal uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin de lokale invulling van wonen, welzijn en zorg. Het gaat hierbij in het bijzonder om de te realiseren aantallen en type zorgwoningen. Op 5 maart 2009 is door het REgionaal ZOrgoverleg (REZO) een werkconferentie belegd over beide onderwerpen.
Financiën	
Nr.	065.03
Doelstelling	Uitwerking RAS-thema: Wonen, Welzijn en Zorg.
Actiepunt	In de eerste helft van 2008 concrete afspraken maken met aanbieders van wonen, welzijn en zorg. Onderzoek met buurgemeenten naar gezamenlijke aanschaf van computersoftware ter ondersteuning van de zorgloketten.
Verantwoording	zie 065.02.
Financiën	
Nr.	065.99
Doelstelling	Zorg – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	 <p>De GGD-ZHE vindt zich in een transitietraject met de GGD Rotterdam-Rijnmond (Voorne-Putten en Rozenburg en Goeree-Overflakkee) en GGD Zuid-Holland Zuid (Hoekse Waarde). Het project Superfris is in 2008 succesvol geïmplementeerd met nagenoeg alle supermarkten en wordt in 2009 verder uitgerold richting de sportkantines.</p>
Nr.	066.01
Doelstelling	Implementatie van de Wet inburgering.

Actiepunt	Het afronden van het aanbestedingstraject met betrekking tot inkoop van integratietrajecten en uitvoeren van het beleid betreffende Wet inburgering.
Verantwoording	Alle oudkomers binnen onze gemeente hebben een inburgeringsaanbod ontvangen voor 1 januari 2009. De overgang van de administratieve afhandeling van de Wi laat nog een jaar op zich wachten, aangezien het niet mogelijk was om de gezamenlijke administratie al op 1 januari 2009 op te splitsen. De prognose voor 2009 is opnieuw gezamenlijk opgegeven door de gemeente Oostflakkee.
Financiën	
Nr.	066.02
Doelstelling	Het bieden van huisvesting aan statushouders.
Actiepunt	Het in samenwerking met woningbouwvereniging 'Beter Wonen' beschikbaar stellen van woningen.
Verantwoording	Door een goede samenwerking met de woningbouwvereniging verloopt de huisvesting van de reguliere statushouders goed. Het laatste halfjaar wordt de nadruk gelegd op het huisvesten van de zogenaamde 'pardonners', waarvoor de gemeente een taakstelling van veertien personen heeft, die voor 31 december 2009 gehuisvest moeten worden. Echter voor de laatste woning die beschikbaar is gesteld voor 'pardonners' waren op dat moment geen 'pardonners' beschikbaar, waardoor er in overleg met het COA reguliere statushouders gehuisvest zijn. Daarnaast is er telefonisch door het COA gemeld dat er alleen maar alleenstaande pardonners beschikbaar zijn. Hierdoor kunnen er problemen ontstaan met het aantal te huisvesten pardonners voor 31 december 2009.
Financiën	Huisvesting statushouders: € 1.100,- (collegerekening)
Nr.	066.99
Doelstelling	Vreemdelingen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Het spreekuur van Vluchtelingenwerk in het gemeentehuis wordt druk bezocht en door de doelgroep als prettig ervaren. Er zal gekeken moeten worden of, gezien de toeloop, in 2009 nog volstaan kan worden met een spreekuur van een dagdeel in de week. Uiteindelijk zijn zes inburgeringstrajecten ingekocht voor de reguliere statushouders en twee trajecten voor de vergunninghouders.
Financiën	Spreekuur: € 900,- (collegerekening) Inburgeringstrajecten: € 9.500,- (collegerekening)
Nr.	067.01
Doelstelling	Uitvoering geven aan de doelstellingen uit de Visie maatschappelijke ondersteuning en het subsidiebeleidsplan 'Duurzaam investeren, verantwoord delen'.
Actiepunt	Realisatie van de volgende doelen in de periode 2008 tot en met 2011: <ul style="list-style-type: none"> a. Aandacht voor vrijwilligerswerk; b. Deelname vrijwilligersorganisaties aan bestuurskrachtmeting; c. Inzichtelijk maken verschillen in normering als grondslag van subsidies; d. Toevoeging tenderregeling; e. Toetsing rechtmatigheid besteding van subsidie < € 12.500,-; f. Starten van ondersteuning vrijwilligersorganisatie; g. Rol en prestaties professionele organisaties en provinciale steunfuncties worden waar mogelijk in dienst gesteld van vrijwilligersorganisaties.
Verantwoording	De evaluatie ten aanzien van de behaalde resultaten heeft nog niet plaatsgevonden in 2008. Dit wordt doorgeschoven naar het voorjaar van 2009. De eilandelijke nota vrijwillige inzet is in de raadsvergadering van november

	2008 vastgesteld. De te realiseren doelen uit deze nota worden samen met de andere gemeenten op het eiland opgepakt.
Financiën	Maatschappelijke ontwikkeling: € 8.900,- (collegerekening)
Nr.	067.02
Doelstelling	Uitwerking RAS thema 4: Jeugdbeleid.
Actiepunt	<ul style="list-style-type: none"> a. Actualisatie sociale kaart; b. Handhaving Jongerenwerk; c. Verbetering en uitbreiding vroegsignalering; d. Aanpak jeugdcriminaliteit en kindermishandeling; e. Regionaal thuislozen team creëren; f. Nota Jeugdbeleid en actieplan jeugdconvenant maken.
Verantwoording	<p><i>a. Actualisatie sociale kaart</i> De actualisatie van de sociale kaart voor jongeren op Goeree-Overflakkee is uitgevoerd. Voor diverse subgroepen is zowel op papier als digitaal een sociale kaart opgesteld. De oplevering heeft in februari 2009 plaatsgevonden.</p> <p><i>b. Handhaving Jongerenwerk</i> Er zijn geen bijzonderheden te melden.</p> <p><i>c. Verbetering en uitbreiding vroegsignalering</i> In het kader van de verbetering en uitbreiding van de vroegsignalering (sluitende aanpak 0-6 jarigen) is de eindrapportage met aanbevelingen voor de toekomstige Lokale of Regionale Agenda (LEA of REA) opgeleverd.</p> <p><i>d. Aanpak jeugdcriminaliteit en kindermishandeling</i> De aanpak van jeugdcriminaliteit en kindermishandeling is in kaart gebracht.</p> <p><i>e. Regionaal thuislozen team creëren</i> De werkwijze van het Regionaal thuislozen team is in kaart gebracht.</p> <p><i>f. Nota Jeugdbeleid en actieplan jeugdconvenant maken</i> De nota jeugdbeleid is in maart 2008 door de vier gemeenteraden vastgesteld.</p>
Financiën	Lokaal jeugdbeleid: € 35.700,- (collegerekening)
Nr.	067.99
Doelstelling	Sociaal cultureel werk – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	068.01
Doelstelling	Uitvoering RAS-thema 4: Totstandkoming één eilandelijke peuterspeelzaalorganisatie.
Actiepunt	<ul style="list-style-type: none"> a. Overgaan tot schaalvergroting naar één eilandelijke peuterspeelzaalinstelling en de daarbij behorende kwaliteitsslag en professionalisering van de peuterspeelzalen op Goeree-Overflakkee; b. Bijstelling Verordening peuterspeelzaalwerk gemeente Goedereede.
Verantwoording	<p>De fusie van peuterspeelzalen op Goeree-Overflakkee per 1 juli 2008 is inmiddels een feit.</p> <p>In juni jl. is de eilandelijke verordening vastgesteld. Tevens heeft de raad hierbij kennis kunnen nemen van de door het college vastgestelde – eilandelijk afgestemde – beleidsregels peuterspeelzaalwerk.</p>
Financiën	Subsidie fuserende peuterspeelzalen: € 48.200,- (collegerekening)
Nr.	068.99
Doelstelling	Kinderdagopvang – Uitvoering bestaand beleid.

Verantwoording	Voor zowel de kinderopvang als de peuterspeelzaallocaties zijn inspecties en daaruit voortvloeiende herinspecties door de GGD verricht. Tevens zijn alle rapporten opgenomen in de beide registers in het E-loket op de gemeentelijke website.	
Financiën	Inspecties: € 8.800,- (collegerekening)	

Financiële analyse

Baten en lasten programma 6 Zorg / Welzijn					
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008
Lasten					
Prioriteiten		0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Sociale voorzieningen		923	927	857	70
Werkgelegenheid		346	1.454	1.404	50
Sociaal beleid		70	135	139	-4
Wmo-verstrekkingen		1.685	1.515	1.485	31
Zorg		998	584	535	49
Vreemdelingen		5	18	29	-11
Sociaal cultureel werk		222	309	200	109
Kinderdagopvang		89	151	115	36
Totaal bestaand beleid		4.338	5.093	4.763	330
Totaal lasten		4.338	5.093	4.763	330
Baten					
Prioriteiten		0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Sociale voorzieningen		825	806	811	-4
Werkgelegenheid		146	1.246	1.282	-36
Sociaal beleid		1	7	3	4
Wmo-verstrekkingen		240	113	124	-11
Zorg		711	179	155	24
Vreemdelingen			12	23	-11

Baten en lasten programma 6 Zorg / Welzijn						<i>vervolg</i>
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	saldo	
	2008	2007	2008	2008	2008	
Sociaal cultureel werk		33	31	31	0	
Kinderdagopvang		20	19	25	-6	
Totaal bestaand beleid		1.975	2.413	2.453	-40	
Totaal baten		1.975	2.413	2.453	-40	
Subtotaal programma 6		2.362	2.680	2.310	370	
Mutaties reserve/voorz.		-189	-110	-110	0	
Kapitaallasten		33	4	4	0	
Overhead		715	752	795	-43	
Saldo programma 6		2.921	3.326	2.999	327	

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 2.999.000,- gekost en laat een voordeel zien van € 370.000,-, excl. Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 327.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorzie- ning	Kapitaal	Boekwaarde	Reser- ve	Reserve	Resultaat
	direct	mutaties	lasten	mutaties	dotaties	onttrekking	programma
Uitvoering WWB	37.500						37.500
Uitvoering IOAW	-31.600						-31.600
Uitvoering BBZ	64.700						64.700
Werkgelegenheid	85.800						85.800
WMO (leef/woon)	-71.400						-71.400
WMO (zorg)	115.000						115.000
Jeugd en Jongeren (Lokaal Jeugdbeleid)	71.500						71.500
Maatschappelijke Ontwikkeling	38.200						38.200
Peuterspeelzalen	41.500						41.500
Overige posten en afronding	18.625						18.625
Totaal programma 6	369.825	0	0	0	0	0	369.825

Toelichting

- Uitvoering Wwb: Ten opzichte van de begroting is de instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden uitgebleven en de uitstroom van bestaande cliënten is gestagneerd. Voordeel € 37.500,-.
- Uitvoering IOAW: De ontvangen bijdrage is niet besteed en dient daarom conform het BBV niet in de exploitatie verantwoord te worden, maar als terug te betalen post op de balans te worden vermeld. Voor de exploitatie resulteert dit in een nadeel.
- Uitvoering Bbz: In 2008 is de vergoeding ontvangen van een lening verstrekt in 2007. Voordeel € 64.700,-.
- Werkgelegenheid: In 2008 is het in 2007 te veel betaalde voorschot aan het Werkvoorzieningschap Het Binnenhof terugontvangen, daarnaast is de bijdrage 2008 lager

dan begroot. Voor 2008 betekent dit een voordeel van € 85.800,- ten opzichte van de begroting.

- Wmo leef/woon: Nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het uitvoeren van diverse dure woonvoorzieningen. Het totaal van deze kosten was niet begroot. Daarnaast is een aantal niet afgerond in 2008, waardoor de bate (rijksvergoeding = 75% van de kosten) nog niet is gerealiseerd. Tevens is de begrote bijdrage van € 20.000,- van de participanten in het zorgloket niet ontvangen. Nadeel € 71.400,-.
- Wmo zorg: De zorgbehoefte binnen de gemeente Goedereede is minder hoog dan begroot en de eigen bijdrage is hoger dan begroot, waardoor er een financieel voordeel van € 115.000,- bestaat ten opzichte van de begroting.
- Jeugd en jongeren (lokaal jeugdbeleid): Het voordeel ad € 71.500,- is onder andere ontstaan als gevolg van het in 2008 nog niet volledig uitvoeren van het voorgestane lokale jeugdbeleid. Het restant budget wordt in 2009 opnieuw ingezet voor het realiseren van jongerenontmoetingsplaatsen in Ouddorp en Stellendam.
- Maatschappelijke ontwikkeling: Het beschikbaar gestelde algemeen te besteden budget is niet volledig gebruikt. Voordeel € 38.200,-.
- Peuterspeelzalen: De peuterspeelzalen zijn in 2008 gefuseerd. De hiervoor extra beschikbaar gestelde middelen zijn niet volledig gebruikt; dit heeft geleid tot een voordeel van € 41.500,- op dit product.

Ruimtelijke Aspecten

Het programma omvat alle aspecten – van planvoorbereiding en realisatie – die de kaders aanreiken waarbinnen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is. Onderwerpen zijn, naast de bekende structuur en bestemmingsplannen, ook zaken als de gebiedsgerichte aanpak, de voorbereidingsplannen, de grondexploitatieplannen en het grondbedrijf in algemene termen.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoordheid wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	071.01
Doelstelling	Het actueel houden van het bestemmingsplannenbestand.
Actiepunt	<p>In 2008 wordt gewerkt aan de volgende bestemmingsplannen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nieuw bestemmingsplan Dorpsgebied Stellendam; Bestemmingsplan Zuiderdieppolders; Bestemmingsplan Verplaatsingsgebied/Klepperstee; Bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen (de Nota Verblijfsrecreatieterreinen vormt de onderlegger); Eventueel herziening bestemmingsplan Stad Goedereede. <p>Op projectmatige basis wordt gewerkt aan bestemmingsplannen voor de Gronden Breen, Oosterpark en Stellendam Zuid II en III.</p> <p>Daarnaast wordt het gemeentelijk ruimtelijke orderingsbeleid gedetailleerder uitgewerkt.</p>
Verantwoording	<p>De nieuwe Wet ruimtelijke ordening geeft in zekere zin een andere, nieuwe invulling aan ruimtelijke instrumenten zoals het bestemmingsplan. In het kader van het Plan van aanpak actualisering van bestemmingsplannen wordt op dit moment een aantal keuzes voorbereid, die zeer belangrijk zijn voor de beantwoording van de vraag hoe in de nabije toekomst met het instrument bestemmingsplan zal worden omgegaan. Het is zeer belangrijk eerst deze keuzes gefundeerd te maken, alvorens over te gaan tot daadwerkelijke herziening van bestemmingsplannen. Ten aanzien van de in de begroting genoemde concrete bestemmingsplannen wordt het volgende opgemerkt:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Nieuw bestemmingsplan Dorpsgebied Stellendam</i> <p>Gelet op bovenstaande is nog niet gewerkt aan concrete actie om dit be-</p>

	<p>stemmingsplan te herzien.</p> <p><i>b. Bestemmingsplan Zuiderdieppolders</i> Het is onduidelijk wanneer de bestemmingsplanprocedure vervolgd kan worden.</p> <p><i>c. Bestemmingsplan Verplaatsingsgebied/Klepperstee</i> Het ontwerpbestemmingsplan is eind 2008 nagenoeg gereed gekomen.</p> <p><i>d. Bestemmingsplan Verblifsrecreatieterreinen</i> Gelet op bovenstaande is nog geen actie ondernomen om de visie op verblijfsrecreatie te vertalen naar een bestemmingsplan.</p> <p><i>e. Eventueel herziening van bestemmingsplan Stad Goedereede</i> Gelet op bovenstaande is nog niet gewerkt aan concrete actie om dit bestemmingsplan te herzien.</p> <p>Met betrekking tot de herziening van het bestemmingsplan Landelijk Gebied ten behoeve van de strandpaviljoens kan worden opgemerkt dat het voorontwerp hiervoor inmiddels in procedure is gebracht.</p> <p>Verder kan worden opgemerkt dat op ambtelijk niveau een plan van aanpak wordt uitgewerkt waarin de actualisering en digitalisering van alle bestemmingsplannen wordt begrepen.</p>
Financiën	Bestemmingsplannen: € 61.400,- (collegerekening)
Nr.	071.02
Doelstelling	Adequate handhaving van de geldende regelgeving.
Actiepunt	<p>a. Handhaven op basis van het nog vast te stellen werkplan Handhaving 2008;</p> <p>b. Integrale en programmatische handhavingsacties in samenwerking met ISGO en andere instanties;</p> <p>c. Handhaving permanente bewoning van recreatiewoning voortzetten door steeds tien gevallen gelijktijdig op te pakken.</p>
Verantwoording	<p><i>a. Handhaven op basis van het nog vast te stellen werkplan Handhaving 2008</i> Het Werkplan Handhaving is op 24 januari 2008 aan de gemeenteraad ter kennisneming voorgelegd. De handhaving vindt inmiddels plaats op basis van dit vastgestelde werkplan.</p> <p><i>b. Integrale en programmatische handhavingsacties in samenwerking met ISGO en andere instanties</i> Er vindt inmiddels uitvoering plaats van integrale en programmatische handhavingacties zoals deze in het Milieu Uitvoerings Programma (MUP) van het ISGO en Werkplan Handhaving zijn beschreven. Zonodig worden hier ook andere handhavende instanties bij betrokken.</p> <p><i>c. Handhaving permanente bewoning van recreatiewoning voortzetten door steeds tien gevallen gelijktijdig op te pakken</i> Het beleid op het gebied van de permanente bewoning is in de afgelopen maanden voortgezet. Het college heeft besloten om de werkzaamheden, verbonden aan de opsporing en bewijsvoering, voortaan in eigen beheer uit te voeren. Dit is mogelijk omdat de bewijslast (mede doordat gebruik kan worden gemaakt van gegevens van de Belastingdienst) eenvoudiger is.</p>
Financiën	Handhaving: € 55.100,- (collegerekening)
Nr.	071.99
Doelstelling	Structuur- en Bestemmingsplannen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De basisverkenning en koersnotitie (eerder: kompasnotitie) zijn inmiddels gereed, door het Algemeen Bestuur van het ISGO bekrachtigd en aan Gedeputeerde Staten verzonden teneinde invloed te hebben op de provinciale structuurvisie.
Nr.	072.01
Doelstelling	Behouden en versterken van de attractiviteit en regionale identiteit van het

	gebied.
Actiepunt	Concreet wordt in ISGO-verband gewerkt aan meerdere projecten, zoals 'fietsenknooppuntplan' en 'project cultuurhistorie'.
Verantwoording	<p>Via de gebiedsgerichte aanpak wordt continu gewerkt aan een groot aantal projecten die de attractiviteit van de regio bevorderen. Behalve de onder het actiepunt genoemde projecten wordt momenteel gewerkt aan onderzoek naar het 'opwaarderen' van zogenaamde ruilverkavelingbossen op het eiland naar 'speelbossen'. Een ander voorbeeld: het ISGO ontwikkelt in samenwerking met VVV's en LTO Nederland een brochure van het platteland. Insteek is voornamelijk dat de brochure een overzicht geeft van activiteiten bij agrariërs in de sfeer van de verbrede landbouw (kamperen, zorgboerderij, winkel, theetuinen huifkartocht). Doel: presentatie aan breder publiek. Ook kan worden genoemd het in gezamenlijkheid met provincie, waterschap en de vier gemeenten op Goeree-Overflakkee werken aan het Fietspadenplan. De bekostiging van deze projecten loopt via de ISGO begroting.</p>
	
Financiën	Diverse projecten: € 74.000,- (collegerekening / via bijdrage ISGO)
Nr.	072.99
Doelstelling	Gebiedsgerichte aanpak – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	073.99
Doelstelling	Grondbedrijf algemeen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Doordat de levering van het in 2007 verkochte van pand Delta Industrieweg 38-40 als gevolg van juridische procedures forse vertraging heeft opgelopen, is de begrote erfpachtcanon van 2008 niet gerealiseerd. Bij de Eindejaarnota is reeds een exploitatienadeel van € 45.000,- verwerkt. Inmiddels is de koper gemaand om over te gaan tot spoedige transporterij.
Nr.	074.01
Doelstelling	Voldoende op maat gesneden huisvesting bieden aan eigen inwoners en economisch gebonden aan de gemeente Goedereede.
Actiepunt	In 2008 wordt aan de volgende projecten gewerkt: <ul style="list-style-type: none"> a. Voormalig MAVO-terrein; b. Terrein Goekoop; c. Gronden van Breen; d. Projecten Rotonde Vliedberg; e. Project Stelleweide; f. Project Oosterpark; g. Stellendam Zuid, fase II en III; h. Oranjeplein; i. Overige inbreilocaties.
Verantwoording	<p><i>a. Voormalig MAVO-terrein</i> In de zomer van 2008 is bouwvergunning verleend voor het bouwplan voor het voormalige MAVO-terrein. De bouwvergunning is inmiddels onherroepelijk. Start van de bouw staat begin 2009 gepland.</p> <p><i>b. Terrein Goekoop</i> Het bouwplan heeft eind 2008 in het kader van de vrijstellingsprocedure als bedoeld in artikel 19, lid 2 van de WRO (oud) ter inzage gelegen. Er werd één</p>

	<p>zienswijze ontvangen.</p> <p><i>c. Gronden van Breen</i> Het voorontwerp van het bestemmingsplan heeft in het kader van inspraak eind 2008 ter inzage gelegen. Er werden veertien zienswijzen ontvangen.</p> <p><i>d. Projecten Rotonde Vliedberg</i> Opgemerkt kan worden dat ook voor het bouwplan DHZ-Agri inmiddels bouwvergunning is verleend.</p> <p><i>e. Project Stelleweide</i> Project StelleWeide is inmiddels opgeleverd.</p> <p><i>f. Project Oosterpark</i> In het kader van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19, lid 1 WRO (oud) is recent aan GS gevraagd om een verklaring van geen bezwaar af te geven, zodat vrijstelling en bouwvergunning kunnen worden verleend. De afgifte van de verklaring van geen bezwaar wordt binnenkort verwacht.</p> <p><i>g. Stellendam Zuid, fase II en III</i> Er zijn geen bijzonderheden te melden.</p> <p><i>h. Oranjeplein</i> Er is een Ruimtelijke Ontwikkelingsstudie opgesteld om alle plannen op het Oranjeplein op elkaar af te stemmen en dit te vertalen in een ruimtelijk kader.</p> <p><i>i. Overige inbreilocaties</i> Er zijn geen bijzonderheden te melden.</p>	
Financiën	Budgettair neutraal; de projecten voorzien in principe in de eigen exploitatie.	
Nr.	074.99	
Doelstelling	Vorbereidingsplannen – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.	
Nr.	075.01	
Doelstelling	Realisatie infrastructuur rondom woningbouw en bedrijfsvestigingen binnen het huidige of toekomstige openbare gebied.	
Actiepunt	Naar verwachting zullen in 2008 werkzaamheden plaatsvinden in het kader van de projecten Fortjeshoek, StelleWeide, MAVO-terrein, Terrein Goekoop, Gronden van Breen en Korteweg.	
Verantwoording	<p>Fortjeshoek: werkzaamheden met uitzondering van de openbare verlichting zijn afgerond.</p> <p>Stelleweide: werkzaamheden zijn afgerond.</p> <p>Voormalig MAVO-terrein: bouwrijp maken is gereed.</p> <p>Terrein Goekoop: invulling perceel bekend.</p> <p>Gronden van Breen: invulling perceel bekend.</p> <p>Korteweg: arbeidrijp maken vindt afhankelijk van oplevering panden plaats.</p>	
Financiën	Dekking voor de kosten van de exploitatieplannen vindt plaats binnen de exploitatie van de betreffende projecten.	
Nr.	075.99	
Doelstelling	Grondexploitatieplannen – Uitvoering bestaand beleid.	
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.	

Financiële analyse

Baten en lasten programma 7 Ruimtelijke aspecten					
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008
Lasten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Structuur-/Bestemmingsplannen *		155	228	199	29
Gebiedsgerichte aanpak *		66	74	75	-0
Grondbedrijf algemeen *		6	25	8	17
Vorbereidingsplannen *		352		203	-203
Grondexploitatieplannen *		159	138	67	71
Totaal bestaand beleid		738	465	552	-86
Totaal lasten		738	465	552	-86
Baten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Structuur-/Bestemmingsplannen		49		20	-20
Gebiedsgerichte aanpak					0
Grondbedrijf algemeen		46	3		3
Vorbereidingsplannen		209		1.406	-1.406
Grondexploitatieplannen		124	1.082	1.494	-412
Totaal bestaand beleid		427	1.085	2.920	-1.834
Totaal baten		427	1.085	2.920	-1.834
Subtotaal programma 7		311	-620	-2.368	1.748
Mutaties reserve/voorz.		-184	-265	-293	27
Kapitaallasten		279	254	300	-46
Boekwaarde mutaties		-420	827	1.239	-412
Overhead		598	411	455	-44
Saldo programma 7		584	607	-667	1.274

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 667.000,- opgebracht en laat een voordeel zien van € 1.318.000,-, excl. Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 1.274.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo	Voorzie-	Kapitaal	Boekwaar-	Reserve	Reserve	Resultaat
	direct	ning	lasten	de	dotaties	onttrekking	
Ontwerpen bestemmingsplan-		-					
nen	44.200	12.675					31.525
Vorbereidingsplannen	1.202.300	49.800	900	22.361			1.275.361
Exploitatieplannen	483.000		-47.000	-434.044			1.956
Overige posten en afronding	18.548	10.600				-20.400	8.748
Totaal programma 7	1.748.048	47.725	-46.100	-411.683	0	-20.400	1.317.590

Toelichting

- Algemeen: De gemaakte kosten voor de bouwgrondexploitatie zijn geactiveerd als boekwaardevermeerdering.
- Ontwerpen bestemmingsplannen: In 2007 is bij de resultaatbestemming een gedeelte van het budget 2007 doorgeschoven naar 2008. Dit had als reden het ontbreken van voldoende formatie voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Door nieuwe wetgeving inzake het digitaliseren van de bestemmingsplannen in 2008 is het ontwerpen en actualiseren van bestemmingsplannen gestagneerd, omdat eerst deze wetgeving geïmplementeerd dient te worden. Hiervoor is een project opgestart, welke in de tweede helft van 2009 tot uitwerking zal komen. Mede hierdoor is het voordeel van € 44.200,- op het budget gerealiseerd.
- Vorbereidingsplannen: In 2008 is het MAVO-terrein verkocht. De opbrengsten uit deze verkoop is ten gunste van het resultaat 2008 geboekt. Bij de bestemming van het resultaat zal deze opbrengst naar de reserve 'grondexploitatie' worden geboekt. Voordeel € 1.275.400,-.

8

Economische en Financiële Aangelegenheden

Het programma omvat de economische activiteiten, evenals de financieringen en beleggingen. Het programma omvat tevens belastingen evenals de WOZ-administratie. De saldi van de kostenplaatsen worden eveneens in dit programma verwerkt. De investeringen en ontwikkelingen die de kostensfeer worden gemaakt worden dan ook hier beleidsmatig verwoord.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat wilden we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Onder verantwoording wordt de vraag "Wat hebben we (met het actiepunt) gedaan?" en als laatste wordt de vraag "Wat heeft het gekost?" onder financiën en/of onder de financiële analyse na de tabel beantwoord.

Nr.	081.01
Doelstelling	Het beheren van het Integraal Huisvestings Plan (IHP).
Actiepunt	In 2008 zal het IHP worden geactualiseerd en als beheerprogramma ter vaststelling worden aangeboden.
Verantwoording	Op dit moment wordt volop aan de actualisering van het Meerjaren Onderhouds Programma voor de gemeentelijke gebouwen gewerkt. De planning met betrekking tot de scholen is inmiddels gereed.
Financiën	
Nr.	081.99
Doelstelling	Woonaccommodatie – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Voor de woning aan de Molenstraat is opdracht verleend voor het buitenschilderwerk. Het buitenschilderwerk aan het woonwagencentrum is uitgevoerd.
Financiën	Onderhoud Molenstraat: € 10.000,- (doorgeschoven budget 2009) Schilderwerk woonwagencentrum: € 5.700,- (collegerekening)
Nr.	082.99
Doelstelling	Financiering en belegging – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	083.99
Doelstelling	Algemene uitkering Gemeentefonds – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De verantwoording wordt weergegeven bij het hoofdstuk 'overzicht van alge-

	mene dekkingsmiddelen en onvoorzien'.
Nr.	085.99
Doelstelling	Belastingen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De verantwoording wordt weergegeven bij het hoofdstuk 'overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien'.
Nr.	086.01
Doelstelling	Het bevorderen van een goed economisch klimaat.
Actiepunt	a. Uitvoering jaarschijf 2008 van de Nota economisch beleid Goedereede; b. Actief relatiebeheer naar bedrijven en detaillisten; c. Invulling geven aan economische projecten, zoals uitgifte bedrijventerrein Korteweg, revitalisering winkelcentrum Oranjeplein en bedrijventerrein Havens van Stellendam (zie 021.05) en opwaardering Ring van Ouddorp (zie 025.04). Daarnaast worden particuliere initiatieven als de realisatie van een doe-het-zelfzaak gefaciliteerd. Toeristisch-recreatieve projecten staan vermeld in nr. 058.01.
Verantwoording	<i>a. Uitvoering jaarschijf 2008 van de Nota economisch beleid Goedereede</i> Hier is uitvoering aan gegeven. <i>b. Actief relatiebeheer naar bedrijven en detaillisten</i> Er worden structureel werkbezoeken afgelegd. <i>c. Invulling geven aan economische projecten</i> Aan al deze projecten wordt gewerkt. Over het plan voor uitbreiding van de DHZ-markt in Ouddorp kan worden opgemerkt dat op korte termijn vrijstelling van het bestemmingsplan en bouwvergunning kan worden verleend. Het plan Viskil (onderdeel van Oranjeplein) is ook in uitvoering. Wat de revitalisering van de Ring betreft kan worden gemeld dat in het najaar van 2008 is begonnen met de werkzaamheden.
Financiën	
Nr.	086.02
Doelstelling	Vaststelling Toekomstvisie Goedereede 2020.
Actiepunt	Het komen tot vaststelling van een integraal, gemeentebreed werkend beleidskader met prioriteit Deelvisie Stellendam inclusief Havenkanalen.
Verantwoording	De Toekomstvisie Goedereede 2020 is conform gemaakte afspraken vastgesteld.
Financiën	Toekomstvisie Goedereede 2020: € 22.100,- (collegerekening)
Nr.	086.99
Doelstelling	Economische activiteiten – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	087.01
Doelstelling	Implementatie bedrijfsvoeringconcept buitendienst.
Actiepunt	a. Aanvraag uitbreiding openingstijden milieustraat; b. Afbouw kwekerij.

Verantwoording		De openingstijden van de milieustraat zijn aangepast en op de kwekerij zijn geen planten meer aanwezig.
Financiën		
Nr.	087.02	
Doelstelling	Vervanging terreinwagen.	
Actiepoint	De terreinwagen van gemeentewerken wordt in 2009 vervangen. De oude wordt doorgeschoven naar de Ouddorpse Reddingsbrigade (ORB).	
Verantwoording	Het voertuig van de Ouddorpse Reddingsbrigade is niet meer goedgekeurd. Dat heeft tot gevolg gehad dat besloten is de aanschaf een jaar te vervroegen; het voertuig is inmiddels aangeschaft.	
Financiën	Terreinwagen: € 24.000,- (balans)	
Nr.	087.03	
Doelstelling	Vervanging kozijnen Haegse Huus.	
Verantwoording	De vervanging van de aluminium kozijnen staat voor 2010 in de planning.	
Financiën	Investering volgens planning in 2010	
Nr.	087.04	
Doelstelling	Vervanging buitenzonwering gemeentehuis.	
Verantwoording	De buitenzonwering van het gemeentehuis wordt volgens de planning in 2010 vervangen.	
Financiën	Investering volgens planning in 2010	
Nr.	087.05	
Doelstelling	ICT is een van de belangrijkste gereedschappen om een optimale dienstverlening aan de klanten van de gemeente te garanderen. Er is echter een achterstand op het gebied van ICT. Deze achterstand moet worden ingelopen, te beginnen met de wettelijke verplichtingen.	
Actiepoint	In 2007 kwam een extern rapport gereed van Van Tongeren en Trimp met voorstellen voor diverse projecten om de ICT in de gemeente op orde te krijgen. In 2008 wordt een aanvang gemaakt met die projecten, te beginnen met de meest kritische en wettelijk verplichte projecten. Begin 2008 zal een propositie van EGEM beschikbaar zijn voor ondersteuning met de invoering van dergelijke projecten.	
Verantwoording	De gemeente schreef onlangs zelf een verbeterplan. Daarnaast is een externe partij gevraagd advies uit te brengen. Dit rapport is ontvangen. Bovendien	

	kreeg PinkRocade opdracht om een verkenning uit te voeren.
Financiën	
Nr.	087.06
Doelstelling	Vervanging wagenpark.
Actiepunt	De vervanging van het wagenpark staat voor 2007 in de investeringsparagraaf.
Verantwoording	De aanschaf van het nieuwe wagenpark heeft nog niet plaatsgevonden. Dit heeft te maken met de wijze van (Europees) aanbesteden.
Financiën	Investering is uitgesteld – krediet is maart 2009 door de raad vastgesteld.
Nr.	087.99
Doelstelling	Saldi kostenplaatsen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	K001.99
Doelstelling	Algemeen Facilitair-gericht – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Zowel voor de mobiele als voor de vaste telefonie is van provider gewisseld. Voor de mobiele telefonie wordt een ander platform getest, nu blijkt dat de huidige pda's niet functioneren. Een aantal typen wordt getest. Daarnaast zijn de printers/kopieerders vervangen vanwege kostenbesparing.
Nr.	K002.99
Doelstelling	Automatisering – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	<ul style="list-style-type: none"> - Het noodaggregaat is operationeel; - Info signalen vanuit het noodaggregaat naar gsm zijn in gebruik (dit is in geval van storingen); - Het intranet is operationeel; - Nieuwe internetconfiguratie met professionele apparatuur; - De luchtfoto's van SVHW zijn beschikbaar en kunnen als kaartlaag gebruikt worden; - Nieuwe professionele internetbeveiliging tegen spam en spyware; - Er is een ICT werkgroep opgericht; - Office 2007 is in de organisatie uitgerold; - Civision Zorg is in productie genomen; - Couverteermachine is aangeschaft; - Geheugenuitbreiding van de pc's heeft plaatsgevonden; - Thuiswerkplekken wordt verder uitgewerkt; - Volledige uitwijktest van het systeem wordt uitgevoerd in Lelystad (begin juni 2009). <p>Andere projecten zullen (verder) opgepakt worden in 2009.</p>
Financiën	Civision Zorg: € 31.100,- (collegerekening) Office 2007: € 24.400,- (collegerekening)
Nr.	K003.99 / K004.99 / K005.99 / K006.99 / K007.99
Doelstelling	Diverse kostenplaatsen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	K008.99
Doelstelling	Sector Grondgebiedzaken – Uitvoering bestaand beleid.

Verantwoording	Per 1 januari 2008 zijn de bij de gemeente al werkzame groenmedewerkers van Webege in dienst van de gemeente Goedereede gekomen.
Nr.	K009.99 / K010.99 / K011.99 / K012.99
Doelstelling	Diverse kostenplaatsen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	K013.99
Doelstelling	Veegauto – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	De nieuwe veegauto is afgeleverd en functioneert naar tevredenheid.
Financiën	Veegauto: € 152.000,- (balans)
Nr.	K014.99 / K015.99 / K016.99 / K017.99
Doelstelling	Diverse kostenplaatsen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.
Nr.	K019.99
Doelstelling	Salarissen – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	In 2008 is een voorziening getroffen van € 120.000,- inzake een verplichting tot het uitbetalen van een bovenwettelijke wachtgelduitkering aan een voormalig medewerker.
Nr.	K099.99
Doelstelling	Kapitaallasten – Uitvoering bestaand beleid.
Verantwoording	Er zijn geen bijzonderheden te melden.

Financiële analyse

Baten en lasten programma 8 Economische & financiële aangelegenheden					
Bedragen x € 1.000	investering 2008	realisatie 2007	begroting 2008	realisatie 2008	saldo 2008
Lasten					
Prioriteiten					
Kozijnen Haegse Huus	0				0
Buitenzonwering gem. huis	0				0
Terreinwagen gem. werken	24		1	1	0
totaal prioriteiten		0	1	1	0
Bestaand beleid					
Woonaccommodatie		41	56	73	-17
Financiering en belegging					0
Algemene uitkering		534	563	562	2

Baten en lasten programma 8 Economische & financiële aangelegenheden

Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	begroting	realisatie	vervolg
	2008	2007	2008	2008	saldo
					2008
WOZ		19	86	1	85
Belastingen		131	59	39	20
Economische activiteiten		90	73	47	27
Saldi kostenplaatsen					0
Totaal bestaand beleid		815	838	722	116
Totaal lasten		815	839	723	116
Baten					
Prioriteiten					
totaal prioriteiten		0	0	0	0
Bestaand beleid					
Woonaccommodatie		40	221	243	-22
Financiering en belegging					0
Algemene uitkering					0
WOZ			86		86
Belastingen		4			0
Economische activiteiten		40	20	25	-6
Saldi kostenplaatsen		163			0
Totaal bestaand beleid		247	327	268	59
Totaal baten		247	327	268	59
Subtotaal programma 8		568	511	455	56
Mutaties reserve/voorz.		-75	-113	-77	-36
Kapitaallasten		31	1	31	-30
Overhead		463	449	249	199
Saldo programma 8		987	848	658	190

* = Gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Analyse saldo 2008

Het programma heeft € 658.000,- gekost en laat een nadeel zien van € 8.500,-, excl. Overhead. Het voordeel inclusief Overhead bedraagt € 190.000,- (zie voorgaande tabel).

Programma / omschrijving	Saldo direct	Voorziening mutaties	Kapitaal lasten	Boekwaarde mutaties	Reserve dotaties	Reserve onttrekking	Resultaat programma
Economische activiteiten	29.100						29.100
Overige posten en afronding	27.531	-3.500	-29.300			-32.300	-37.569
Totaal programma 8	56.631	-3.500	-29.300	0	0	-32.300	-8.469

Toelichting

- Economische activiteiten: In 2008 is men niet gekomen tot volledige uitgave van het budget Kwaliteitsfonds. De in 2008 ontwikkelde activiteiten zullen in 2009 worden uitgevoerd. Inmiddels is ook bekend dat voor deze activiteiten van diverse partijen een bijdrage wordt ontvangen. Voordeel € 29.100,-.
- Overige posten en afronding: Ten gevolge van lagere kapitaallasten op de kostenplaatsen is de onttrekking ten laste van de geblokkeerde reserve met een bedrag van € 32.300,- lager dan begroot.

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene uitgaven

Dekkingsmiddelen en onvoorzien	(alle bedragen x € 1.000 / - = last en + = baat)			
	2007 rekening	Begroting 2008 primitief	Begroting 2008 na wijziging	2008 rekening
a. Saldo financieringsfunctie	331	259	324	348
b. Saldo aandelen	964	894	1.074	1.078
c. Algemene uitkering gemeentefonds	8.787	9.144	9.359	9.237
d. OZB-baten zakelijk recht	1.472	1.449	1.490	1.657
e. OZB-baten gebruik	142	141	141	154
f. Toeristenbelasting	814	908	908	834
g. Watertoeristenbelasting	29	26	26	31
h. Woonforensenbelasting	415	429	429	362
i. Hondenbelasting	48	53	53	54
k. Reservering overschot rekening/begroting	326	0	-62	-62
Saldo dekkingsmiddelen	13.328	13.303	13.742	13.693
l. Onvoorzien	23	-67	-4	23
Totaal dekkingsmiddelen en onvoorzien	13.351	13.236	13.738	13.716

➤ Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de opbrengst aan rente van financieringen, korter en langer dan een jaar. Het betreft hier voornamelijk de rentevergoeding op de rekening-courant en de bespaarde rente over de voorzieningen.

➤ Saldo aandelen

Dividend is ontvangen van de navolgende instellingen:

- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG);
- Delta Nutsbedrijven;
- Eneco.

De raming is bij de Voorjaarsnota in overeenstemming gebracht met meerdere voordelige afwikkelingsverschillen over het boekjaar 2007.

➤ Algemene uitkering Gemeentefonds

De hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de 11^e uitkeringsspecificatie van het ministerie van Financiën, betreffende betaalmaand maart 2009. Rekening is voorts gehouden met de uitkering van de behoedzaamheidsreserve, zoals is verwoord in de maartcirculaire gemeentefonds van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de gegevens die door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekend zijn gemaakt in de circulaire van 19 september 2008. Bij de Eindejaarsnota is de raming bijgesteld tot een bedrag van € 9.359.000,-.

In de algemene uitkering is rekening gehouden met een korting voor de economische waarde in het kader van de WOZ tot:

waarde woningen € 1.701.000.000,-, zijnde 680.400 eenheden;
waarde niet-woningen € 306.500.000,-, zijnde 122.600 eenheden.

Afwijking ten opzichte van de raming	Bedrag
Correctie raming eindejaarsnota 2007	-109.000
Ontwikkeling uitkering basis	-46.600
Bijstelling economische waarde WOZ 2008	-3.000
Bijstelling Wmo	5.400
Minder behoedzaamheidsreserve	-13.200
Uitkering voorgaande jaren 2006 en 2007	44.300
Totaal	- 122.100

➤ Gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen zijn opgelegd op basis van de vastgestelde tarieven. De opbrengsten zijn vastgelegd in overeenstemming met de ontvangen verantwoording van het SVHW.

Voor de opbrengst onroerende zaakbelastingen heeft het SVHW de volgende verantwoording afgelegd:

eigenaren woningen	686.077	1,95	1.337.850
eigenaren niet-woningen	137.068	1,95	267.283
gebruikers niet-woningen	127.278	1,57	199.827
			1.804.960
nog op te leggen:			5.000
Meer opgelegd in 2008 over 2007			67.100
Vermindering wegens bezwaar en afronding			-66.060
totaal			1.811.000

Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf Locale heffingen.

➤ Onvoorzien

De raming voor de post voor onvoorziene uitgaven is door verschillende begrotingswijzigingen gedurende het jaar teruggebracht tot € 8.900,-. Voor het verloop van deze post wordt verwezen naar het overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien op pagina 129.

Het hier gepresenteerde saldo van de bijgestelde begroting en rekening betreft de opbrengsten wegens verkoop stukjes grond.

Deel 1

Jaarverslag *Paragrafen*

§ 1

Locale heffingen

Inleiding

Onder het begrip lokale heffingen vallen zowel de belastingen als de rechten (retributies). Het heffen van belastingen gebeurt zonder een direct aanwijsbare tegenprestatie. Retributies zijn heffingen van gemeentewege, welke – hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk – dienen als vergoeding voor de door de gemeente aan burgers en bedrijven bewezen diensten. Voor de verschillende retributies is een afzonderlijke tabel opgenomen.

Beleid

In het raadsakkoord is aangegeven dat het streven erop gericht dient te zijn om tegenover structurele uitgaven ook structurele inkomsten te zetten. Regelmatig dienen alle belastingen tegen het licht te worden gehouden en eventueel te worden heroverwogen. Om de inflatie te compenseren is het noodzakelijk om de tarieven jaarlijks trendmatig te verhogen. Uitgegaan wordt van kostendekkende tarieven voor verleende diensten. Rekening wordt voorts gehouden met de mogelijkheid om compensabele btw te verhalen via het tarief. Zodoende is het mogelijk dat de opbrengsten de uitgaven overstijgen.

➤ Heffing en invordering

Voor de heffing en invordering van de meeste gemeentelijke belastingen wordt sinds 1 januari 2007 gebruik gemaakt het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) te Klaaswaal.

Ontwikkelingen

➤ Onroerende zaakbelastingen

De limitering van de onroerende zaakbelasting (OZB) is per 1 januari 2008 vervallen. Daarvoor golden zogenaamde maximum- en drempeltarieven. Tot de drempeltarieven mocht de gemeente het stijgingspercentage vrij bepalen. Het vervallen van de limitering OZB mag niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk. Het instellen van een macronorm moet dat voorkomen. Het kabinet gaat uit van een macronorm (maximale tariefstijging) van 3,75%. Als de ontwikkeling van de lokale lasten tot overschrijding van die norm leidt, kan het Rijk ingrijpen via correctie van het volume van het Gemeentefonds. In 2010 vindt een evaluatie plaats.

De commissie Van Aartsen heeft onderzoek gedaan naar de tariefstelling van de OZB. De tariefstelling OZB per € 2.500,- waarde-eenheid wordt per 2009 vervangen door een percentage van de WOZ-waarde van een onroerende zaak.

➤ Riolering

Met ingang van 1 januari 2008 is de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken in werking getreden. Door deze wet worden gemeenten verantwoordelijk voor de afvoer van hemelwater, de afvoer van huishoudelijk afvalwater, de rioleringszorg en de aanpak van problemen die verband houden met de grondwaterstand.

De nieuwe verbrede zorgplicht moet worden verankerd in een nieuw Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Binnen vijf jaar na inwerkingtreding van de nieuwe wet moet de zorgplicht in het GRP zijn geïmplementeerd.

De nieuwe wet behelst ook een aanpassing van de bijbehorende heffingsmogelijkheden: het rioolrecht (retributie) wordt een rioolheffing (belasting) met een breder bekostigingspotentieel, de zogenaamde "brede rioolheffing". Gemeenten kunnen de te nemen maatregelen, naast de kosten voor verwerking van huishoudelijk afvalwater, bekostigen

uit de brede rioolheffing. De brede rioolheffing moet uiterlijk op 1 januari 2010 zijn ingevoerd. Inmiddels is een projectgroep geformeerd die de implementatie van de brede rioolheffing ter hand neemt.

➤ **Toeristenbelasting**

De jurisprudentie geeft aan dat de forfaits onderbouwd dienen te worden, waarbij afwijking van de werkelijkheid met ten hoogste 25% mag voorkomen. Naar aanleiding hiervan is in 2007 een onderzoek ingesteld door bureau Legitiem en een klankbordgroep naar de onderbouwing van de forfaitaire heffingen. Dit heeft geleid tot herijking van de Verordening toeristenbelasting 2008, welke nu voldoet aan de rechtmatige eisen. Voor de Verordening watertoeristenbelasting 2008 is een samenwerkingsovereenkomst met de drie exploitanten van de jachthavens gesloten.

➤ **Legesverordening**

Met de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 is het vergunningstelsel gewijzigd. Dit had ook gevolgen voor de Legesverordening en de tarieventabel. Met name hoofdstuk 5 "Bouwvergunningen" is ingrijpend gewijzigd. Er wordt geen basisbedrag meer gerekend, maar uitgegaan wordt van een percentage van de bouwsom met een minimumbedrag. Door het niet meer vragen van een basisbedrag voor een bouwvergunning is op jaarbasis een geringer bedrag aan bouwleges ontvangen. Budgetair is er nog geen sprake van een nadeel ten opzichte van de begroting.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente geeft toepassing aan de maximale mogelijkheden, zijnde 100%. Het toetsen van de verzoeken tot kwijtschelding is ondergebracht bij het SVHW te Klaaswaal. De staatsecretaris van Financiën is bereid inkomensgegevens ter beschikking te stellen aan gemeenten. Gemeenten mogen die gegevens gebruiken voor het beoordelen van aanvragen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Overzicht inkomsten

In deze tabellen zijn de geraamde en werkelijke inkomsten uit betaalde dienstverlening over 2008 vergeleken met de rekening 2007.

Heffing/retributie	2007 (rekening)	2008 (raming)	2008 (rekening)
Leges burgerzaken	157.439	186.200	155.072
Bouwleges	608.245	811.000	915.827
Afvalstoffenheffing	1.143.661	1.200.500	1.224.962
Reiniging	23.314	21.000	18.904
Riolering - afvoer (waterspoor)	280.609	282.000	219.419
Riolering - aansluit	912.168	1.016.000	1.022.790
Begrafenisrechten	130.082	135.000	138.810
Totaal betaalde dienstverlening	3.297.410	3.651.700	3.695.784

Afvalstoffenheffing	Aantal	Tarief	Opbrengst
Meergezinshuishoudens	3.610	€ 278,00	1.003.580
Alleenstaanden	975	€ 207,00	201.825
Extra containers	141	€ 139,00	19.557
Totaal opgelegd door SVHW			1.224.962
Raming gemeente			1.200.500
Meeropbrengst			24.462

Toelichting:

Eind 2007 heeft een bestickeringsactie van de containers plaatsgevonden. Het resultaat is dat er een flink aantal illegale (extra) containers zijn aangemeld.

Reinigingsrecht bedrijfsafval	Aantal	Tarief	Opbrengst
1 ^e bedrijfscontainer	60	€ 278,00	16.680
2 ^e bedrijfscontainer	13	€ 139,00	1.807
3 ^e bedrijfscontainer	3	€ 139,00	417
Nog op te leggen door SVHW			18.904
Raming gemeente			<u>21.000</u>
Nadelig verschil			2.096

Riolering - afvoer (rioolgebruiksrecht)	Aantal	Tarief	Opbrengst
100 m ³ tot en met 299 m ³	2.517	€ 67,00	168.572
300 m ³ tot en met 499 m ³	124	€ 134,00	16.616
Meer dan 499 m ³	100		<u>34.231</u>
Totaal opgelegd door SVHW			219.419
Raming gemeente			<u>282.000</u>
Tekort			- 62.581

SVHW zal het nadelig verschil 2008 analyseren en eventueel nog aanslagen opleggen.

Riolering-aansluit (rioolaansluitrecht)	Aantal:	Tarief:	Opbrengst:
Opgelegd door SVHW	6.967	€ 103,00	717.592
Nog op te leggen SVHW	2.963	€ 103,00	<u>305.198</u>
Totaal	9.930	€ 103,00	1.022.790
Raming gemeente			<u>1.016.000</u>
Meeropbrengst			6.790

Begraafenisrechten	Aantal:	Tarief:	Opbrengst:
Begraafplaats Ouddorp	50	€ 1.700,00	85.000
Begraafplaats Goedereede	16	€ 1.700,00	27.200
Begraafplaats Stellendam	16	€ 1.700,00	<u>27.200</u>
Totaal	82		139.400
Raming gemeente			<u>135.000</u>
Meeropbrengst			4.400

De inschatting is overeenkomstig de werkelijkheid geweest.

Onderstaande tabel betreft de geraamde belastingen als algemeen dekkingsmiddel.

Heffing	2007 (rekening)	2008 (raming)	2008 (rekening)
OZB	1.614.000	1.631.000	1.732.306
Toeristenbelasting	828.698	908.000	908.000
Watertoeristenbelasting	28.800	26.000	26.000
Woonforensenbelasting	415.400	429.500	429.000
Hondenbelasting	47.770	53.000	53.088
Totaal belastingen	2.934.668	3.047.500	3.148.394

De opbrengsten zijn vastgelegd overeenkomstig de ontvangen verantwoording van het SVHW, waarvoor Deloitte Accountants B.V. een accountantsverklaring heeft afgegeven.

Onroerende zaakbelastingen	Eenheden	Tarief	Opbrengst
Eigenaren woningen	686.076	€ 1,95	1.337.850
Eigenaren niet-woningen	137.068	€ 1,95	267.283
Gebruikers niet-woningen	127.278	€ 1,57	<u>199.827</u>
Totaal			1.804.960
Nog op te leggen door SVHW			5.000
Honorering bezwaren			<u>- 77.654</u>
Totaal			<u>1.732.306</u>
Raming gemeente			1.631.000
Meeropbrengst			101.306

Toeristenbelasting	Aantal	Tarief	Opbrengst
Exploitanten recreatieterreinen	33	€ 0,63	350.000
Port Zélande (voorschot)	1	€ 0,63	496.000
Individuele eigenaren		€ 0,63	<u>62.000</u>
Nog op te leggen door SVHW			908.000
Raming gemeente			<u>908.000</u>
Geen verschil			0

Watertoeristenbelasting	Etmalen	Tarief	Opbrengst
Nog op te leggen door SVHW (3 havens)	41.270	€ 0,63	26.000
Raming gemeente		€ 0,63	<u>26.000</u>
Geen verschil			0

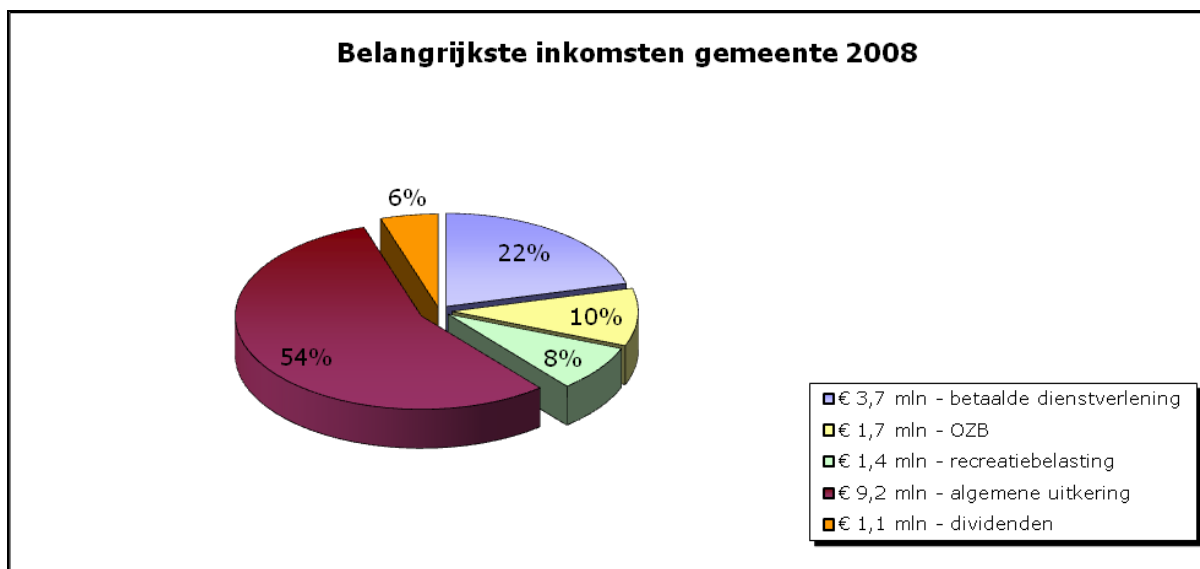
Forensenbelasting	Aantal	Tarief	Opbrengst
Tot 60.000	115	€ 151,20	17.388
60.000 - 120.000	724	€ 201,60	145.905
120.000 - 180.000	645	€ 252,00	162.540
180.000 - 240.000	137	€ 302,40	41.428
240.000 - 300.000	63	€ 352,80	22.226
Meer dan 300.000	98	€ 403,20	<u>39.513</u>
Nog op te leggen door SVHW			429.000
Raming gemeente			<u>429.000</u>
Geen verschil			0

Hondenbelasting	Aantal	Tarief	Opbrengst
1 ^e hond	616	€ 70,00	43.120
2 ^e hond	55	€ 161,00	8.855
3 ^e hond	2	€ 231,00	462
4 ^e hond	1	€ 231,00	231
kennel	1	€ 420,00	<u>420</u>
Opgelegd door SVHW			53.088
Raming gemeente			<u>53.000</u>
Meeropbrengst			88

Afwikkeling 2007 door SVHW	Nog op te leggen 2007	Opgelegd in 2008	Vershil
Rioolgebruiksrecht	55.000	76.988	21.988
Rioolaansluitrecht	100.000	113.300	13.300
Onroerende zaakbelastingen	0	187.146	187.146
Toeristenbelasting	76.312	0	-76.312
Forensenbelasting	415.400	383.178	-32.322

Met het SVHW is afgesproken dat het de minderopbrengsten toeristenbelasting en forenzenbelasting 2007 zal analyseren en eventueel alsnog zal opleggen.

Voor een totaalbeeld van het effect op de begroting van de eigen inkomsten is in de volgende grafiek meegenomen de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst aan dividenden.

De vastgestelde tarieven voor de heffingen en retributies zijn:

Jaar	2007	2008
Belastingsoort	€	€
Onroerende zaakbelastingen:		
- Zakelijk recht per € 2.500	1,98	1,95
- Feitelijk gebruik per € 2.500	1,59	1,57
Hondenbelasting:		
- 1 ^e hond	65,00	70,00
- 2 ^e hond	150,00	161,00
- 3 ^e hond	215,00	231,00
- kennel	390,00	420,00
Forenzenbelasting:		
- < 60.000	146,40	151,20
- 60.000 - 120.000	195,20	201,60
- 120.000 - 180.000	244,00	252,00
- 180.000 - 240.000	292,80	302,40
- 240.000 - 300.000	341,60	352,80
- > 300.000	390,40	403,20
Toeristenbelasting:		
- Per overnachting	0,61	0,63
Watertoeristenbelasting:		
- Per etmaal	0,61	0,63
Afvalstoffenheffing:		
- Eenpersoonshuishouden	204,00	207,00
- Meerpersoonshuishouden	266,00	278,00

Jaar Belastingsoort	2007 €	2008 €
Reinigingsrecht bedrijfsafval:		
- 1 ^e bedrijfscontainer	360,00	278,00
- 2 ^e bedrijfscontainer	360,00	139,00
- 3 ^e bedrijfscontainer	576,00	139,00
- 4 ^e bedrijfscontainer	576,00	139,00
Rioolaansluitrecht:		
- Per aansluiting	103,00	103,00
Rioolgebruiksrecht:		
- 100 m ³ - 299 m ³	76,00	67,00
- 299 m ³ - 499 m ³	152,00	134,00
- 500 m ³ - 999 m ³	304,00	268,00

Leges

Hieronder volgt een overzicht van de diverse leges, welke de gemeente in rekening brengt:

Jaar Omschrijving leges	2007 €	2008 €
Begrafenisrechten:		
- Aankoop eigen graf	850,00	950,00
- Begrafenisrechten	1.450,00	1.700,00
- Plaatsen grafsteen	102,00	105,00
Reisdocumenten:		
- Paspoort	26,03	48,00
- Kinderbijschrijving	8,35	8,50
- Kindersticker	19,50	19,50
- Identiteitskaart	23,36	40,00
Rijbewijzen:		
- Nieuw rijbewijs	28,50	31,50
Raadstukken:		
- Verzenden	56,00	58,00
- Ophalen	28,00	29,00
Vergunningen:		
- Evenementenvergunning	26,00	27,00
- Stookvergunning	26,00	27,00
- Woonruimtevergunning	65,00	67,00
- Wet op de Openlucht recreatie	130,00	n.v.t
Bouwvergunningen:		
- Lichte bouwvergunning	51,00	n.v.t
vermeerderd met ... van de bouwkosten	12‰	12‰
- Reguliere bouwvergunning	51,00	n.v.t
vermeerderd met ... van de bouwkosten	36‰	36‰
- Bouwvergunning eerste fase	51,00	n.v.t.
vermeerderd met ... van de bouwkosten	36‰	36‰
- Gewijzigde bouwvergunning 1 ^e fase	51,00	n.v.t.
- Bouwvergunning tweede fase	12‰	12‰

Woonlastendruk

Meergezinshuishouden	2007	2008
Eigenaar woning € 268.000,-		
OZB-eigenaar	205,92	208,65
Rioolaansluitrecht	103,00	103,00
Rioolgebruiksrecht	76,00	67,00
Afvalstoffenheffing	266,00	278,00
Totaalbedrag aanslag	650,92	656,65
		650,92
Toename	0,00	5,73
Toename in %		0,9 %
Geen eigenaar woning	342,00	345,00
		342,00
Toename	0,00	3,00
Toename in %		0,9 %

Meergezinshuishouden	2007	2008
Eigenaar recreatiewoning € 125.000,-		
OZB-eigenaar	95,04	97,50
Rioolaansluitrecht	103,00	103,00
Forensenbelasting	244,00	252,00
Totaalbedrag aanslag	442,04	452,50
		442,04
Toename		10,46
Toename in %		2,4 %

Storttarieven	2007	2008
Voorrijtarief grof vuil	€ 25,00	€ 25,00
	Per ton	Per ton
Schoon puin	€ 46,00	€ 52,00
Vuil puin	€ 78,00	€ 90,00
Groen afval	€ 79,00	€ 86,00
Grof brandbaar afval	€ 150,00	€ 155,00
Oude metalen	gratis	gratis
Wit- en bruingoed	gratis	gratis
Vlakglas	gratis	gratis

§ 2

Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen is te definiëren als "het vermogen van de gemeente Goedereede om niet-structurele risico's op te vangen ten einde haar taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is niet alleen van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

De paragraaf weerstandsvermogen omvat:

- Rentebeleid;
- Reservebeleid;
- Verzekeringsbeleid;
- Inventarisatie weerstandscapaciteit;
- Inventarisatie risico's;
- Relatie weerstandscapaciteit en risico's.

Rentebekleid

Voor het toerekenen van rente (langlopende financiering) aan de producten wordt gebruik gemaakt van een omslagrentepercentage. Sinds 2004 wordt gerekend met 5%. In verband met het kunnen vergelijken c.q. analyseren van de ontwikkeling van de kapitaallasten wordt ernaar gestreefd dit percentage ongewijzigd te continueren.

Uitgangspunt is dat rente wordt toegerekend aan de reserves. Hierdoor blijven de reserves vrij beschikbaar en wordt waardevermindering voorkomen.

Ten aanzien van de meeste reserves geldt een percentage van 2,5 voor het kunnen opvangen van inflatoire ontwikkelingen. Voor de geblokkeerde reserves geldt echter een percentage van 5; dit is nodig voor het afdekken van de jaarlijkse kapitaallasten (rente en afschrijving) van bepaalde investeringen met een economisch nut.

Als gevolg van artikel 45 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het niet toegestaan rente toe te voegen aan de voorzieningen.

Reservebeleid

In dit onderdeel wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de reserves.

In de Financiële begroting is een uitgebreid overzicht opgenomen van de stand en het verloop per reserve. Tevens is elke mutatie toegelicht en ook is de reden c.q. doel van het bestaan van de reserve beschreven.

Voor het verantwoord kunnen inzetten en het voeden van reserves als dekkingsmiddel is het noodzakelijk dat een integrale afweging gemaakt kan worden. Het beste is dit te doen bij de vaststelling van de financiële beleidsdocumenten, te weten de begroting, Voorjaarsnota, Eindejaarsnota en jaarrekening.

Als beleidslijn wordt (sinds 2007) ervan uitgegaan dat 50% van het rekeningsoverschot onverkort wordt toegevoegd aan de reserve toekomstige investeringen. Met de bestemming van het rekeningsresultaat 2006 is dit al toegepast.

De reserves zijn met ingang van 2004 ingedeeld in vijf categorieën, te weten:

- a Algemene reserves, nader onder te verdelen in:
  - Algemene reserve;
  - Risicoreserve;
  - Algemene reserve grondexploitatie;
  - Reserve toekomstige investeringen.
- b Egalisatiereserves;
- c Geblokkeerde bestemmingsreserves;
- d Overige bestemmingsreserves;
- e Stille reserves.

Ad a

De *algemene reserve* is de meest statische reserve en is uitsluitend bedoeld voor het kunnen opvangen van rekeningstekorten. Voor deze reserve wordt een minimale ondergrens in acht genomen. Dit heeft te maken met de visie op de relatie met de risico's c.q. weerstandsvermogen. Deze ondergrens is voor 2004 bepaald op € 45,- per inwoner. Dit bedrag wordt jaarlijks, uit oogpunt van inflatie, verhoogd met € 1,-. Voor 2008 geldt dus een minimale ondergrens van € 49,-.

De *risicoreserve* is bedoeld voor het kunnen opvangen van substantiële en latente risico's zoals de boven geraamde aanspraken op de zogenaamde opende regelingen. Als ondergrens wordt aangehouden een bedrag van € 15,- per inwoner per jaar gedurende de meerjarenbegroting.

De *algemene reserve grondexploitatie* is enerzijds noodzakelijk voor het kunnen opvangen van negatieve uitkomsten van afgesloten exploitatieplannen en anderzijds voor het kunnen dekken van het afboeken van plannen tegen boekwaarde welke niet in exploitatie worden genomen. Deze reserve wordt tevens gebruikt voor mogelijke planschade-uitkeringen en het afdekken van rente met betrekking tot voorbereidingsplannen. De ondergrens van deze reserve wordt op dezelfde wijze bepaald als die voor de algemene reserve.

De *reserve toekomstige investeringen* wordt voornamelijk gevoed uit positieve rekeningresultaten. Zodra een investering in beeld komt waarvan het voornemen bestaat om deze af te dekken door een reserve wordt per omgaande overgegaan tot het afzonderen van het benodigde bedrag tot een bestemmings- c.q. geblokkeerde reserve.

Ad b

De *egalisatiereserves* zijn bedoeld om ongewenste schommelingen in bepaalde exploitatieactiviteiten op te kunnen vangen.

Ad c

De *geblokkeerde bestemmingsreserves* zijn reserves die ingezet worden om de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut af te dekken. In 2008 zijn twee reserves voor dit doel aangewend. Voornaamste aanwending betreft die van de reserve Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Ad d

De *overige bestemmingsreserves* zijn door de raad afgezonderd van de algemene reserves. De mogelijkheid om alsnog een andere bestemming te geven blijft aanwezig.

Ad e

Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die te laag of geheel niet zijn gewaardeerd, doch direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen.

Het pand Molenstraat 14 wordt verhuurd. Bij verkoop in bewoonde staat kan men uitgaan van een opbrengst van ongeveer 60% van de vrije verkoopwaarde. Gelet hierop en

gelet op de geactiveerde waarde, is er sprake van een stille reserve van ongeveer € 125.000,-.

Als stille reserve wordt voorts aangemerkt het geprognosticeerde exploitatieresultaat van de aanleg van het industrieterrein Korteweg te Stellendam. Dit resultaat (aangegeven in § 7) is begroot op € 1.574.900,- en vloeit te zijner tijd toe aan de algemene reserve grondexploitatie. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt volstaan met 50%.

Ontwikkeling reserves

Onderstaand een overzicht van de werkelijke situatie per 31 december 2008 die is vergeleken met de prognose bij het opstellen van de begroting 2009.

	Rekening 2007 A	Rekening 2008 B	Begroting 2009 C	Afwijking B-C
	Ultimo 2007	Ultimo 2008	Ultimo 2008	
Algemene reserves	4.062.100	4.584.500	4.782.000	-197.500
Egalisatiereserves	1.174.200	1.790.100	1.652.900	137.200
Geblokkeerde bestemmingsreserves	5.274.400	5.746.900	5.657.350	89.550
Overige bestemmingsreserves	1.202.500	1.215.400	1.515.000	-299.600
Totaal	11.713.200	13.336.900	13.607.250	-270.350

Onderstaand een analyse van de geconstateerde afwijkingen:

Algemene reserves	Afwijking
Grondexploitatie - Verkoop MAVO-terrein is niet geboekt in de reserve grondexploitatie, dit wordt gedaan met de bestemming van het resultaat.	-1.183.700
Grondexploitatie - Niet verwerkte mutaties reserve ivm niet geboekte opbrengst grond.	360.300
Toekomstige investeringen - Niet uitgevoerde werkzaamheden inzake 'onderhoud havens'	550.700
Toekomstige investeringen - Begrotingsresultaat 2008	62.000
Overige afwijkingen	13.200
Totale afwijking	-197.500

Egalisatiereserves	Afwijking
Wmo Fonds (voormalig Wvg) - hogere uitname ivm grote woningaanpassing	-70.000
VCP Ouddorp - lagere dotatie ivm niet geboekte opbrengst grondverkoop (=resultaatbestemming)	-107.200
Bouwleges - reservering overschot op product cfm eindejaarsnota	300.000
Overige afwijkingen	14.400
Totale afwijking	137.200

Geblokkeerde bestemmingsreserves	Afwijking
Uitstel diverse of lagere investeringsuitgaven - lagere kapitaallasten	66.500
Overige	23.050
Totale afwijking	89.550

Overige bestemmingsreserves	Afwijking
Erfpachtgronden - uitname ivm niet ontvangen erfpacht	-45.000
Bibliotheek servicewinkel - geplande investering niet doorgegaan in 2008	32.400
Niet verwerkte mutaties reserve ivm niet geboekte opbrengst grond.	-284.000
Overige	-3.000
Totale afwijking	-299.600

Verzekeringsbeleid

Voor de volgende gevallen zijn verzekeringen afgesloten:

Omschrijving	Verzekering
Wettelijke Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid voor gemeenten Werkgeversaansprakelijkheid
Gemeentelijke Eigendommen	Brand-/Vliegtuig Motorrijtuigen BWP Werkmaterieel Pleziervaartuigen Kunstvoorwerpenverzekering
Brandweer 1)	Ongevallen vrijwillige brandweer Eigendommen vrijwillige brandweer Instrumenten/apparatuur
Personeel	Bedrijfsrechtsbijstand Collegebescherming Overlijdensrisicoverzekering wethouders
Overig	Fraude en beroving

1) In de loop van 2008 zijn alle verzekeringen ten behoeve van de brandweer met terugwerkende kracht tot 1 januari 2008 beëindigd.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is bedoeld om risico's te kunnen opvangen. Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit worden de volgende elementen betrokken: de algemene reserves, de egaliseringsreserves, de overige bestemmingsreserves, de stille reserves, de post onvoorzien uitgaven en de onbenutte belastingcapaciteit. Niet meegenomen is het rekeningsresultaat.

De reserves, met uitzondering van een gedeelte van de risicoreserve, behoren alle tot de incidentele weerstandscapaciteit. De ondergrens van de risicoreserve is bedoeld voor het kunnen opvangen van de expansie van de openeinde regelingen.

Belastingcapaciteit

De gemeente gaat voor de berekening van de structurele weerstandscapaciteit uit van een maximaal psychologisch tarief van € 2,50 voor een eigenaar en € 2,00 voor een gebruiker, zulks overeenkomstig het uitgangspunt in de programmabegroting 2009. Voor de berekening wordt uitgegaan van het werkelijke tarief in 2009. Het aantal eenheden zakelijk recht bedraagt afgerond 803.000 en voor feitelijk gebruik 112.000.

Toeristenbelasting

De gemeente gaat voor de berekening van de structurele weerstandscapaciteit uit van een maximaal psychologisch tarief van € 1,00. In 2009 wordt een tarief toegepast van € 0,75. De weerstandscapaciteit uitgedrukt in procenten is 25.

Woonforensenbelasting

De berekende ruimte voor de toeristenbelasting wordt een op een toegepast op de woonforensenbelasting. Dit betekent dat de bestaande opbrengst nog met 25% kan worden verhoogd.

Resumerend wordt uitgegaan van de situatie dat de gemeente in eigen kracht (excl. art. 12-norm) weerstandsmiddelen kan inzetten. Dit geeft het volgende overzicht.

Weerstandscapaciteit			
Aantal inwoners per 31 december: 11.506	Gebaseerd per 31 december		
Incidentele Weerstandscapaciteit (MJB)	€	€	Per inwoner
1.1 Algemene reserve	596.000		
1.2 Risicoreserve (excl. openeinde deel)	316.000		
1.3 Algemene reserve grondexploitatie	911.000		
1.4 Reserve toekomstige investeringen	2.070.000		
2. Egalisatiereserves	1.790.000		
3. Overige bestemmingsreserves	1.216.000		
4. Stille reserves	914.000		
Totale incidentele capaciteit		7.813.000	679,04
Structurele Weerstandscapaciteit (MJB)			
1. Onbenutte belastingcapaciteit OZB (max. tarief)	428.000		
2. Onbenutte belastingcapaciteit toeristen	363.000		
3. Onbenutte belastingcapaciteit woonforensen	138.000		
4. Risicoreserve (openeinde deel)	691.000		
Totale structurele capaciteit		1.620.000	140,80
TOTAAL		9.433.000	819,84

Inventarisatie risico's

Algemeen

Sinds begin 2007 wordt, in het kader van risicomanagement, in de gemeentelijke informatievoorziening aandacht besteed aan het begrip risico. In elke rapportage aan het college wordt het onderdeel "Middelen/risico's" opgenomen. Daarnaast wordt een zogenaamd controlblok aan de rapportage toegevoegd. Hierin wordt ingegaan op de mogelijke risico's, de kansbepaling en de beheersingsmaatregelen. De gesignaleerde risico's worden vanaf een bedrag van € 50.000,- centraal vastgelegd.

Daarnaast wordt in de managementrapportages in het kader van de planning- en controlcyclus een expliciete verklaring van een overschrijding c.q. dreiging van een overschrijding op de directe kosten meegenomen. Deze rapportages worden meegenomen in de Voorjaarsnota en de Eindejaarsnota.

Oude mogelijke schadeclaims worden niet specifiek genoemd indien de claims ouder zijn dan tien jaar en wanneer er tevens minimaal vijf jaar geen enkele correspondentie of onderhandeling enz. is gevoerd.

De benoemde risico's worden ingedeeld naar de meer algemene en de specifieke risico's, waarbij de specifieke risico's worden geïnclassificeerd. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de hoogte van het risicobedrag en van de kans dat het risico zich voordoet. Met het nemen van een aantal aannames kan een relatie gelegd worden naar het weerstandskapitaal.

Voor het bepalen van de hoogte van het in te schatten risico wordt gebruik gemaakt van vier categorieën, te weten:

- 1 = een bedrag kleiner dan € 50.000,-;
- 2 = een bedrag tussen de € 50.000,- en € 100.000,-;
- 3 = een bedrag groter dan € 100.000,-;
- 4 = geen inschatting te maken van de hoogte.

De inschatting van de kans dat het risico zich voordoet is als volgt uitgedrukt:

- 1 = laag, overeenkomend met 0 – 10% geeft een gemiddelde van 5%;
- 2 = gemiddeld, overeenkomend met 10 – 50% geeft een gemiddelde van 30%;
- 3 = hoog, overeenkomend met 50 – 100% geeft een gemiddelde van 75%.

Voor de berekening van de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit wordt in de eerste plaats voor de omvang van de risico's de juiste bedragen aangehouden. Is dit niet bekend dan worden de risico's ingedeeld met een 1 of een 2 gefixeerd op de grensbedragen. Voor de risico's met een 3 of een 4 zal een uniform fictief bedrag worden aangehouden van € 200.000,-. Tevens wordt een inschatting gemaakt van de vraag of het een incidenteel of een structureel risico betreft. Bij een structureel risico wordt de omvang beperkt tot maximaal vier jaar.

Algemene risico's

Financiering

De investeringsparagraaf houdt rekening met een rentedruk van 5%. Indien de kapitaalrente boven dit percentage uitkomt, is het mogelijk dat de budgettaire inpassing van de rentemiddelen niet voldoende is. In de berekening van de renteomslag is rekening gehouden met een percentage van 5,5 voor de financiering van het geprognoseerde tekort aan vaste financieringsmiddelen.

Bodemsanering

Op 20 januari 1998 is er door de Provincie Zuid-Holland een beschikking afgegeven voor een deelsaneringsplan voor het woonwagencentrum te Stellendam. De sanering dient uiterlijk in 2015 gerealiseerd te zijn. Dekking vindt (gedeeltelijk) plaats door aanwending van de reserve voormalig woningbedrijf.

Garanties

Terughoudendheid moet worden betracht tot het afgeven van garanties. In het Treasurystatuut gemeente Goedereede, vastgesteld op 2 maart 2006, is het garantiebeleid opgenomen. In het kader van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) mogen garanties alleen nog maar worden afgegeven uit hoofde van de publieke taak.

Openeinde regelingen

Geïnclassificeerd zijn de regelingen die een open karakter hebben en daardoor niet financieel zijn begrensd. Het betreft de Wwb, de IOAW, de IOAZ, het minimabeleid, de Wi, de kinderopvang, de Wmo en het leerlingenvervoer. De risicoreserve kan als dekkingmiddel worden ingezet bij budgetoverschrijdingen. Voor de Wmo is een afzonderlijke egaliseringsreserve gevormd.

Bouwleges

Het kunnen realiseren van de geraamde opbrengst aan leges is afhankelijk van de aanwezigheid van bouwvolume.

Claims

De gemeente wordt regelmatig geconfronteerd met verzoeken tot schadevergoeding. De meeste verzoeken worden gedaan vanwege de aansprakelijkheid van de gemeente als wegbeheerder. Doorgaans wordt in overleg met de verzekeringsmaatschappij in dat soort gevallen nagegaan of de geclaimde schade voor vergoeding in aanmerking komt. Over het algemeen betreft het hier schade ten gevolge van valpartijen, schade aan woningen in verband met werkzaamheden en ten gevolge van aanleg van verkeersdrempels enz. In verband met de premiedruk en het eigen risico worden claims van geringe omvang niet aangemeld bij de verzekeringsmaatschappij, maar eigenhandig door de gemeente afgehandeld.

Vandalisme

Met name het straatmeubilair is regelmatig het doelwit van vernielingen. De herstelkosten hiervan worden op de verschillende budgetten verantwoord. Sinds 2006 worden deze kosten gemeentebreed bijgehouden. Het ligt in de bedoeling hieraan richting inwoners meer bekendheid te geven.

Boekwaardeplannen

Kosten met betrekking tot een (toekomstig) exploitatieplan, zoals verwerving, worden geactiveerd. Indien blijkt dat deze boekwaarden niet afgedekt kunnen worden door (toekomstige) opbrengsten worden deze, met uitzondering van de actuele waarde van grond, per omgaande afgeboekt door aanwending van de algemene reserve grondexploitatie. Indien de reserve niet toereikend is voor het kunnen afboeken zullen voornamelijk de rentelasten ten laste komen van de gemeentebegroting. Voor een overzicht van de voorbereidingsplannen wordt verwezen naar paragraaf 7 Grondbedrijf en -beleid.

Bestuurlijke krachtenbundeling Onderwijs

Met ingang van 1 januari 2005 functioneert een eilandelijke samenwerkingsvorm ten aanzien van het openbaar primair onderwijs. Hiertoe is een stichting opgericht (SOPO-GO). Voor implementatie en dergelijke is een bruidsschat meegegeven. Als risico blijft aanwezig dat deze stichting te zijner tijd de gemeenten confronteert met een exploitatietekort.

Europese regelgeving

De gemeenten krijgen steeds meer te maken met regelgeving uit Brussel, zoals verboden staatssteun en Europese aanbestedingen.

Dividend nutsbedrijven

Continuïteit van de dividenduitkeringen is gewenst.

Bedrijfsvoering

Voor de risico's kan gedacht worden aan:

- Uitval capaciteit door ziekteverzuim;
- Uitval capaciteit door personeelsverloop;
- Informatievoorziening, waaronder de bestuurlijke verantwoordelijkheid;
- Tijdige en juiste wijze van uitvoering van regelgeving (rechtmatigheid).

Specifieke risico's

Pro	Onderwerp	Tekst	Classificatie	
			€	Kans
0	Vitale Regio	Vervolgactiviteiten nog onbekend.	4	2
4	Leerlingen- vervoer	De uitvoering van het leerlingenvervoer, voortkomend uit voornamelijk de Wet op de expertisecentra (WEC) van leerlingen uit de gemeente naar het speciaal onderwijs in de regio is een opneemde regeling. Verandering van de vraag, zowel daar het gaat om een toename van het aantal te vervoeren leerlingen als om overige wijzigingen (extra begeleiding, onmogelijk gecombineerd vervoer), kan leiden tot een forse kostenstijging. Het risico is moeilijk te kwantificeren, daar zij sterk vraag- en situatieafhankelijk is. Kosten zijn pas kwantificeerbaar c.q. in te schatten wanneer het vervoersplan binnen is. Gedurende het schooljaar kunnen zich op het vervoersplan nog wijzigingen voordoen.	1	2
5	Schelpen- overlast en slib op het strand	In 2007 en 2008 werd het Ouddorpse strand over een grote lengte bedekt met een laag messchelpen. Dergelijk overlast valt zeer moeilijk te voorspellen. Daarin zitten dus voor de gemeente risico's. Naast schelpenoverlast komt het ook voor dat slib op de stranden aanspoelt en dat dit materiaal verwijderd moet worden of via extra gemaakte spoelgaten naar diepere gedeelten van de zee moet spoelen. De kosten van een en ander zijn onvermijdelijk omdat de veiligheid en de bruikbaarheid van het strand in het geding zijn.	4	3
6	Binnenhof	Gevolgen strategische visie uitvoering modernisering Wet sociale werkvoorziening op Goeree-Overflakkee. Eventuele financiële consequenties zijn nog niet bekend. Rekening wordt gehouden met een sanering.	4	3
6	WWB/IOAW /IOAZ/Bbz	Deze wetten betreffen een opneemde regeling. Bijstelling van de hoogte van de bijdrage is eveneens een risico.	1	2
6	CVV	Collectief vraagafhankelijk vervoer. De bekostiging van de Regiotaxi Goeree-Overflakkee is financieel als apart programma in de ISGO-begroting voor de gemeente op een budgettair beheersbare wijze opgenomen. Risicofactoren hierbij zijn: werkelijke versus geraamde ritten en declarabele zones, de hoogte van de jaarlijkse inflatie en de voorziene aanbesteding in 2010.	1	1
6	Wmo – hulp bij het huishouden	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning is een opneemde regeling. De nieuwe aanbesteding HbH per 1 januari 2010 kan leiden tot hogere tariefstelling.	2	2
6	Wmo - Dure Woning- aanpassing	Voor het kunnen bekostigen c.q. dekken van dure woningaanpassingen is de egaliseringsreserve beschikbaar. Deze reserve is echter eindig.	2	2
6	GGD	Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Hollandse Eilanden heeft besloten dat de organisatie wordt opgesplitst en opgeheven. De omvang van het afwikkelingssaldo zal pas per einde 2009 bekend zijn.	2	2

Pro	Onderwerp	Tekst	Classificatie	
			€	Kans
6	Esf-subsidie Zorgsaam	Het risico van terugbetaling bestaat tot 2014.	3	1
7	Wro	Sinds 1 juli 2008 is een nieuwe Wet ruimtelijke ordening van kracht. De gemeente zal haar bestemmingsplannenbestand binnen vijf jaar na die datum geheel geactualiseerd moeten hebben, op straffe van het verlies van de bevoegdheid tot het innen van leges. De gemeente dient hierin nog een inhaalslag te maken. Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak. Een onderdeel van dit plan is de berekening van de kosten die nodig zijn om de plannen op tijd geactualiseerd te hebben. De verwachting is dat hiervoor in de komende jaren een aanzienlijk bedrag nodig zal zijn.	3	3
7	Project Gronden van Breen	Vooralsnog kan en mag nog steeds verwacht worden, dat de exploitatieontwikkeling niet zal leiden tot een negatief eindresultaat. Er geldt echter dat de marges in dit verband zeer klein zijn. Mochten zich in de aankomende tijd (extra) belemmeringen voordoen dan is niet uit de sluiten dat er toch een negatief saldo ontstaat. Dit zal moeten worden opgevangen vanuit de algemene middelen.	4	2
7	Project Terrein Goe-koop	Vooralsnog kan en mag nog steeds verwacht worden, dat de exploitatieontwikkeling niet zal leiden tot een negatief eindresultaat. Er geldt echter dat de marges in dit verband zeer klein zijn. Mochten zich in de aankomende tijd (extra) belemmeringen voordoen dan is niet uit de sluiten dat er toch een negatief saldo ontstaat. Dit zal moeten worden opgevangen vanuit de algemene middelen.	4	2
7	Herziening bestemmingsplannen	Begin 2008 is het volledig herziene bestemmingsplan Oudeland en Oude Nieuwland onherroepelijk geworden. In dit bestemmingsplan is ten opzichte van het oude plan een aantal nieuwe regelingen opgenomen. Als voorbeelden kunnen worden genoemd een regeling waardoor via sanering van opstallen uitgebreide bouw mogelijkheden ontstaan en een strenger beleid met betrekking tot archeologie. Hoewel het niet de verwachting is dat dergelijke wijzigingen tot succesvolle schadeclaims zullen leiden, is dit ook niet uit te sluiten en dient dit dan ook als mogelijk risico benoemd te worden.	4	3
7	Implementatie Wkpb	Voor de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen heeft de gemeente zich aangesloten bij het SVHW. Door bestanden te koppelen, is het voor het SVHW mogelijk om nieuwe taken op het gebied van registratie van registergoederen (Wkpb en BAG) adequaat en zonder grote financiële gevolgen uit te voeren.	4	1
8	Formatie	Met een medewerker die de gemeentelijke organisatie heeft verlaten bestaat een verschil van inzicht over de ontslaggrondslag. Verwacht wordt dat hiervoor een rechtsgang gemaakt gaat worden. In het ongunstigste geval zal de wachtgeldvergoeding langer duren dan nu voorzien.	2	3

Relatie weerstandscapaciteit en risico's

Vertaling bovenstaande risico's in benodigd weerstandvermogen gedurende de periode 2009 tot en met 2012.

Pro	Onderwerp	Klasse	€	Kans	Factor jaren	Uitkomst	
						Incidenteel	Structureel
0	Vitale Regio	4.2	200.000	0,30	4		240.000
4	Leerlingenvervoer	1.2	50.000	0,30	4		60.000
5	Schelpenoverlast en slib	4.3	200.000	0,75	4		600.000
6	Binnenhof	4.3	200.000	0,75	4	600.000	
6	WWB/IOAW/IOAZ/BBZ	1.2	50.000	0,30	4		60.000
6	CVV	1.1	50.000	0,05	4		10.000
6	Wmo - HbH	2.2	100.000	0,30	4		120.000
6	Wmo - woningaanpassing	2.2	100.000	0,30	4	120.000	
6	GGD	2.2	75.000	0,30	4		90.000
6	ESF-subsidie ZORGzaam	3.1	500.000	0,05	1	25.000	
7	Wro	3.3	500.000	0,75	1	375.000	
7	Project Gronden van Breen	4.2	200.000	0,30	1	60.000	
7	Project Terrein Goekoop	4.2	200.000	0,30	1	60.000	
7	Herziening bestemmingsplannen	4.3	200.000	0,75	4		600.000
7	Implementatie Wkpb	4.1	200.000	0,05	1	10.000	
8	Formatie	2.3	50.000	0,75	4		150.000
	Totaal					1.250.000	1.930.000

Uit de voorgaande overzichten blijkt duidelijk dat de gemeente Goedereede in staat is de geïntegreerde risico's – zowel incidenteel als structureel – te voldoen uit de bestaande weerstandscapaciteit.

Staat van gewaarborgde geldleningen

Nr	Oorspronkelijk bedrag van de lening	Doel	Naam van de geldnemer	Restant geldlening per 31 dec. 2008	Geldgever
1	226.890,11	Nieuwe werken	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	124.789,61	BNG
2	226.890,11	Diversen	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	108.530,71	BNG
3	1.429.407,68	Diversen	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	943.152,24	BNG
4	317.646,15	Diversen	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	174.705,41	BNG
5	547.786,18	Diversen	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	361.440,46	BNG
6	272.268,13	Diverse kapitaaluitgaven	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	13.613,41	BNG
7	75.000,00	Diversen	St. Bibliotheek Zuid Hollandse Delta	29.375,00	Rabobank
8	79.412,00	Clubgebouw	Tennisvereniging Stellendam	26.846,94	Rabobank
9	226.890,11	Renovatie kerkgebouw	Kerkvoogdij Ned. Herv. Gemeente	100.750,16	St.Nat.Rest.fonds
10	190.587,69	Markt 2 Goedereede	T.H. de Loos Markt 2 Goedereede	150.332,05	St.Nat.Rest.fonds
11	350.000,00	Nieuwe werken	Stichting Zorgcentrum De Vliedberg	245.000,00	BNG
12	275.000,00	Palenplan Ouddorpse Haven	Watersport Vereniging Goeree	155.000,00	ABN AMRO
	4.217.778,16		Subtotaal	2.433.535,99	
			Overgedragen leningen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Dit betreft een achtervangfunctie, hierbij loopt de gemeente marginaal risico:	19.589.540,65	
			Totaal	22.023.076,64	
Overig					
De gewaarborgde geldleningen van de Woningbouwvereniging Beter Wonen zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.					
De omvang van deze overdracht bedraagt per 31 december 2008: € 19.589.540,65					

§ 3

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Goedereede beheert circa 135 hectare openbare ruimte (wegen circa 51 ha. en groen circa 84 ha.). De wegen, riolering, kunstwerken, groen, openbare verlichting en gebouwen staan ten dienste van de bewoners van de gemeente en daarnaast ook van haar gasten. Deze kapitaalgoederen zijn gelegen in en aan eigendommen van de gemeente. De gemeentelijke gebouwen zijn alle in eigendom. Het komt veelvuldig voor dat gemeentelijke kapitaalgoederen gelegen zijn in en aan wegen, die in beheer en onderhoud bij andere overheden zijn. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn van zeer grote invloed op het voorzieningenniveau. De jaarlijkse lasten, die verbonden zijn aan het in stand houden van deze voorzieningen, vormen een fors deel van het totaal van de beheerbegroting.

Statusoverzicht

Het beleid van de gemeente Goedereede voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is of wordt opgenomen in de volgende nota's:

- Groenvoorzieningen: Groenplan (2005)
Groenkwaliteitsplan (2008)
- Begraafplaatsen: Nota Begraafplaatsen (2005)
- Riolering: Gemeentelijk Rioleringsplan (2006)
Operationeel Plan Riolering (2007)
- Wegen: Wegenbeheersplan (2007)
Duurzaam Veilig Goeree (1999)
Verkeerscirculatieplan Ouddorp (2003)
Verkeerscirculatieplan Goedereede (2006)
Concept-VCP Stellendam (2008)
Strooinota (2005)
- Openbare verlichting: Beleidsplan openbare verlichting (2006)
- Gebouwen: MOP-schoolgebouwen (2005)
Zwembad (2006)
MOP-overige gebouwen (2006)
- Sportvelden: MOP-sportvelden (2005)

Openbaar Groen

Het beleidskader

Het Groenplan is opgebouwd uit een structuurplan, beheerplan en werkplan. In 2007 is een Groenkwaliteitsplan opgesteld om zo meer inzicht te krijgen in de keuzemogelijkheden voor de nabije toekomst. De uitkomsten daarvan zijn bestuurlijk behandeld en hebben geleid tot een geleidelijke uitbreiding van het aantal fte's met 2. Het huidige groenstructuurplan bepaalt de contouren voor de herinrichting van en het onderhoudsniveau voor het groen. Het beheerplan beschrijft de richtlijnen voor het onderhoud. Het groenbeheerplan gaat uit van het doelmatig beheren van de voorziening met daarbij het creëren van mogelijkheden voor het accentueren van bepaalde delen van deze voorzieningen. Het beheerplan vormt tevens een middel om met bewoners over keuzes en over inrichting van de openbare ruimte te communiceren.

Het onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau van de groenvoorzieningen is normaal te noemen, conform de landelijke normering (bureau Oranjewoud).

Algemeen

In 2008 is de verkoop van snippergroen binnen de bebouwde kom mondjesmaat voortgezet. De gemeente speelt daarin nog een passieve rol. De zorg voor de instandhouding van het openbaar groen, de recreatievoorzieningen en het landschap blijft een belangrijke taak van de gemeente. Daarbij is een goed inzicht vereist in kwaliteit en kosten van het groen. In het kader van het onderzoek voor de groenvisie van de gemeente Goedereede wordt een aantal factoren in hun onderlinge samenhang beschreven en geanalyseerd. Door gebruik te maken van het al meer dan vijftien jaar geautomatiseerd groenbeheer wordt in dit plan het groen op verschillend niveau benaderd.

Aan de volgende kenmerken moet aandacht worden besteed:

- Visie voor de groenstructuur (op gemeenteniveau en per kern) op lange termijn;
- Groenbeheervisie en kwaliteitskeuzes in verschillende scenario's;
- Begroting en meerplanning voor komende tien jaar;
- Helder en praktisch;
- Duidelijke relatie tussen kosten en kwaliteit;
- Nuancering in onderhoudsniveaus;
- Draagvlak voor kwaliteitskeuzes bij gemeentebestuur, burgers en buitendienst.

Prioriteiten planperiode 2008 tot en met 2011

Met het vervangen van zieke kastanjabomen en het grootschalige vervanging van groenvoorzieningen in de Alexander- en Geleedststraat is begonnen in 2008.

Begraafplaatsen

Het beleidskader

Het huidige beleid van het hebben van een begraafplaats per kern wordt voortgezet. De financiële consequenties van de Nota Begraafplaatsen zijn verwerkt in de begroting. Zo is in het investeringsplan (programmabegroting 2008) rekening gehouden met de aanleg van een nieuwe begraafplaatsen te Ouddorp en te Stellendam. De genoemde bedragen zijn niet gebaseerd op een concreet plan. Naar verwachting zal een en ander aanmerkelijk meer gaan kosten.

Het onderhoudsniveau

Intensief beheer vindt plaats op de begraafplaatsen, conform de landelijke normering (bureau Oranjewoud). Ten opzichte van de huidige situatie wordt een kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Prioriteiten planperiode 2008 tot en met 2011

Er is in september 2008 begonnen met de ambtelijke werkgroep Begraafplaatsen, die tot taak kreeg een nieuw financieel beleidskader op te zetten en toe te passen ten aanzien van de nieuwe begraafplaatsen. Tevens moet uitvoering worden gegeven aan de besluitvorming ten aanzien van de toekomstige begraafplaatsen van Ouddorp en Stellendam.

Riolering en Water

Het beleidskader

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is de weerslag van de wettelijke verplichting dat de gemeente over een rioleringsnota moet beschikken. Deze nota bepaalt de normen voor de kwaliteit van het milieu en het onderhoud. Verder brengt het GRP in beeld op welke wijze hoofdriolering bij alle panden, waarbij de noodzaak aanwezig is, gebracht zou kunnen worden.

Het onderhoudsniveau

Het beheerplan voor de riolering geeft aan welke grootschalige rioleringswerken zullen worden uitgevoerd in de bepaalde periode om het rioolstelsel met de bijbehorende voorzieningen te onderhouden en in stand te houden. Actualisatie van de beschikbare gegevens en inspecties blijft noodzakelijk om adequaat op ontwikkelingen in te kunnen spelen. Deze inspecties hebben in 2007 weer plaatsgevonden. Een reliningbestek is uitgevoerd in 2008. Een vervangingsbestek van riolering is aanbesteed in 2008 en wordt in 2009 uitgevoerd.

Voor het onderhouden van de sloten en waterpartijen is een meerjarenplanning nodig. Deze wordt in hoofdzaak bepaald door de keur van het waterschap. Het eilandelijke Waterplan en het Gemeentelijke Afkoppelplan (GAP) zijn in 2008 respectievelijk vastgesteld en afgerond.

Prioriteiten planperiode 2008 tot en met 2011

Door de vervanging van en relining van riolen worden de onderhoudswerken verwezenlijkt. Het onderhoud van de gemalen is ook grootschalig aangepakt. De werkzaamheden genoemd in het Operationeel Plan Riolering en de werken voor de STIWAS waren in 2008 volop in voorbereiding.

Wegen

Het beleidskader

In 2007 is opnieuw een Beheerrapportage en Beheerstrategie wegen opgesteld. Dit plan is tot stand gekomen na afweging van de onderhoudstoestand van de verharding, de reeds gekozen strategie op korte termijn en andere factoren, die het gebruik van de voorziening beïnvloeden, zoals afwatering en wegprofiel.

Overgegaan is tot het actualiseren van het financiële gedeelte met betrekking tot het verkeerscirculatieplan Ouddorp.

Het onderhoudsniveau

Door de loop der jaren heeft de gemeenteraad ervoor gekozen een behoorlijk onderhoudsniveau voor het wegennet te willen blijven halen. Dit niveau komt ver overeen met de normen voor rationeel wegbeheer, die door de Stichting Studiecentrum Wegenbouw als kwaliteitsniveau "R+" worden aangeduid. Dit niveau ligt hoger dan het landelijke gemiddelde. Na het achteruit gaan in kwaliteitsniveau vereist het grote offers om het verloren niveau weer terug te winnen, zo is in de praktijk bij andere gemeenten gebleken. Het uitstellen van grootschaliger werk heeft geleid tot een stijging van de kosten van kleine wegvakken en reparaties.

Uitvoering van verschillende werken in 2008 heeft onder andere plaatsgevonden in relatie met het verkeerscirculatieplan Ouddorp. Ook werden delen van de Langeweg, Doelweg, Stoofweg en Oosterweg onder handen genomen.

De uitvoering van het VCP Goedereede is in 2008 gestart met uitbreiding van parkeervoorzieningen en het uitvoeren van verkeersbesluiten.

Prioriteiten planperiode 2008 tot en met 2011

Met ingang van 2008 is er een jaarlijks budget beschikbaar voor het uitvoeren van een reconstructie. De Molenkade zal daarbij als eerste worden opgepakt.

Openbare Verlichting

Het beleidskader en het onderhoudsniveau

Ten aanzien van de openbare verlichting is in 2006 een meerjarenplanning voor het onderhouden en in stand houden aan de gemeenteraad voorgelegd. Hierin zijn tevens criteria opgenomen om aanvragen van bewoners te kunnen toetsen. Er is een omvangrijk vervangings- en opwaarderingprogramma om deze voorziening voor dit en het toekomstige decennium goed te kunnen laten functioneren.

Diverse overheden en anderen beschikken over verlichting. Het is daarbij de einddoelstelling van het gemeentebestuur te streven naar een 100% verrekening van de onderhouds-, vervangings- en stichtingskosten van de voorziening bij de beheerder/eigenaar van de onderliggende gronden.

Gebouwen

Het beleidskader – overige gebouwen

In 2005 zijn de gemeentelijke gebouwen op het onderhoud geïnventariseerd. De gehanteerde methodiek is gebaseerd op die van de Rijksgebouwendienst. Uitgegaan is van de conditie: "voldoende". Het benodigde budget is gebaseerd op een doorkijk voor de komende 25 jaar. De dotatie is erop gericht dat het saldo van de voorziening in enig jaar niet negatief komt te staan.

Actualisatie van het meerjaren-onderhoudsplan is uitgevoerd in 2008. Het onderhoudsplan zal met ingang van 2009 tot uitvoering worden gebracht.

Het beleidskader - onderwijsgebouwen

De drie openbare scholen zijn bij de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree Overflakkee (SOPOGO) te Middelharnis ondergebracht zodat de gemeente net als bij de vier bijzondere scholen slechts verantwoordelijk is voor het zogenaamde buitenkantmodel (groot onderhoud, maar geen buitenschilderwerk). Een samenhang bestaat met het in 2006 vastgestelde integraal huisvestingsplan (IHP). De uit het IHP voortvloeiende investeringen zijn vermeld in de investeringsparagraaf.

Actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan heeft plaatsgevonden in 2007 en 2008.

Het onderhoudsniveau

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud schoolgebouwen is gebaseerd over een periode twintig jaar, zijnde 2006 tot en met 2025. Het onderhoudsniveau is te classificeren als voldoende tot goed. Het meerjarenonderhoudsplan is in feite gebaseerd op eeuwige instandhouding. Rekening is gehouden met een jaarlijks inflatiepercentage van twee en een post onvoorzien van 10%.

Het beleidskader – zwembad

Een nieuw meerjarenonderhoudsplan is opgesteld voor het zwembad. Geïntegreerd is zowel het bouwkundig als het technisch onderhoud. Het plan is gebaseerd op een periode van 25 jaar. Actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan heeft in 2008 plaatsvonden.

Sportvelden

Het beleidskader

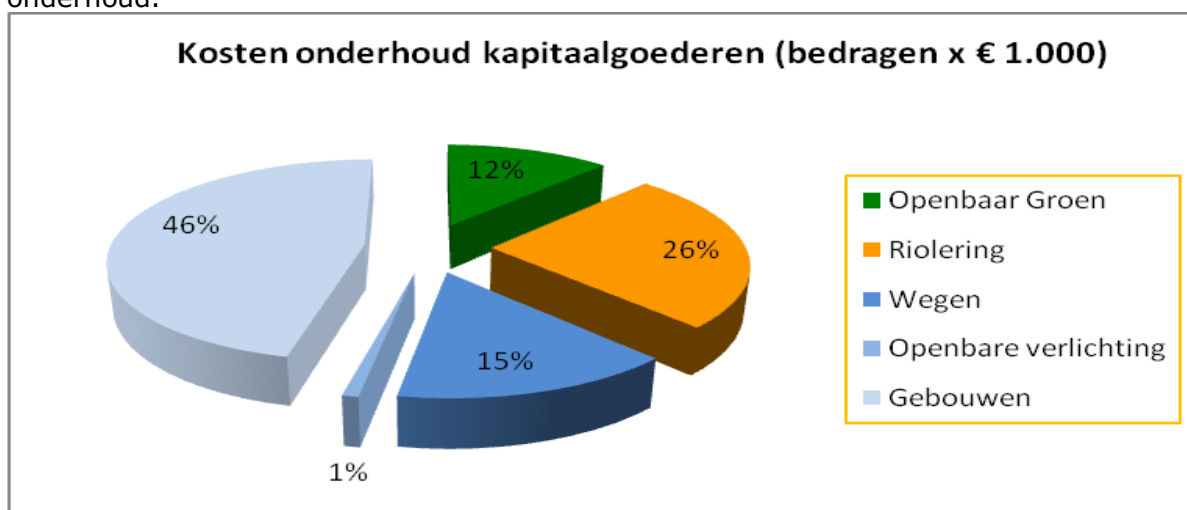
De gemeente beschikt over drie sportcomplexen. Twee voor de voetbalsport en een voor de tennis.

In 2005 is een renovatie uitgevoerd aan het tenniscomplex te Stellendam, waarbij er van uitgegaan wordt dat deze voor een periode van twintig jaar afdoende is.

In 2005 heeft ISA Sport een nulmeting uitgevoerd op de sportvelden van de gemeente die verhuurd worden aan voetbalvereniging W.F.B. en voetbalvereniging Stellendam. Vervolgens heeft de KNVB eind 2006 een inspectiebezoek gebracht aan het voetbalcomplex te Stellendam. Geconstateerd is dat de voetbalvelden een renovatie- en onderhoudsachterstand hadden. Naar aanleiding van deze rapportages heeft de gemeenteraad op 26 april 2007 gelden beschikbaar gesteld voor het renoveren van de velden. Naast het beschikbaar stellen van een investeringsbudget is het onderhoudsbudget structureel verhoogd. Dit alles heeft geresulteerd in een meerjaren-onderhoudsplanung die jaarlijks in overleg met de verenigingsbesturen wordt voor- en nabesproken. Na realisatie van het groot onderhoud in 2009, kan gesteld worden dat de sportvelden in onze gemeente klaar zijn voor de toekomst.

In de volgende grafiek worden de kosten van het onderhoud kapitaalgoederen voor het jaar 2008 weergegeven. In het overzicht daaropvolgend zijn de werkelijke kosten over

2007 en 2008 en de begrote cijfers over 2008 weergegeven van de budgetten voor het onderhoud.

Overzicht kosten onderhoud kapitaalgoederen				
		Bedragen x € 1000,--		
Budget directe lasten exclusief overhead		Werkelijk 2007	Raming* 2008	Werkelijk 2008
Openbaar groen	035-1	40	28	26
	052-1	3	3	3
	052-3	28	86	57
	056-1	193	116	97
	056-2	6	11	4
	056-3	1	1	1
	058-3	20	23	21
Openbaar groen totaal		291	268	209
Riolering (GRP)	034-2	18	58	13
Investeringsparagraaf		842	1.355	424
Riolering totaal		860	1.413	437
Wegen (onderhoud)	021-1	190	173	192
VCP-reserve	021-1	159	36	8
VCP-Goedereede	021-1	3	90	56
VCP-Tweede Maasvlakte	021-1	193	0	0
Wegen totaal		545	299	256
Openbare verlichting	022-1	113	105	15
Gebouwen (dotaties)		234	239	239
Zwembad	053-3	113	115	115
Investeringsparagraaf		20	0	0
Zwembad totaal		133	115	115
Gebouwen onderwijs	041-3	50	50	50
	043-1	106	106	106
Investeringsparagraaf (IHP)		101	363	283
Gebouwen onderwijs totaal		257	519	439
Totaal		2.433	2.958	1.710

* raming na wijziging

§ 4

Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf, ook wel treasuryparagraaf genoemd, is een van de instrumenten die de gemeente ten dienste staan bij de uitvoering van de treasuryfunctie. De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) bepaalt dat de gemeente haar treasurybeleid dient vast te leggen in een Treasurystatuut. De gemeente Goedereede heeft haar statuut vastgesteld op 1 november 2001 en laatstelijk gewijzigd op 19 december 2002. In de raadsvergadering van 2 maart 2006 is een geactualiseerde versie van het statuut vastgesteld voor de jaren 2006 en volgende. Dit statuut geeft de infrastructuur voor de treasuryfunctie weer, met als uitgangspunten daarin verwerkt vier kernelementen: sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht. De uitvoering van het treasurybeleid vindt haar weerslag in de paragrafen financiering van de programmabegroting en in het jaarverslag. In de begroting wordt het beleid voor het komende jaar weergegeven en in het jaarverslag wordt hierover verantwoording afgelegd.

Algemeen

Het belangrijkste uitgangspunt van de treasuryfunctie is het beheersen van de risico's. Het treasurybeleid richt zich dan ook op het aangaan en verstrekken van leningen, evenals het verstrekken van garanties. In de Wet fido is vastgelegd dat het verlenen van garanties alléén is toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voorts is het beleid gericht op het verstandig omgaan met het uitzetten van (overtollige) gelden. Het genereren van inkomsten, waarbij overmatige risico's genomen worden, is niet toegestaan. Het beheersen van de risico's uit zich verder concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan financiering door middel van respectievelijk korte en lange schuld.

Treasuryfunctie

Gewerkt wordt met inachtneming van de volgende – in het Treasurystatuut opgenomen – uitgangspunten:

- Gelden worden alleen uitgezet bij financiële instellingen met minimaal een zogenoemde A-rating en Nederlandse overheden of andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan;
- Financieringen worden alleen aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak;
- Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij minimaal twee financiële instellingen;
- Het college is gemachtigd tot het aantrekken van financieringen tot een bedrag van € 3 miljoen.

De treasuryfunctie is uitgevoerd door de stafafdeling Bestuurs- en Management Ondersteuning (BMO), taakveld financiën.

Liquiditeitsbeheer

Voor het beheren van de liquide middelen wordt gewerkt met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- Gemeente Goedereede houdt in principe geen kasmiddelen aan; Wel is er bij de publiekbalie en het zwembad een inkomende kasstroom als gevolg van contante betalingen door cliënten. Uiteraard wordt de mogelijkheid van betaling via pin & chip aangeboden. Uitgaande kasstromen zijn er niet.
- Door het beëindigen van de relatie met een bankinstelling is het aantal bankrelaties in 2008 teruggebracht van drie naar twee. Hierbij is op te merken dat de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) als (hoofd)huisbank fungeert, waarop de reguliere transacties plaatsvinden.
- Het betalingsverkeer is geautomatiseerd, zodat elke betaling geschiedt via telebankierprogramma's. In hoofdzaak vindt betaling wekelijks plaats.
- Gestreefd wordt de vorderingen c.q. debiteuren zoveel mogelijk via incassoactiviteiten af te wikkelen.

Risicobeheer

Op het gebied van de diverse risico's die binnen de treasuryfunctie bestaan wordt gewerkt met inachtneming van de navolgende kaders:

- Een actief invorderingsbeleid wordt gevoerd door middel van het verzenden van aanmaningen en het inschakelen van een deurwaarder. De heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen is uitbesteed aan het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardering (SVHW) te Klaaswaal.
- Risico's ten aanzien van derving van inkomsten worden opgevangen door de lopende begroting of, bij evidente bedragen, door het aanwenden van voorzieningen en de algemene reserve.
- Liquiditeitsrisico is in beginsel niet aanwezig doordat de meeste inkomsten in het jaar wekelijks en maandelijks worden ontvangen. Gewezen wordt op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de tien incassotermijnen van de gemeentelijke belastingen, die maandelijks via het SVHW ontvangen worden. In het jaar 2007, dat is aan te merken als startjaar voor de dienstverlening voor het SVHW, zijn door aanloopproblemen de inkomsten niet volledig binnen de verwachte termijn ontvangen. Daarom is gebruik gemaakt van de lopende kortkredietfaciliteiten bij de huisbankier. Voor wat betreft de uitgaven wordt ervan uitgegaan dat dit eveneens evenwichtig in het jaar plaatsvindt met enige concentratie in de tweede helft van het jaar. In het bijzonder geldt dit voor de aflossing- en renteverplichtingen van onderhandse geldleningen.
- Kredietrisico's zijn afgedekt door het aangaan van kortkredietfaciliteiten bij twee bankinstellingen, tot totaal ruim € 2 miljoen.

Relatiebeheer

In het verslagjaar heeft op ambtelijk niveau overleg plaatsgevonden met de nieuwe accountmanager van de huisbank, de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), alsook op bestuurlijk niveau met de contactpersoon bestuurlijke contacten van de BNG. Gesproken is over de afgenomen producten en de mogelijk af te nemen diensten van de bank en de dochterondernemingen, welke werkzaam zijn op het gebied van consultancy services, vastgoedontwikkeling en publiek private samenwerking.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een bij ministeriële regeling vastgesteld minimumbedrag. Met ingang van 1 januari 2003 is dit percentage voor gemeenten vastgesteld op 8,5% en het minimumbedrag op € 300.000,-. De werkelijke gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden.

In de onderstaande tabel wordt het verloop van de ruimte ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven.

Overzicht ruimte t.o.v. kasgeldlimiet Gemeente Goedereede					
Alle bedragen in € x 1.000	2004	2005	2006	2007	2008
Het begrotingstotaal - 1 jan.	17.648	19.836	17.500	21.300	22.100
Percentage kasgeldlimiet	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Kasgeldlimiet - 1jan.	1.500	1.686	1.488	1.811	1.879
Gemidd. overschot vlottende middelen					
- 1e kwartaal	947	517	1.913	1.445	- 790
- 2e kwartaal	531	690	1.200	83	- 17
- 3e kwartaal	2.136	2.308	2.778	956	985
- 4e kwartaal	2.663	2.726	2.939	220	2.980
Gemiddelde ruimte kasgeldlimiet					
- 1e kwartaal	2.447	2.203	3.401	3.256	1.089
- 2e kwartaal	2.031	3.282	2.688	1.894	1.862
- 3e kwartaal	3.636	3.994	4.266	2.767	2.863
- 4e kwartaal	4.163	4.412	4.427	2.031	4.859

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de gemeente al gedurende een ruime tijd ruimschoots voldoet aan de kasgeldlimiet. De afwijking in het eerste halfjaar van 2008 vloeit voort uit de reeds genoemde aanloopp problemen in de belastingheffing en invordering door het samenwerkingsverband in het startjaar 2007.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument om de rentetypische looptijd van de leningenportefeuille te spreiden. Hierdoor werkt een verandering in de rente vertraagd door op de rentelasten. Deze norm heeft betrekking op de leningen met een looptijd vanaf een jaar en draagt bij tot een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille in de tijd.

De renterisiconorm wordt bepaald door een bedrag ter grootte van een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een bij ministeriële regeling vastgesteld minimumbedrag. Dit bedrag mag in werkelijkheid niet overschreden worden. Voor gemeenten is dit percentage vastgesteld op 20% en het minimumbedrag op € 2,5 miljoen.

In het overzicht op de volgende pagina zijn de renterisico's in beeld gebracht voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld	bedragen x € 1.000			
	2005	2006	2007	2008
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1 Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0	0
2a Nieuw aangetrokken vaste schuld	1.800	0	0	0
2b Nieuw verstrekte lange leningen	0	0	0	0
2 Netto nieuw aangetrokken schuld	1.800	0	0	0
3 Betaalde aflossingen	493	672	673	672
4 Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	493	0	0	0
5 Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	493	0	0	0
Renterisiconorm				
6 Stand vaste schuld per 1 januari	4.967	6.274	5.602	4.929
7 Renterisiconorm 20% van 6 of € 2,5 mln	2.500	2.500	2.500	2.500
Toets renterisiconorm				
7 Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
5 Renterisico op vaste schuld	493	0	0	0
Overschrijding (rood -) Ruimte (zwart +)	2.007	2.500	2.500	2.500
	ruimte	ruimte	ruimte	ruimte

Financieringspositie

De financieringspositie geeft de mate aan waarin de kapitaalgoederen gefinancierd zijn met langlopende of vaste financieringsmiddelen. Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financieringsbehoefte en de vaste financieringsmiddelen.

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 1-1-2008	Werkelijk 31-12-2008
Vaste kapitaalgoederen	13.884	13.771
Langlopende geldleningen	4.929-/-	4.257-/-
Te dekken door reserves	8.955	9.514
Aanwezige reserves	11.713 -/-	13.337 -/-
Overschot aan financieringsmiddelen	2.758	3.823

Zoals uit voorgaande tabel blijkt, worden de voorzieningen niet ingezet als financieringsmiddel.

Leningportefeuille

Onderstaande tabel geeft het verloop van de leningportefeuille weer.

Bedragen x € 1.000	2005	2006	2007	2008
Saldo leningportefeuille per 1 januari	4.967	6.274	5.602	4.929
Bij: nieuwe leningen	1.800	0	0	0
Af: reguliere aflossingen	493	672	673	672
Saldo leningportefeuille per 31 december	6.274	5.602	4.929	4.257

§ 5

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie - niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de bestuurlijke organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat de middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat de gemeente een betrouwbare partner is en daarbij transparant werkt. Deze verwachtingen vormen de criteria voor de paragraaf bedrijfsvoering.

Beleidskader

Het beleid van de gemeente Goedereede is vastgelegd in een aantal nota's, onder andere:

- Koers 2007;
- Compleet besluiten;
- Visie publieke dienstverlening;
- Budgethoudersregeling;
- Verordeningen regelende het dualisme in Goedereede;
- Communicatienota;
- Mandaatregeling;
- Risicomanagement;
- Toekomstvisie;
- Vitale regio.

Ontwikkelingen

➤ *Bestuur*

In 2006/2007 heeft een extern bureau een Bestuurskrachtonderzoek uitgevoerd. De beoordelingsresultaten variëren van voldoende tot goed. Een plan van aanpak is opgesteld ten aanzien van de feitelijke verbeterpunten en bedreigingen. Het plan van aanpak is gepresenteerd en toegelicht in de raadscommissie publiekzaken van 6 maart 2008.

Voor de toekomst heeft de gemeente Goedereede hierbij gekozen voor de aanpak van niet vrijblijvende intensieve samenwerking op een andere wijze. De vier colleges van burgemeester en wethouders op het eiland hebben zich verdiept in deze materie en de uitkomsten hiervan zijn op 14 mei 2008 tijdens een werkconferentie gepresenteerd aan de vier gemeenteraden. Op die avond is de colleges gevraagd te komen met het formuleren van een bestuursopdracht over het vervolgproces. Deze is uitgemond in een eenduidige brief aan alle gemeenteraden met het voorstel allereerst onderzoek te laten verrichten naar de vorming van één organisatie en vervolgens het verrichten van een onderzoek naar de beste bestuurlijke samenwerkingsvorm tussen de vier gemeenten, passend bij de gekozen ambtelijke organisatievorm. Ondertussen is duidelijk geworden dat de meningen hierover dusdanig uiteenliepen dat ter zake geen overeenstemming bereikt is kunnen worden (twee voor, twee tegen). Een en ander heeft er mede toe geleid dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland begin 2009 het initiatief genomen hebben om advies uit te brengen over de bestuurlijke toekomst van Goeree-Overflakkee.

Eind 2008 heeft de gemeenteraad een gemeentelijke toekomstvisie vastgesteld. Daarbij zijn alle voor verschillende deelgebieden binnen de gemeente bestaande beleidsnota's als het ware bij elkaar opgeteld en is een overkoepelde visie geformuleerd waardoor onderlinge samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen wordt verkregen. Deze

toekomstvisie zal voor het gemeentebestuur fungeren als afwegingskader bij de beoordeling van nieuwe initiatieven. In de toekomstvisie wordt op hoofdlijnen vastgelegd waar de gemeente op maatschappelijk, economisch en ruimtelijk gebied zou moeten staan in 2020. Op gemeentelijk niveau geeft de visie aan welke ontwikkelingen gewenst zijn voor de gehele gemeente, op welke wijze deze ontwikkelingen ruimtelijk worden vertaald en hoe deze ontwikkelingen worden gefaseerd.

➤ *Organisatie*

Na een periode van opbouw rondom de thema's "dienstverlening", "besluiten en verantwoordheden" en "beleid en projecten", is de organisatie verder gegaan met het professionaliseren en verbeteren van kwaliteit. In het verslagjaar is daarbij met name voor wat betreft de planning- en controlfunctie een verbeteringslag gemaakt. Mede door het gebruik van controlblokken in alle ambtelijke adviezen en de operationele functie van het inzetten van interne controles is er voor aandacht voor de versterking van de controlorganisatie en de verankering van risicomanagement binnen de gemeente.

In 2008 heeft het college de notitie "Risicomanagement" vastgesteld. Met deze notitie wordt getracht het risicomanagement te integreren en zichtbaar te maken in de gemeentelijke organisatie. Hiermee wordt tevens een instrument verkregen waarmee (beter) kan worden voldaan de – in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten neergelegde – eis om in de paragraaf weerstandsvermogen een inventarisatie op te nemen van de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

De notitie maakt voorts duidelijk dat risicomanagement deel uitmaakt van het integraal management en dat de verantwoordelijkheid voor de risico's – dus – primair in de lijn liggen. Exponent hiervan is dat medewerkers er – door middel van het format – telkens op attent gemaakt worden dat in de rapportage aan het college onder de noemer "middelen" expliciet op de mogelijke risico's dient te worden ingegaan. In datzelfde format is bovendien het hiervoor reeds genoemde controlblok geïntroduceerd. Dit is te beschouwen als een risicoblok, waarin financiële risico's worden gedefinieerd, evenals de impact en de kans waarop een risico zich voordoet. Invulling van dat blok geschiedt door medewerkers van het werkveld Financiën, waardoor tevens een betere afstemming en coördinatie van de inzet van financiële middelen wordt verkregen. De ervaringen die tot dusverre met deze werkwijze zijn opgedaan maken dat bovendien gesteld kan worden dat hiervan een niet geringe zeefwerking uitgaat.

Voor wat betreft de rechtmatigheid kan melding worden gemaakt van een "grote sprong voorwaarts". Moest de externe accountant over de jaren 2004 tot en met 2006 op dit punt nog een oordeelsonthouding uitspreken, in 2008 verkreeg de gemeente – over 2007 – een rechtmatigheidsverklaring. Deze verklaring is afgegeven nadat begin 2008 gestart is met de uitvoering van de interne controle over 2007. Voorts zijn – in het najaar – ook voor het eerste halfjaar van 2008 interne controles uitgevoerd, waarvan ook een rapportage is opgesteld. De gemeente kan in dit opzicht, aldus de externe accountant, vooruitstrevend worden genoemd. Dit laatste betekent overigens niet dat er geen verdere verbeteringen zouden kunnen worden bereikt en hieraan wordt dan ook voortdurend gewerkt.

Qua risicomanagement zijn nog meer ontwikkelingen te noemen. Zo is in het kader van risico- en treasurymanagement in 2008 besloten om de door de gemeente bij derden ingediende subsidieverzoeken centraal in de organisatie te registreren en mede te bewaken. Met betrekking tot eventueel bestaande subsidiemogelijkheden valt verder nog te melden dat het hiervoor reeds aangehaalde format voor collegeadviezen recentelijk is gewijzigd in die zin, dat daarin voortaan expliciet dient te stilgestaan bij de (on)mogelijkheden van het verkrijgen van subsidies. Verwacht mag worden dat door deze werkwijze een groter bewustzijn op dit punt ontstaat en de kans dat de gemeente subsidies misloopt (verder) wordt gereduceerd.

Te melden onder deze noemer valt voorts dat begin 2008 een aanvang gemaakt is met het opstellen van procesbeschrijvingen. Nog niet alle werkprocessen zijn beschreven – in 2009 wordt deze activiteit voortgezet.

➤ *Maatschappelijke Ontwikkelingen*

Werd gedurende een aantal jaren gesproken van de cluster "Samenleving", sedert maart 2008 wordt hiervoor in de plaats de aanduiding cluster "Maatschappelijke Ontwikkeling" gehanteerd. Deze benaming geeft beter weer wat het werkveld van het betreffende organisatieonderdeel is en past beter bij die zoals die ook voor andere delen van de organisatie wordt gebruikt. Bovendien sluit deze term meer aan bij hetgeen op dit vlak thans in den lande wordt gebezigd.

➤ *Overdracht gemeentelijke brandweer*

Na langdurig en intensief overleg is in de loop van 2008 – met terugwerkende kracht tot 1 januari – de brandweertaak van de gemeente overgedragen aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, waarmee tevens een einde is gekomen aan het fenomeen gemeentelijke (vrijwillige) brandweer. Voor de gemeentelijke organisatie bracht dit onder andere met zich mee dat het personeelsbestand – officieel – met maar liefst 45 personen is gereduceerd. Een en ander betekent overigens niet dat de gemeente in het geheel geen bemoeienis meer heeft met de brandweer, doch zij is meer op afstand geplaatst.

➤ *Overname Wsw-ers*

In het kader van begeleid werken zijn in het verslagjaar acht personen overgenomen van Webego en daarmee in gemeentelijke dienst genomen. Het merendeel van deze personen is actief in de groenvoorziening.

➤ *Deregulering*

In 2008 is de gemeente een traject gestart ter verbetering van de dienstverlening en vermindering van de administratieve lasten. SIRA Consulting heeft het project "Deregulering gemeente Goedereede" uitgevoerd. Over de uitkomsten ervan is begin 2009 rapport uitgebracht. Geconstateerd is dat er verbetermogelijkheden zijn om de regeldruk voor bedrijven en burgers te verminderen (reductie van 17% voor bedrijven en 29% voor burgers). Dit naast de verbetermogelijkheden voor autonome producten (reductie van 42% voor bedrijven en 35% voor burgers). Het definitieve resultaat van de dereguleringsinspanningen zal uiteraard worden bepaald door de wijze waarop de gemeente de adviezen – in 2009 – zal implementeren.

➤ *Uitgaande brieven*

Een ander aandachtspunt in het verslagjaar wordt gevormd door de (bijzondere) kwaliteitsbewaking van uitgaande correspondentie. Zo is alle uitgaande correspondentie een week lang gecontroleerd op uniformiteit en spel- en stijlfouten. Het college hecht eraan dat schriftelijke uitingen van de gemeente zoveel mogelijk op een eenduidige en uiteraard in taalkundig opzicht juiste wijze plaatsvinden, in welk verband voorts een interne schijfwijzer is verspreid. Wat de uitgaande correspondentie verder betreft kan nog vermeld worden dat de gemeente er in 2008 voor gekozen heeft om – ter besparing van het milieu – brieven voortaan dubbelzijdig te printen.

➤ *Personeel*

Met ingang van 2008 wordt weer gewerkt met cluster- en sectorplannen. Het afstemmen van deze plannen met de beschikbare ambtelijke capaciteit maakt de druk op de ambtelijke organisatie zichtbaar. Bij de Kadernota 2009 is aangegeven dat er behoefte is aan extra formatie tot 2,5 fte. De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de Kadernota ingestemd met een uitbreiding van 2 fte, zijnde 1 fte voor economische/recreatieve/toeristische zaken en 1 fte beleidsmedewerker maatschappelijke ontwikkeling. Deze laatste functie betrof een definitieve invulling van een tijdelijke functie.

De planning- en controlcyclus is zodanig ingericht dat bij de tussentijdse rapportage (marap) de verantwoording en voortgang van de doelstellingen en actiepunten van de programmabegroting worden gevolgd. Over deze voortgang en het bijsturen op onderdelen heeft ook in het verslagjaar periodiek overleg plaatsgevonden tussen het sectorhoofd en de portefeuillehouder.

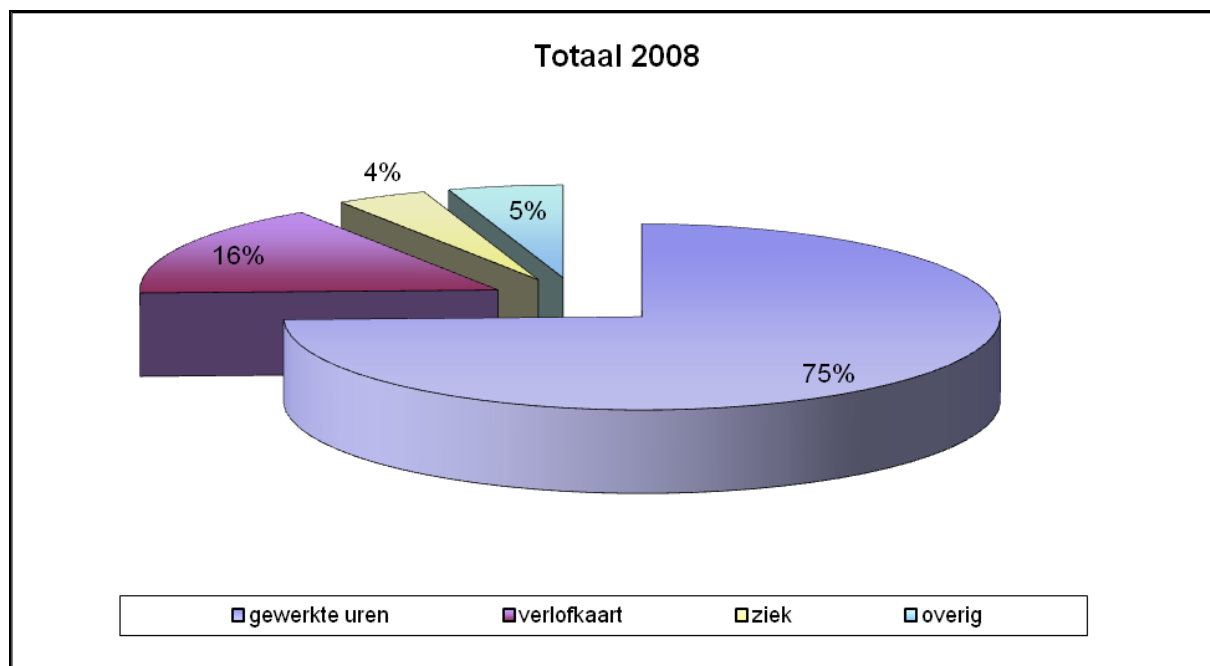
Ook in 2008 is de organisatie er door tal van omstandigheden en factoren niet volledig in geslaagd over de volle breedte functionerings-/competentiegesprekken te voeren. Ten tijde van het schrijven van deze verslaglegging is dat beeld gewijzigd in die zin, dat deze gesprekken inmiddels op alle onderdelen worden gevoerd en in het eerste kwartaal van 2009 afgerond zullen zijn. Binnen één organisatieonderdeel, te weten de stafafdeling BMO, zijn ondertussen zelfs beoordelingsgesprekken gevoerd. Voor wat deze laatste gesprekken betreft moet worden opgemerkt dat vooraf is bepaald dat deze eerste ronde geen rechtspositionele consequenties heeft.

In onderstaand overzicht van de personele formatie weergegeven, verdeeld naar organisatieonderdeel.

Organisatieonderdeel	Formatie (in fte)			Aantal medewerkers 2008
	Rekening 2007	Begroting 2008	Rekening 2008	
Managementteam	4,0	4,0	4,0	4
Griffier/projecten	1,0	1,0	1,0	1
Totaal	5,0	5,0	5,0	5
Stafafdeling BMO				
- Financiën/P&O	6,7	7,7	7,7	9
- DIV/ICT/Bestuurssecretariaat	8,4	8,5	8,7	10
Totaal Bestuurs- en Man. Ond.	15,2	16,2	16,4	19
Sector Grondgebiedzaken				
- Ruimtelijke Ontwikkeling	12,3	12,3	12,3	13
- Beheer & Uitvoering	6,7	6,7	6,7	7
- Buitendienst (incl. beg.werken)	13,0	13,0	20,0	20
Totaal Grondgebiedzaken	32,0	32,0	39,0	40
Sector Publiekzaken				
- Publieksbalie	10,2	10,2	10,2	14
- Maatschappelijke ontwikkeling	8,7	8,7	8,7	9
- Zwembad	6,1	6,1	6,1	13
	25,0	25,0	25,0	36
Totaal personeel	77,2	78,2	85,5	100

De samenstelling van het management is in 2008 ongewijzigd gebleven.

Het ziekteverzuimpercentage is in 2008 uitgekomen op 4,6%. In 2007 was dit 3,0%¹. De ambtelijke capaciteit is als volgt verantwoord:

Met betrekking tot dit onderdeel kan tenslotte nog worden gemeld dat in 2008 intranet is geïntroduceerd. Met behulp van dit binnengemeentelijk netwerk wordt het personeel op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen op het gebied van personeel en organisatie, o.a. als het gaat om arbeidsvoorwaarden, ziektekosten, pensioenfondsen e.d. Verder krijgen alle met de personeelsvereniging en de ondernemingsraad verbandhoudende zaken hierop een plaats terwijl daarnaast ook het in 2008 opgestelde handboek P&O op deze site is te vinden.

➤ *Arbo*

Agressie tegen ambtenaren is in ons land de laatste tijd helaas erg toegenomen. Vanuit het rijk is daarom besloten dit hoog op de agenda te plaatsen. In oktober 2008 heeft de gemeente deelgenomen aan het landelijk belevingsonderzoek veiligheid, agressie en geweld. Het onderzoek is uitgevoerd door het programma InternetSpiegel in samenwerking met TNS NIPO en is uitgezet onder medewerkers die in hun werk contacten met burgers onderhouden (publieksbalie, buitendienst, toezichthouders) en bestuurders (college en raad). De gegevens van dit onderzoek worden momenteel nog nader geanalyseerd voor een beleidsrapportage voor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. De uitkomsten zullen meegenomen worden in een nader op te stellen veiligheidsbeleid. Ook is meegedaan aan een eilandelijke workshop Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR). Deze workshop – van het A+O fonds Gemeenten – had tot doel gemeenten te stimuleren incidenten van agressief gedrag van burgers tegen ambtenaren te registreren, zulks volgens afspraken uit de CAO voor gemeenten om ambtenaren opvang en meer veiligheid te bieden. In 2009 zal hierover nadere besluitvorming plaatsvinden.

➤ *Informatie en automatisering*

Onlangs gaf de gemeente opdracht aan PinkRocade om een verkenning uit te voeren waarin de huidige en gewenste situatie tegen elkaar worden afgezet. In het rapport van

¹ Het landelijk gemiddelde – alle gemeenten in Nederland, volgens opgave VNG – bedroeg in 2007 5,5%. Landelijke cijfers over 2008 zijn nog niet bekend.

deze verkenning staan richtinggevende aanbevelingen die worden benut voor nieuwe beleidsplannen. Daarnaast maakte de Ict-afdeling onlangs een plan met enkele tientallen verbeterpunten op beheerniveau van de Ict-omgeving. In 2008 nagenoeg alle werkstations uitgerust zijn met Office 2007.

Qua samenwerking met andere overheden kan worden vermeld dat softwarematig vooral afstemming wordt gezocht met de gemeente Dirksland. Voorts heeft het algemeen bestuur van het ISGO in februari jl. de noodzaak tot het ontwikkelen van een centrale en gemeenschappelijke (facilitaire) Ict-omgeving vastgesteld en aan het secretarissenoverleg opdracht gegeven de eilandelijke werkgroep Ict-samenwerking – met begeleiding van Egem – een blauwdruk van een eilandelijke Ict-architectuur en –infrastructuur per 1 januari 2012 te laten ontwerpen.

Vermelding verdient tenslotte dat vanaf begin 2008 betaalde gemeentelijke producten via de website van de gemeente beschikbaar zijn gekomen. In de loop van 2008 is het aantal op deze wijze beschikbare producten verder uitgebreid.

➤ *Cultuur*

Een aandachtspunt in de cultuur betreft het duidelijk aanspreken van elkaar op het nakomen van afspraken en het direct aanspreken van elkaar als zaken onduidelijk zijn. Afspraak is steeds meer een harde afspraak, waardoor de duidelijkheid voor iedereen wordt bevorderd. Op dit punt is sprake van een belangrijk continu verbeterproces, dat ook in het verslagjaar de nodige aandacht heeft gekregen. Genoemd kan in dit verband onder andere worden het (reeds in 2007 gestarte) project "In gesprek met elkaar". In dit project wordt vooral onder de aandacht gebracht het geven van feedback aan elkaar en het inzien van het functioneren als team, met als motto "afspraak = afspraak".

➤ *Integriteitsbeleid*

Dit beleid is eveneens gebaseerd op het geven van duidelijkheid en openheid. Integriteitsinbreuken dienen niet weggemoffeld te worden, maar juist te worden aangepakt. Sancties op ongewenst gedrag hebben een voorbeeldwerking naar de rest van de organisatie. De doelstellingen die de organisatie nastreeft op het gebied van integriteit zijn vastgelegd in een door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde gedragscode voor de medewerkers. Nieuwe medewerkers zijn verplicht een integriteitverklaring te ondertekenen. In 2008 is een inventarisatie uitgevoerd naar nevenfuncties van medewerkers die kunnen conflicteren met de huidige functie.

Onderzoeken

De Onderzoeksverordening van de gemeente Goedereede, zoals deze in het duale bestel in 2004 is vastgesteld, schrijft voor dat het college periodiek de doelmatigheid van een organisatieonderdeel onderzoekt.

Voor 2008 stond op de planning:

- Organisatie en bedrijfsvoering rondom uitkeringsadministratie;
- Inzet zorgloket;
- Doeltreffendheid invoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV).

➤ *Uitkeringsadministratie*

In december 2008 is het contract voor de samenwerking op het gebied van de automatisering voor sociale zaken met de gemeente Oostflakkee opgezegd. Deze opzegging wordt van kracht per 1 januari 2010. In de loop van 2009 zal vervolgens ook van Civision het pakket Werk, Inkomen & Arbeid worden aangeschaft en geïmplementeerd. De keuze om over te gaan tot de aanschaf van Civision WIA is gelegen in het feit dat binnen onze gemeente gewerkt wordt met PinkRoccade (leverancier van Civision) en we de voorkeur geven aan de samenwerking met een leverancier. De keuze voor Civision Zorg en Civision WIA is mede ingegeven door het feit dat er nu een directe koppeling mogelijk is met ons financiële pakket Civision Middelen.

➤ **CVV**

Het onderzoek naar de doeltreffendheid van de invoering van het CVV is uitgesteld tot 2009. In het verslagjaar bleek uiteindelijk in een te geringe mate vanuit onze gemeente van het CVV gebruik te zijn gemaakt om op basis daarvan tot een weloverwogen oordeel te kunnen komen. In plaats daarvan is ervoor gekozen om in 2008 energie te steken in het bij de doelgroep promoten van deze voorziening.

➤ **Zorgloket**

In het kader van een efficiencyverbetering van het zorgloket is in 2008 onderzoek gedaan door Bureau Brederode. Uit dit onderzoek zijn de volgende aanbevelingen gekomen:

- Splitsing van de werkzaamheden, waarbij sprake is van een front-Office en een mid-Office-deel. In de front-Office zullen de werkzaamheden plaatsvinden op het gebied van de intake, administratie, archivering en telefoonbeantwoording. In de midoffice gaat het met name om advisering, rapportages, huisbezoeken.
- Afzonderlijke huisvesting van front- en midoffice;
- Automatisering;
- Bevordering van het kennisniveau;
- Aanpassing van de openingstijden.

De aanbevelingen zijn inmiddels grotendeels doorgevoerd of staan in ieder geval in de planning om in 2009 te implementeren. Zo is inmiddels de verbouwing van het zorgloket gerealiseerd en zijn de consultants apart gehuisvest. De openingstijden zijn aangepast in die zin dat het zorgloket 's morgens geopend is en de cliënten voorts op afspraak (ook op donderdagavond) terecht kunnen.

Overigens volgen de consultants regelmatig cursussen en trainingen op hun vakgebied teneinde de knowhow up-to-date te houden. Ten aanzien van de automatisering wordt nu het Civision pakket zorg geïmplementeerd.

Inhuur externen

Bij de Eindejaarsnota is een overzicht verstrekt van inhuur van derden. Dit overzicht is geactualiseerd en onderstaand opgenomen.

Inhuur	Begroot 2008	31-12-2008
Ondersteuning publieksbalie	35.000	31.584
Ondersteuning zwangerschapsverlof MO	34.500	36.242
Ondersteuning zwangerschapsverlof Publieksbalie	7.100	3.886
Ondersteuning communicatie	23.000	20.875
Stagiaire Beheer & Uitvoering	17.400	22.426
Inhuur buitendienst	12.000	11.821
Ondersteuning ziekte Publieksbalie	18.000	14.743
Ondersteuning zorgloket	21.500	35.568
Vacature Ruimtelijke Ontwikkeling	73.000	74.394
Inhuur Maatschappelijke Ontwikkeling	8.000	12.877
Ondersteuning ziekte Haegse Huus	5.000	7.164
Totaal	254.500	271.580

§ 6

Verbonden partijen

Inleiding

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording dient het jaarverslag o.a. een verantwoording te bevatten van hetgeen in de begroting opgenomen is met betrekking tot verbonden partijen. Met dit begrip wordt bedoeld op rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Hieronder is – programmagewijs – weergegeven in welke gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen de gemeente Goedereede financieel en bestuurlijk participeert. Daarbij wordt vermeld welke belangrijke ontwikkelingen zich met betrekking tot deze verbonden partijen in het verslagjaar hebben voorgedaan. Voor zover relevant wordt in een enkel geval tevens ingegaan op de actualiteit. Een lijst van de verbonden partijen met (nadere) financiële informatie – ex artikel 69 BBV – is voorts als bijlage bij deze toelichting op de productenrealisatie opgenomen.

Programma 0 Algemeen bestuur

- Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee

Vestigingsplaats

Het openbaar lichaam is gevestigd te Middelharnis.

Openbaar belang

Het samenwerkingsverband heeft tot doel vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur te streven naar een evenwichtige ontwikkeling van het gebied van de deelnemende gemeenten.

Deelnemers

De gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: het college van burgemeester en wethouders vormt onderdeel van het algemeen bestuur van de regeling.

Dagelijks bestuur: als portefeuillehouder “intergemeentelijke aangelegenheden” is de burgemeester lid van het dagelijks bestuur.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Programma 1 Openbare orde & veiligheid

➤ Gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam-Rijnmond

Vestigingsplaats

De Gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam-Rijnmond is gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

De zorg voor het verder verbeteren van de kwaliteit van de samenwerking tussen de Halt-bureaus in de regio door middel van verplichtende werkafspraken met de relevante partners en onderlinge uniformering van de werkprocessen, het betrokken houden van de deelnemende gemeenten bij de Halt-organisatie, de verantwoordelijkheid in de regio voor de Halt-organisatie blijvend en opnieuw vormgeven, het begeleiden van het proces van verdergaande integratie van de afzonderlijke Halt-bureaus.

Deelnemers

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maasvluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid per deelnemende gemeente.

Dagelijks bestuur: de gemeenten Bernisse, Brielle, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Middelharnis, Rozenburg, Spijkenisse en Westvoorne wijzen één lid van het dagelijks bestuur aan.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

➤ Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, kortweg VRR, is gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

Het openbaar lichaam heeft tot doel a) het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en overigens het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; b) het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg; c) het voorkomen en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; d) het geven van invulling aan de regionale taken ten aanzien van de organisatie en voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verbandhoudende multidisciplinaire samenwerking.

Deelnemers

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid per deelnemende gemeente.

Veranderingen qua belang

De raad heeft, in lijn met de besluitvorming van de overige gemeenten op Goeree-Overflakkee, in december 2007 besloten alle beheerstaken met betrekking tot de brandweer over te dragen aan de veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). Daarmee komt per 1 januari 2008 de gemeentelijke rol in de organisatorische en financiële aansturing te vervallen en treedt een beperkte taakvermindering op. Wat blijft is de financiële verplichting tot bijdragen aan de kosten via de gemeenschappelijke regeling. In die zin blijft sprake van verplichte uitgaven.

Programma 4 Onderwijs

- Gemeenschappelijke regeling volwasseneneducatie Rijnmond 2007-2010

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling, kortweg aangeduid als "Oliver", is gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

De regeling is getroffen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen in het kader van de Wet educatie en beroepsonderwijs waaronder een gezamenlijke inzet van een deel van de rijksbijdrage educatie.

Deelnemers

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Binnenmaas, Brielle, Capelle aan den IJssel, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, 's-Gravendeel, Hellevoetsluis, Korendijk, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Middelharnis, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Spijkenisse, Strijen, Vlaardingen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid (via ISGO).

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Programma 5 Verblijfsvoorziening

- Stichting tot behoud der molens op Goeree-Overflakkee

Vestigingsplaats

De Molenstichting Goeree-Overflakkee is gevestigd in de gemeente Oostflakkee.

Openbaar belang

Het stichting heeft ten doel het bevorderen van de instandhouding, restauratie en onderhoud van molens op Goeree-Overflakkee, zo mogelijk met instandhouding ook van de oorspronkelijke functie van die molens.

Deelnemers

De gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Het college van burgemeester en wethouders van elk der deelnemende gemeenten benoemt een bestuurslid. Daarenboven wordt de voorzitter door en uit de colleges van burgemeester en wethouders benoemd.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

➤ Natuur- en recreatieschap De Grevelingen

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijk regeling is gevestigd te Zierikzee.

Openbaar belang

Het lichaam heeft tot taak de behartiging in onderlinge samenhang van de belangen van natuur, landschap en openluchtrecreatie in een gebied waarvoor de regeling geldt.

Deelnemers

De provincies Zuid-Holland en Zeeland en de gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis, Schouwen-Duiveland en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: een lid + plaatsvervangend lid.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

Door het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap de Grevelingen heeft in 2008 besloten dat de Uitvoeringsorganisatie gaat werken aan een tiental projecten (Top 10 voor de Brouwersdam). Een van de projecten is gebiedsontwikkeling de Punt. De aanbestedingsprocedure voor een Eco-hotel start in 2009. Daarnaast wordt het uitvoeringsproject "Belevingsbos en Bunkerroute" (waarvoor € 300.000,- subsidie vanuit het Stimuleringsfonds Voordelta is ontvangen) opgestart.

➤ Natuur- en recreatieschap Haringvliet

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling Natuur- en recreatieschap Haringvliet – een openbaar lichaam – is gevestigd te Den Haag.

Openbaar belang

Het lichaam heeft tot taak, in onderlinge samenhang, a) de behartiging van de belangen van de watersport en andere vormen van de openluchtrecreatie binnen het gebied, b) de behartiging van de belangen van de landschapszorg, de natuur en de natuurbescherming binnen het gebied en c) de zorg voor de toeristische waarden binnen het gebied.

Deelnemers

De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Bernisse, Dirksland, Cromstrijen, Goedereede, Hellevoetsluis, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Het algemeen bestuur bestaat uit tien leden, waarvan een lid te benoemen door de gemeente Goedereede.

Veranderingen qua belang

Gedurende het begrotingsjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Programma 6 Zorg/welzijn

➤ GGD Zuidhollandse eilanden

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling tot instelling en instandhouding van een Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst voor de Zuidhollandse Eilanden (GGD-ZHE) is gevestigd te Spijkenisse.

Openbaar belang

Het behartigen en verwezenlijken van belangen op het gebied van de volksgezondheid door het verkrijgen van inzicht in gezondheidssituaties van de bevolking, het bestrijden van infectieziekten, het bevorderen van het nemen van maatregelen en het verrichten van werkzaamheden op het gebied van de hygiëne, de collectieve preventieve zorg en overige taken in het kader van de wetgeving op het gebied van de gezondheidszorg. De GGD ondersteunt de gemeente voorts bij het ontwikkelen van een lokaal gezondheidsbeleid.

Deelnemers

De gemeenten Bernisse, Binnenmaas, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, 's-Gravendeel, Hellevoetsluis, Korendijk, Middelharnis, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Rozenburg, Spijkenisse, Strijen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid uit raad/college.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

De GGD-ZHE bevindt zich momenteel in een transitietraject. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2010 op te heffen en de taken en medewerkers van de GGD Zuidhollandse Eilanden naar de GGD Zuid-Holland Zuid (ZHZ) en Rotterdam Rijnmond (RR) over te doen gaan. In verband met deze ontwikkeling heeft de gemeenteraad op 5 maart 2009 de intentie uitgesproken te zijner tijd met opheffing van de gemeenschappelijke regeling, onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat op dat moment de inhoudelijke, financiële en bestuurlijke consequenties naar tevredenheid inzichtelijk en aanvaardbaar zijn.

➤ Regionale sociale werkplaats "Binnenhof"

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling regionale sociale werkplaats "Binnenhof" – een openbaar lichaam – is gevestigd te Middelharnis.

Openbaar belang

Het doel van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) is het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor personen die vanwege lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. Op grond van artikel 2 WSW moet de gemeente Goedereede ervoor zorgdra-

gen dat zij aan zoveel mogelijk ingezetenen, die tot de doelgroep behoren, een dienstbetrekking naar burgerlijk recht aanbieden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Het gemeentebestuur van Goedereede heeft, tezamen met de andere gemeenten op Goeree-Overflakkee, de uitvoering van de WSW integraal overgeheveld naar het werkvoorzieningschap. Het schap ontvangt de WSW-subsidie rechtstreeks van het ministerie – de deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor de tekorten in de exploitatie.

Deelnemers

De gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: negen leden, waarvan twee leden van de gemeente Goedereede.
Dagelijks bestuur: vier leden, uit en door algemeen bestuur, bij voorkeur de portefeuillehouders sociale zaken.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkeling is de omvorming van productiebedrijf naar mensontwikkelbedrijf.

Programma 8 Economische & financiële aangelegenheden

➤ Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling SVHW – een openbaar lichaam – is gevestigd te Klaaswaal.

Openbaar belang

De regeling is getroffen in het belang van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot:

- a. de heffing en invordering van belastingen;
- b. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;
- c. de administratie van vastgoedgegevens;
- d. het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden;
- e. de uitvoering van de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de Wkpb (Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen).

Deelnemers

De gemeenten Alblasterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Bergambacht, Binnenmaas, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, Korendijk, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Rozenburg, Schoonhoven, Strijen, Vlist en Zevenhuizen-Moerkapelle en het Waterschap Hollandse Delta.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid uit college.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

➤ ENECO Holding NV

Vestigingsplaats

De vennootschap is statutair gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

De vennootschap heeft onder meer ten doel werkzaam te zijn op het gebied van de energielevering, waaronder het produceren, het in- en verkopen, transporteren, distribueren en leveren van energie, warmte, koude, water en gassen aan bedrijven en instellingen, zomede aan particulieren, het exploiteren van communicatienetwerken en kabeltelevisie en -radio, het aanleggen en beheren daarvan, het verwerken en verwijderen van afvalstoffen en het exploiteren en beheren van afvalverwerkingsinstallaties, het bevorderen van doelmatig en zuinig energiegebruik en het verzorgen van voorlichting daarover, het (doen) onderzoeken van en ontwikkelen van nieuwe energieproducten en energiediensten, zomede het verzorgen van en voorzien in van alle goederen en diensten voor het verrichten van vorenstaande, alles in de meest ruime zin.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 16.875 aandelen, die een belang van 0,34% vertegenwoordigen. Het aandelenpakket vertegenwoordigt een nominale waarde van € 340.335.

Ontvangen dividend

In het verslagjaar is – over 2007 – aan dividend € 720.835,08 ontvangen.

Veranderingen qua belang

Gedurende het begrotingsjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

Nationale en internationale ontwikkelingen op de energiemarkten en veranderingen in wet- en regelgeving, waaronder vooral de Wet onafhankelijk netbeheer, vereisen een hernieuwde strategische oriëntatie van de energiebedrijven en hun aandeelhouders. In dat kader zal de gemeente haar belang als aandeelhouder van de energiebedrijven zorgvuldig moeten heroverwegen.

➤ N.V. Delta Nutsbedrijven

Vestigingsplaats

De vennootschap is statutair gevestigd te Middelburg.

Openbaar belang

Het doel van de vennootschap is o.m. werkzaam te zijn op het gebied van de elektriciteits-, gas-, water- en warmtevoorziening, de inzameling, be- en verwerking van afval en water en op het gebied van de voorziening in andere goederen of diensten die daarmee samenhangen of daaraan verwant zijn in de sector van de openbare nutsvoorzieningen en daaraan verwante sectoren.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 72 van de in totaal 15.280 volgestorte aandelen. Goed voor een boekwaarde van € 32.672,-.

Ontvangen dividend

In 2008 is – over 2007 – een bedrag van € 269.835,08 aan dividend ontvangen.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

In lijn met de Wet onafhankelijk netbeheer bereidt DELTA zich voor op het Splitsingsplan dat voor 1 juli 2009 klaar moet zijn en aan de minister van Economische Zaken moet worden aangeboden. Het plan vormt een voorbereiding op de eigendomssplitsing die per 1 januari 2011 gerealiseerd moet zijn tussen de netbeheerder en de commerciële activiteiten van DELTA. DELTA gaat uit van voortzetting van het huidige publieke aandeelhouderschap voor zowel de beheerder als voor het commerciële bedrijf.

➤ N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats

De BNG is gevestigd te Den Haag.

Openbaar belang

De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 34.593 aandelen, hetgeen een belang vertegenwoordigt van 0,06212%. De nominale waarde ervan belooft € 86.482,50.

Ontvangen dividend

In 2008 is – over 2007 – een bedrag van € 60.575,75 aan dividend ontvangen.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

➤ United Fish Auctions N.V.

Vestigingsplaats

De vennootschap is statutair gevestigd te Goedereede.

Openbaar belang

Het doel van de vennootschap is onder meer het in stand houden en exploiteren van een visafslag en het verlenen van diensten ten behoeve van de visserij.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 2.227.263 aandelen (w.o. 1 prioriteits- en 2.142.852 cumulatief preferente aandelen), goed voor een boekwaarde van € 45.832,-. Daarmee heeft de gemeente een belang van 63%.

Ontvangen dividend

In 2008 is geen dividend ontvangen.

Veranderingen qua belang

Gedurende het begrotingsjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij heeft geen veranderingen voorgedaan.

Ontwikkelingen

In de achterliggende tijd is uitvoerig onderzocht in hoeverre het mogelijk is om te komen tot een verdere privatisering van deze vennootschap, waarbij de positie van de aanvoersector wordt versterkt. Gebleken is evenwel dat er geen geld in de sector voorhanden is

om in een geprivatiseerde onderneming te participeren en de gemeente evenmin bereid is de aandelen om niet over te dragen. Een en ander heeft ertoe geleid dat besloten is de discussie op dit punt te beëindigen. Niet uit te sluiten valt dat het tij in de toekomst zodanig keert dat dit andermaal onderwerp van bespreking zal vormen.

Overigens

De gemeente heeft overigens nog te maken met werkmaatschappijen van verschillende verbonden partijen, waarvan die partijen de "moeder" vormen. Met verschillende van die dochters wordt een publiek belang behartigd, bijvoorbeeld in het geval van Webego, onderdeel van het werkvoorzieningschap Binnenhof – de gemeente participeert evenwel niet rechtstreeks in deze besloten vennootschap en zij vormt aldus geen verbonden partij. Dit laatste geldt evenzeer voor de werkmaatschappijen van ondermeer de N.V. ENECO Holding en United Fish Auctions N.V., doch daarbij is het (publieke) belang van de gemeente Goedereede niet steeds (goed) herkenbaar.

Het publieke belang van voornamelijk de gemeenschappelijke regelingen laat zich vertalen in de benodigde financiële bijdrage. De ontwikkeling is meetbaar door de bijdrage uit de drukken in een bedrag per inwoner. Onderstaand schema laat een en ander zien ten aanzien van de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen².

	rekening 2004	rekening 2005	rekening 2006	rekening 2007	begroting 2008	rekening 2008	begroting 2009
ISGO	25,23	33,58	36,79	46,16	44,69	50,05	57,81
Binnenhof	17,09	18,18	14,79	14,23	18,46	7,60	13,60
RHRR/VRR	6,38	6,32	6,79	7,66	8,18	69,66	61,79
RIO	9,12	0	0	0	0	0	0
GGD	11,53	12,19	12,90	13,00	13,67	14,54	15,73
Grevelingschap	0,52	0,48	0,48	0,49	0,55	0,40	0,55
Haringvlietschap	1,86	1,63	1,64	1,73	1,71	2,05	1,98
SVHW	0	0	0	11,15	5,95	4,27	13,03
<i>totaal</i>	<i>71,73</i>	<i>72,38</i>	<i>73,39</i>	<i>94,42</i>	<i>93,21</i>	<i>148,57</i>	<i>164,49</i>

² Bedragen in euro's. Uitgegaan is steeds van het werkelijke inwonertal per 1 januari (1 januari 2008 = 11.590 inwoners).

Verbonden partijen – overzicht resultaten ex artikel 69 BBV ¹⁾

naam	eigen ver- mogen per 010108	eigen ver- mogen per 311208	vreemd vermogen per 010108	vreemd vermogen per 311208	resultaat 2008
ISGO	€ 1.055.180	€ 872.408 ²⁾	€ 5.943.381	€ 5.584.677 ²⁾	€ 156.714 ²⁾
VRR	€ 6.400.000 ²⁾	€ 7.000.000 ²⁾	€ 34.300.000 ²⁾	€ 62.500.000 ²⁾	-/- € 200.000 ²⁾
OLIVER	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Grevelingschap	€ 11.455.406 ³⁾	€ 11.247.548 ³⁾	€ 3.572.711 ³⁾	€ 4.924.672 ³⁾	€ 493.697 ³⁾
Haringvlietschap	€ 225.561 ³⁾	€ 218.364 ³⁾	€ 50.083 ³⁾	€ 105.170 ³⁾	€ 40.149 ³⁾
GGD-ZHE	€ 177.594 ³⁾	€ 27.190 ³⁾	€ 3.960.871 ³⁾	€ 3.948.350 ³⁾	- € 58.413 ³⁾
Werkvoorzieningschap "Binnenhof"	€ 401.000	€ 568.000	€ 5.477.000	€ 5.385.000	€ 72.000

- 1) Onderstaande cijfers hebben uitsluitend betrekking op de gemeenschappelijke regelingen. Met betrekking tot de deelnemingen wordt voor wat betreft de risico's die de gemeente loopt volstaan met opgave – hierboven – van de nominale waarde of de boekwaarde van het betreffende aandelenpakket.
- 2) Het betreft hier de voorlopige cijfers.
- 3) Cijfers betreffen het jaar 2007 – cijfers over 2008 zijn nog niet beschikbaar.

§ 7

Grondbeleid en -bedrijf

Inleiding

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en hangt samen met de realisatie van de programma's zoals infrastructurele werken, onderwijs, verblijfsvoorzieningen, zorg en welzijn, ruimtelijke aspecten en economische en financiële aangelegenheden. Het grondbeleid heeft verder een grote financiële impact. Baten en risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente Goedereede.

Beleid

In 2006 is de nota Grondbeleid vastgesteld waarin het door de gemeente te voeren grondbeleid staat beschreven. De noodzaak om het grondbeleid in een nota vast te leggen is de bestuurlijke wens om duidelijkheid te krijgen over de vraag of de gemeente een actieve grondpolitiek moet voeren, over het kostenverhaal (welke kosten kunnen op de initiatiefnemer worden verhaald), over het gemeentelijke huisvestingsbeleid en de over mogelijkheid om rendabele projecten af te romen waardoor minder winstgevende projecten (bijvoorbeeld de bouw van starterwoningen) binnen de gemeente meer haalbaar worden. In verband met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening met ingang van 1 juli 2008 zal de nota Grondbeleid worden herzien en aangepast aan de nieuwe instrumentaria. Deze wetswijziging heeft ondermeer gevolgen voor de Exploatieverordening, welke zal worden ingetrokken omdat de inhoud hiervan inmiddels bij wet is geregeld - de Planschadeverordening is inmiddels ingetrokken en hernieuwd vastgesteld. Ook wordt het mogelijk naast het bestemmingsplan een exploitatieplan op te stellen waarin de benodigde sturingsmogelijkheden kunnen worden gegeven voor de inrichting van het gebied.

Het gemeentelijke beleid is erop gericht dat winst op een project pas wordt genomen als die winst is gerealiseerd. Uitbreidingsplannen worden in delen geknipt. De fasen kunnen min of meer los van elkaar worden beschouwd en vormen uiteindelijk gezamenlijk het uitbreidingsplan. Hierdoor hoeft niet met het opnemen van het exploitatieresultaat te worden gewacht tot dat het hele plan is gerealiseerd, maar kan per plan deel desgewenst de winst worden opgenomen.

Financiële positie

Voor het grondbeleid is een algemene reserve grondexploitatie vastgesteld. Deze algemene reserve dient ter dekking van onvoorzienbare risico's met betrekking tot grondexploitatie en als voorziening voor risico's op aangekochte (strategische) gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen. Voor de hoogte van deze reserve wordt verwezen naar de toelichting bij de balans.

Exploitatieplannen

In 2008 is één exploitatieplan in uitvoering, namelijk het bedrijventerrein Korteweg te Stellendam. Bij raadsbesluit van 11 december 2003 is voor dit plan € 9,7 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie.

Het plan voorziet in een uitgifte van 88.393 m², hiervan is in 2008 verkocht 13.334 m². In totaliteit is per ultimo 2008 nog te verkopen 35.435 m².

Prognose eindresultaat

De door het cluster B&U opgestelde en geactualiseerde kostprijscalculatie van 4 februari 2009 laat een voordelig eindresultaat zien van € 1.574.900,-. Ten opzichte van de calculatie van 15 juli 2008 is het geraamde eindresultaat toegenomen met € 204.900,-. De analyse van deze toename is als volgt:

Mutatie in de kostprijscalculatie	
Stijging boekwaarde (lagere opbrengst verkopen)	-422.100
Rentelasten	-83.300
Bijstelling hoogte te verwachten kosten	195.700
Bijstelling hoogte te verwachten verkoopbaten	514.600
Totaal mutatie geraamd eindresultaat	204.900

De stijging van de boekwaarde kosten heeft voornamelijk te maken met het uitblijven van een grote transactie, deze was wel geraamd voor 2008. De toename van de rentelasten is rechtstreeks het gevolg van het achterblijven van de verkopen in de tijd. De geprognosticeerde kosten blijken bij nader inzien lager uit te vallen, vandaar het voordeel op deze post. De toename van de geprognosticeerde verkoopbaten heeft te maken met het feit dat de verkoop achter loopt op de eerdere prognoses. De verkopen vinden plaats na toepassing van een jaarlijkse indexstijging van 2%.

Ontwikkelingen kernen

Voor de uitbreiding van de woonkern Ouddorp zijn gronden aangekocht gelegen tussen de Havenweg en Waterweg te Ouddorp. Door de woningbouwvereniging is een aangrenzend perceel aangekocht. Een samenwerkingsovereenkomst is met de woningbouwvereniging gesloten om tot ontwikkeling van deze gronden te komen. Het afgelopen jaar is hard gewerkt om de plannen te ontwikkelen voor deze gronden. Inmiddels is er een stedenbouwkundig plan opgesteld, de exploitatie is ter hand genomen en de architect heeft de te realiseren woningtypen ontworpen. Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen en de hiertegen ingebrachte zienswijzen zijn behandeld. Binnenkort zal het ontwerpbestemmingsplan ter inzage worden gelegd.

De provincie heeft groen licht gegeven voor het plan Oosterpark te Ouddorp, waardoor de ontwikkeling daarvan op korte termijn ter hand zal worden genomen. Voorts is de procedure voor het bouwplan van DHZ-Agri voor de locatie aan de Hofdijksweg 30 te Ouddorp afgerond. De ontwikkelaar wil in verband met de economische crisis nog even wachten om de verkoopprocedure op te starten.

Verder beschikt de gemeente over gronden op de locatie Hoofddijk 6 te Goedereede. Deze locatie zal door de gemeente zelf worden ontwikkeld. Inmiddels is er een architect gekozen voor de planvorming. De aanbesteding is inmiddels in volle gang, zodat de realisatie van tien rijwoningen en vier twee-onder-een-kapwoningen op korte termijn ter hand kan worden genomen.

De gemeente heeft verder ook gronden aangekocht gelegen nabij Koningspleisterplaats te Goedereede, dit in verband met het feit dat deze gronden naar alle waarschijnlijkheid zullen komen te liggen binnen de bebouwingscontour van de woonkern Goedereede en hieraan een multifunctionele bestemming kan worden gegeven. Daadwerkelijke planvorming is op dit moment nog niet aanwezig.

De realisering van het uitbreidingsplan Stellendam II en III is op korte termijn niet te verwachten - de planvorming zal in ieder geval de op te stellen structuurvisie moeten afwachten.

De plannen voor de aanpassing van het Oranjeplein zijn in voorbereiding, terwijl het bouwplan op het voormalig Mavo-terrein in uitvoering is genomen.

Vorbereidingsplannen

Vijf voorbereidingsplannen zijn aanwezig en hiervoor gelden de volgende boekwaarden:

Vorbereidingsplannen	Boekwaarde
Stellendam Zuid II	309.859
Uitbreiding Ouddorp	1.580.275
Hoofddijk Goedereede	241.636
Kon. Pleisterplaats Goedereede	259.200
Totaal	2.390.970

In de bijlage zijn exploitatieoverzichten per voorbereidingsplan opgenomen.

Deel 2

Jaarrekening *Programmarekening*

Overzicht baten en lasten per programma							
(bedragen x € 1.000)	2007	2008	2008	2008	verschil	verschil	verschil
Programma	Gereali- seerd	Primitieve begroting	Begroting na wijzi- gingen	Gereali- seerd	gewijzigde begroting & gerealiseerd	in overhead kosten- plaatsen	exclusief overhead kosten- plaatsen
0 Algemeen Bestuur							
Lasten	1.858	1.924	2.190	2.087	103		
Baten	1	1	1	11	-10		
Saldo	1.857	1.923	2.189	2.076	113	3	110
Mutaties reserves			-6	-6			
Saldo na resultaatbestemming	1.857	1.923	2.183	2.070	113	3	110
1 Openbare orde & veiligheid							
Lasten	1.405	1.444	1.612	1.688	-76		
Baten	8	5	33	57	-24		
Saldo	1.397	1.439	1.579	1.631	-52	-47	-5
Mutaties reserves	-62	-17	-57	-57	0		
Saldo na resultaatbestemming	1.335	1.422	1.522	1.574	-52	-47	-5
2 Alg. infrastructurele wer- ken							
Lasten	1.266	3.042	2.239	1.569	670		
Baten	135	1.025	1.060	480	580		
Saldo	1.131	2.017	1.179	1.089	90	-95	185
Mutaties reserves	-352	-393	-152	-96	-56		
Saldo na resultaatbestemming	779	1.624	1.027	993	34	-95	129
3 Betaalde dienstverlening							
Lasten	3.127	3.361	3.539	3.408	131,5		
Baten	3.546	3.530	3.797	3.965	-167,5		
Saldo	-419	-169	-258	-557	299	101	198
Mutaties reserves	479	403	647	754	-107		
Saldo na resultaatbestemming	60	234	389	197	192	101	91
4 Onderwijs							
Lasten	1.387	1.497	1.479	1.463	16		
Baten	1	48	5	4	1		
Saldo	1.386	1.449	1.474	1.459	15	-26	41
Mutaties reserves	-137	-131	-171	-171	0		
Saldo na resultaatbestemming	1.249	1.318	1.303	1.288	15	-26	41
5 Verbljfsvoorzieningen							
Lasten	2.839	2.919	3.026	2.946	80		
Baten	470	571	506	498	8		
Saldo	2.369	2.348	2.520	2.448	72	-58	130
Mutaties reserves	-30	8	-13	-6	-7		
Saldo na resultaatbestemming	2.339	2.356	2.507	2.442	65	-58	123

Overzicht baten en lasten per programma – vervolg –							
(bedragen x € 1.000)	2007	2008	2008	2008	verschil	verschil	verschil
Programma	Gereali- seerd	Primitieve begroting	Begroting na wijzi- gingen	Gereali- seerd	gewijzigde begroting & gerealiseerd	in overhead kosten- plaatsen	exclusief overhead kosten- plaatsen
6 Zorg / welzijn							
Lasten	5.154	4.846	5.874	5.577	297		
Baten	2.227	1.417	2.413	2.443	-30		
Saldo	2.927	3.429	3.461	3.134	327	-43	370
Mutaties reserves	-7	0	-135	-135	0		
Saldo na resultaatbestemming	2.920	3.429	3.326	2.999	327	-43	370
7 Ruimtelijke aspecten							
Lasten	1.925	2.323	2.233	2.920	-687		
Baten	1.133	1.406	1.361	3.342	-1.981		
Saldo	792	917	872	-422	1.294	-44	1.338
Mutaties reserves	-208	-169	-265	-245	-20		
Saldo na resultaatbestemming	584	748	607	-667	1.274	-44	1.318
8 economische & fin. Aangelegenheden							
Lasten	1.319	549	1.326	1.023	303		
Baten	307	148	328	274	54		
Saldo	1.012	401	998	749	249	226	23
Mutaties reserves	-24	-116	-124	-92	-32		
Saldo na resultaatbestemming	988	285	874	657	217	226	-9
Totaal programma's							
Lasten	20.280	21.905	23.518	22.681	837		
Baten	7.828	8.151	9.504	11.074	-1.570		
Saldo	12.452	13.754	14.014	11.607	2.407	17	2.390
Mutaties reserves	-341	-415	-276	-54	-222		
Saldo na resultaatbestemming	12.111	13.339	13.738	11.553	2.185	17	2.168
Algemene dekkingsmiddelen & post onvoorzien							
- Lokale heffingen	2.919	3.006	3.047	3.092	45		
- Algemene uitkering	8.787	9.144	9.359	9.237	-122		
- Dividend	1.248	844	1.024	1.028	4		
- Saldo financieringsfunctie (incl bespaarde rente)	726	677	742	773	31		
- Post onvoorzien	23	-67	-3	23	26		
Saldo	13.703	13.604	14.169	14.153	-16		-16
Mutaties reserves	-352	368	431	437	-6		
Saldo na resultaatbestemming	14.055	13.236	13.738	13.716	-22	0	-22
Saldo van kostenplaatsen						17	17
Totaal voor bestemming	1.251	-150	155	2.546	2.391	0	2.391
Saldo mutaties reserves	-11	47	-155	-383	-228	0	-228
Totaal na bestemming	1.240	-103	0	2.163	2.163	0	2.163

Toelichting programmarekening

De toelichting bestaat uit de volgende onderdelen:

1. algemene waarderingsgrondslagen
2. een analyse van de afwijkingen per programma tussen de begroting na wijziging en de programmarekening;
3. een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien;
4. een overzicht van de incidentele baten en lasten.

Ad 1 – Algemene waarderingsgrondslagen

Voor de rekening van baten en lasten is het stelsel van baten en lasten toegepast. Dit stelsel houdt in dat het jaar waarin de prestaties (goederen en diensten) zijn verricht bepalend is voor de toerekening van de baten en lasten aan het betreffende jaar, onverschillig of zij tot ontvangst of uitgaven hebben geleid in het verslagjaar. De belastingopbrengsten zijn gebaseerd op de – van accountantsverklaring voorziene – opgave van het SVHW.

Ten aanzien van de ontvangen eigen bijdrage inzake de hulp bij het huishouden, die door het CAK vastgesteld en geïnd wordt, kan omtrent de volledigheid van de ontvangen bijdragen (€ 115.000,-) geen zekerheid versteekt worden.

Ad 2 – analyse

De analyse is cijfermatig opgesteld en geeft per programma inzicht in de afwijkingen in:

- a. directe lasten en baten (saldo direct);
- b. voorzieningen;
- c. kapitaallasten;
- d. boekwaarde mutaties (grondexploitatie);
- e. toevoegingen aan de reserves;
- f. onttrekkingen aan de reserves;
- g. resultaat programma (exclusief overhead)

In dit overzicht is tevens meegenomen de afwijkingen ten aanzien van de kostenplaatsen (overhead) en de algemene dekkingsmiddelen.

Deze cijfermatige analyse wordt vervolgens toegelicht.

In de Financiële verordening Goedereede - artikel 5, lid d - is aangegeven dat het college ervoor dient te zorgen dat het saldo van de geraamde *externe* lasten en baten (excl. overhead) van de programma's niet wordt overschreden. Het accent ligt duidelijk op het beheersen van de budgetten, waarbij meegenomen dienen te worden de mutaties met betrekking tot de voorzieningen en reserves die in relatie staan met de externe lasten en baten en voorts de kapitaallasten. Hiermee wordt bereikt dat op de analyse van de programma's alleen de toerekening van de overhead (kostenplaatsen) wordt uitgesloten, zulks conform de toelichting op voornoemd artikel. De analyse van de kostenplaatsen vindt afzonderlijk en integraal plaats.

Het resultaat exclusief mutaties reserves bedraagt:	€ 2.546.066,-
Het begrote resultaat exclusief mutaties reserves bedraagt:	€ <u>155.300,-</u>
Resultaat t.o.v. begroting (exclusief mutaties reserves) bedraagt:	€ 2.390.776,-

Het resultaat inclusief mutaties reserves bedraagt:	€ 2.162.566,-
Het begrote resultaat inclusief mutaties reserves bedraagt:	€ <u>0,-</u>
Resultaat t.o.v. begroting (inclusief mutaties reserves) bedraagt:	€ 2.162.566,-

Het resultaat is als volgt ontstaan:	
Programma's	€ 2.167.972,-
Kostenplaatsen (overhead)	€ <u>16.585,-</u>
Totaal programma's incl. overhead	€ 2.184.557,-
Algemene dekkingsmiddelen	€ <u>-/- 21.991,-</u>
Totaal	€ 2.162.566,-

Navolgend is per programma een nadere analyse opgesteld.

Programma / omschrijving	Saldo direct	Voorziening mutaties	Kapitaal lasten	Boekwaarde mutaties	Reserve dotaties	Reserve onttrekking	Resultaat programma
0 Salarissen	15.800						15.800
ISGO-bijdrage	48.400						48.400
Representatie	18.800						18.800
Overige posten en afronding	27.404						27.404
Totaal programma 0	110.404	0	0	0	0	0	110.404
1 Brandweer	-90.400		82.400				-8.000
Overige posten en afronding	4.524		-2.600				1.924
Totaal programma 1	-85.876	0	79.800	0	0	0	-6.076
2 Vervanging lichtmasten	95.200						95.200
Onderhoud wegen en fietspaden	-21.400						-21.400
VCP Ouddorp en Goedereede	56.400					-56.400	0
Leefbaarheidprojecten	24.500						24.500
Overige posten en afronding	30.324						30.324
Totaal programma 2	185.024	0	0	0	0	-56.400	128.624
3 Bouw/woning/welstandtoezicht	108.600	-103.600					5.000
Reiniging	106.430		3.400				109.830
Riolering	10.100		59.300			-106.500	-37.100
Overige posten en afronding	15.078	-395					14.683
Totaal programma 3	240.208	-103.995	62.700	0	0	-106.500	92.413
4 Bijzonder Onderwijs	12.600		10.800				23.400
Overige posten en afronding	17.733						17.733
Totaal programma 4	30.333	0	10.800	0	0	0	41.133
5 Onderhoud en renovatie sportvelden	37.300						37.300
Verenigingsgebouwen (Oostdam)	-25.500						-25.500
Fonds cultuurbehoud	45.000						45.000
Onderhoud klokken/uurwerken	18.500						18.500
Onderhoud groen = inzet Wsw	23.900						23.900
Overige posten en afronding	32.728		-2.900			-6.500	23.328
Totaal programma 5	131.928	0	-2.900	0	0	-6.500	122.528
6 Uitvoering Wwb	37.500						37.500
Uitvoering IOAW	-31.600						-31.600
Uitvoering Bbz	64.700						64.700
Werkgelegenheid	85.800						85.800
Wmo (leef/woon)	-71.400						-71.400
Wmo (zorg)	115.000						115.000
Lokaal jeugdbeleid	71.500						71.500
Maatschappelijke Ontwikkeling	38.200						38.200
Peuterspeelzalen	41.500						41.500
Overige posten en afronding	18.625						18.625
Totaal programma 6	369.825	0	0	0	0	0	369.825

Programma / omschrijving	Saldo	Voorziening direct	Kapitaal mutaties	Boekwaarde lasten	Reserve mutaties	Reserve dotaties	Resultaat onttrekking
7 Ontwerpen bestemmingsplannen	44.200	-12.675					31.525
Vorbereidingsplannen	1.202.300	49.800	900	22.361			1.275.361
Exploitatieplannen	483.000		-47.000	-434.044			1.956
Overige posten en afronding	18.548	10.600				-20.400	8.748
Totaal programma 7	1.748.048	47.725	-46.100	-411.683	0	-20.400	1.317.590
8 Economische activiteiten	29.100						29.100
Overige posten en afronding	27.531	-3.500	-29.300			-32.300	-37.569
Totaal programma 8	56.631	-3.500	-29.300	0	0	-32.300	-8.469
Totaal programma's excl. overhead kostenpl.	2.786.525	-59.770	75.000	-411.683	0	-222.100	2.167.972
Overhead kostenplaatsen:							
- Personele kosten	-23.000						-23.000
- Voorziening voormalig personeel		-120.000					-120.000
- Automatisering	129.000						129.000
- Opleidingskosten	48.000						48.000
- Energiekosten	-50.000						-50.000
- Overige kosten	-8.815		41.400				32.585
Totaal kostenplaatsen	95.185	-120.000	41.400	0	0	0	16.585
Totaal programma's incl. overhead kostenpl.	2.881.710	-179.770	116.400	-411.683	0	-222.100	2.184.557
Algemene dekkingsmiddelen:							
- saldo financieringsfunctie	30.500				-6.100		24.400
- dividend	4.600						4.600
- algemene uitkering	-122.100						-122.100
- overige belastingen	44.600						44.600
- onvoorzien en afronding	26.509						26.509
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-15.891	0	0	0	-6.100	0	-21.991
Totaal programma's+alg. dekkings- middelen	2.865.819	-179.770	116.400	-411.683	-6.100	-222.100	2.162.566

Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2008 t.o.v. begroting 2008)

Programma 0 - Algemeen Bestuur

- Salarissen bestuursorganen: Afwijking salarissen bestuursorganen € 15.800,-.
- ISGO-bijdrage: De bijdrage aan het ISGO wordt op diverse posten geboekt. Bij de Voorjaarsnota is de bijdrage alleen op deze post geboekt en niet verdeeld naar de diverse posten. Derhalve is op deze post een voordeel € 48.400,- te zien ten opzichte van de begroting. Dit voordeel bestaat overigens ook uit de voordelige afrekening over het boekjaar 2007, welke in 2008 wordt ontvangen. Over het algemeen kent de post 'bijdrage ISGO' geen overschrijdingen.
- Representatie: Het budget voor representatie is bij de Voorjaarsnota verhoogd als gevolg hiervan en door maatregelen om verdere toename kosten te voorkomen is een voordeel van € 18.800,- ontstaan op deze post.

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

- Brandweer: De (eilandelijke) brandweeractiviteiten zijn per 1 januari 2008 overgegaan naar de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. De hiermee gemoeide bijdrage is inclusief de kapitaallasten van het overgedragen materieel en gebouwen. Hier tegenover staat een voordeel van € 82.400,- omdat de kapitaallasten zijn weggevallen ten gevolge van genoemde overdracht van activa. Per saldo resteert een nadeel van € 8.000,-.

Programma 2 - Algemene infrastructurele werken

- Vervanging lichtmasten: Getracht wordt de uit te voeren werkzaamheden parallel te laten lopen aan de reguliere onderhoudswerkzaamheden. Mede om deze reden zijn de werkzaamheden nog niet uitgevoerd en ook het budget niet gebruikt. Wel zijn de opdrachten reeds verstrekt en wordt het budget in 2009 opnieuw beschikbaar gesteld. Voordeel € 95.200,-.
- Wegenbudget: Door uitstel van grootschalig onderhoud neemt het kleinschalig onderhoud toe, waardoor een overschrijding van € 21.400,- op het wegenbudget wordt gerealiseerd.
- VCP Ouddorp en Goedereede: Diverse projecten in het kader van het VCP (ten laste van de reserve) zijn in 2008 niet uitgevoerd. Deze projecten zijn doorgeschoven naar een later tijdstip. Per saldo resteert dit niet in een voordeel of nadeel ten opzichte van de begroting.
- Overige posten en afronding: Het voordeel wordt verklaard uit:
  - Energie Openbare Verlichting voordeel € 15.700,-: De energie voor de openbare verlichting is in 2007 aanbesteed. Het contract is per 1 januari 2008 ingegaan, daarom is het bovenstaande aanbestedingsvoordeel in 2008 voor het eerst zichtbaar.
  - Het restant, € 14.624,-, bestaat uit diverse kleine voordelen welke zijn gerealiseerd op diverse posten.

Programma 3 - Betaalde dienstverlening

- Bouw/woning/welstandtoezicht: De toename van de leges heeft te maken met enige grote bouwprojecten. Omdat onzekerheid bestaat over de haalbaarheid van diverse bouwaanvragen is een voorziening gevormd voor de eventuele terugbetaling van de leges, welke volgens de procedure vooraf worden geheven. Per saldo een voordeel van € 5.000,-.
- Exploitatie reiniging: Minder kosten voor afvalverwerking, daarnaast hogere opbrengsten vanuit de reinigingsheffing hebben geleid tot een voordeel van € 109.830,- ten opzichte van de begroting.
- Exploitatie riolering: De kapitaallasten zijn lager door de lagere uitgaven voor investeringen in het buitengebied. Mede door het uitblijven van investeringen is de onttrekking aan de reserve lager. Door deze lagere bate resteert per saldo een nadeel van € 37.100,-.

Programma 4 - Onderwijs

- Bijzonder onderwijs: De doorbetaling van de vergoeding voor het gymnastiekonderwijs 2008 heeft nog niet plaatsgevonden. Voordeel € 14.200,-.

De kapitaallasten blijven door lagere investeringskosten achter.

Programma 5 - Verblijfsvoorzieningen

- Onderhoud en renovatie sportvelden: Niet al het onderhoud is uitgevoerd in 2008; dit heeft mede te maken met het feit dat na inventarisatie in 2008 een lager budget benodigd was. Voordeel € 37.300,-.
- Verenigingsgebouwen (Oostdam): De opbrengst uit losse verhuur is lager dan begroot; dit betekent een nadeel van € 12.000,-. Daarnaast is er € 13.500,- begroot als zijnde 'verlaging gemeentelijk aandeel', deze verlaging is niet gerealiseerd.
- Fonds cultuurbehoud: Begroot waren de uitgaven 'subsidies cultuurfonds' en 'abonnementsgelden Monumentenwacht'. Uitgaven hebben echter niet plaatsgevonden omdat de formaliteiten pas laat in het jaar zijn geregeld. Vanaf 2009 zullen betreffende uitgaven worden gedaan. Voordeel ten opzichte van de begroting: € 45.000,-.
- Onderhoud klokken en uurwerken: Werkzaamheden zijn niet uitgevoerd; deze zullen vanwege het grootonderhoud aan de toren van Goedereede pas in 2009 plaatsvinden. Voordeel ten opzichte van de begroting € 18.500,-.
- Onderhoud groen = inzet Wsw: Per 1 januari 2008 zijn de Wsw-medewerkers bij de gemeente in dienst gekomen, waardoor het in de begroting opgenomen bedrag van € 23.900,- niet is gebruikt.

Programma 6 - Zorg en Welzijn

- Uitvoering Wwb: Ten opzichte van de begroting is de instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden uitgebleven en de uitstroom van bestaande cliënten is gestagneerd. Voordeel € 37.500,-.
- Uitvoering IOAW: De ontvangen bijdrage is niet besteed en dient daarom conform het BBV niet in de exploitatie verantwoord te worden, maar als terug te betalen post op de balans te worden vermeld. Voor de exploitatie resulteert dit in een nadeel.
- Uitvoering Bbz: In 2008 is de vergoeding ontvangen van een lening verstrekt in 2007. Voordeel € 64.700,-.
- Werkgelegenheid: In 2008 is het in 2007 te veel betaalde voorschot aan het Werkvoorzieningschap Het Binnenhof terugontvangen, daarnaast is de bijdrage 2008 lager dan begroot. Voor 2008 betekent dit een voordeel van € 85.800,- ten opzichte van de begroting.
- Wmo leef/woon: Nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het uitvoeren van diverse dure woonvoorzieningen. Het totaal van deze kosten was niet begroot. Daarnaast zijn een aantal niet afgerond in 2008, waardoor de bate (rijksvergoeding = 75% van de kosten) nog niet is gerealiseerd. Tevens is de begrote bijdrage van € 20.000,- van de participanten in het zorgloket niet ontvangen. Nadeel € 71.400,-.
- Wmo zorg: De zorgbehoefte binnen de gemeente Goedereede is minder hoog dan begroot en de eigenbijdrage is hoger dan begroot, waardoor er een financieel voordeel van € 115.000,- bestaat ten opzichte van de begroting.
- Jeugd en jongeren (lokaal jeugdbeleid): Het voordeel, ad € 71.500,-, is onder andere ontstaan als gevolg van het in 2008 nog niet volledig uitvoeren van het voorgestane lokale jeugdbeleid. Het restant budget wordt in 2009 opnieuw ingezet voor het realiseren van jongerenontmoetingsplaatsen in Ouddorp en Stellendam.
- Maatschappelijke ontwikkeling: Het beschikbaar gestelde algemeen te besteden budget is niet volledig gebruikt. Voordeel € 38.200,-.
- Peuterspeelzalen: De peuterspeelzalen zijn in 2008 gefuseerd. Het hiervoor extra beschikbaar gestelde middelen zijn niet volledig gebruikt, dit heeft geleid tot een voordeel van € 41.500,- op dit product.

Programma 7 - Ruimtelijke aspecten

- Algemeen: De gemaakte kosten voor de bouwgrondexploitatie zijn geactiveerd als boekwaardevermeerdering.
- Ontwerpen bestemmingsplannen: In 2007 is bij de resultaatbestemming een gedeelte van het budget 2007 doorgeschoven naar 2008. Dit had als reden het ontbreken van voldoende formatie voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Door nieuwe wetgeving inzake het digitaliseren van de bestemmingsplannen in 2008 is het ontwerpen en actualiseren van bestemmingsplannen gestagneerd, omdat eerst deze wetgeving geïmplementeerd dient te worden. Hiervoor is een project opgestart, welke in de tweede helft van 2009 tot uitwerking zal komen. Mede hierdoor is het voordeel van € 44.200,- op het budget gerealiseerd.
- Voorbereidingsplannen: In 2008 is het MAVO-terrein verkocht. De opbrengsten uit deze verkoop is ten gunste van het resultaat 2008 geboekt. Bij de bestemming van het resultaat zal deze opbrengst naar de reserve 'grondexploitatie' worden geboekt. Voordeel € 1.275.400,-.

Programma 8 – Economische en financiële aangelegenheden

- Economische activiteiten: In 2008 is men niet gekomen tot volledige uitgave van het budget Kwaliteitsfonds. De in 2008 ontwikkelde activiteiten zullen in 2009 worden uitgevoerd. Inmiddels is ook bekend dat voor deze activiteiten van diverse partijen een bijdrage wordt ontvangen. Voordeel € 29.100,-.
- Overige posten en afronding: Ten gevolge van lagere kapitaallasten op de kostenplaatsen is de onttrekking ten laste van de geblokkeerde reserve met een bedrag van € 32.300,- lager dan begroot.

Overhead kostenplaatsen

De belangrijkste kostenplaatsen worden verdeeld met behulp van tijdregistratie. Hieronder overzicht van de resultaten per kostenplaats.

TOTAALOVERZICHT VAN DE KOSTENPLAATSEN (in €)				
Kostenplaats	REKENING (excl. BTW) 2007	BEGROTING (excl. BTW) 2008 (A)	REKENING (excl. BTW) 2008 (B)	Kostenplaats
Algemeen Facilitair gericht	414.000	376.300	358.000	18.300
Automatiseringskosten	465.000	487.900	364.200	123.700
Algemeen Financieel gericht	163.000	175.300	161.500	13.800
Stafbureau FIN (P & O)	345.000	353.800	307.300	46.500
Stafbureau Facilitaire zaken	207.000	362.800	381.800	-19.000
Stafbureau Financiën	366.000	453.000	433.000	20.000
Griffier & medewerker projecten	91.000	89.400	92.700	-3.300
Sector Publiekzaken	1.114.000	1.122.600	1352.800	-230.200
Sector Grondgebiedzaken	1.182.000	1.155.600	1185.700	-30.100
Werkplaats	257.000	231.700	225.500	6.200
Vrachtauto	28.000	32.000	31.500	500
Vervoersmiddelen	51.000	79.600	57.300	22.300
Buitendienst	624.000	629.500	640.600	-11.100
Veegauto	20.000	38.800	25.400	13.400
Gymlokaal Goedereede	58.000	61.100	62.300	-1.200
MFG Dorpstienden te Ouddorp	272.000	229.600	274.000	-44.400
't Haegse Huus te Stellendam	169.000	194.100	180.400	13.700
Groenverzorging (WSW)	0	61.550	59.800	1.750
TOTAAL		6.134.650	6.193.800	- 59.150
Bij : ombuigingen (Voorjaarsnota)		76.000		76.000
TOTAAL		6.210.650	6.193.800	16.850

Belangrijkste oorzaken van de toename van de kosten (-/- betekent nadeel):

- Salariskosten en inhuur personeel -/- € 23.000
- Opleidingskosten € 48.000
- Automatisering € 129.000
- Energiekosten -/- € 50.000
- Kapitaallasten € 41.400
- Dotatie voorziening -/- € 120.000
- Saldo overige posten en afronding -/- € 8.400

Totaal € 17.000

Ontwikkelingen

- Salariskosten, inhuur personeel en opleidingskosten
Doordat enkele vacatures niet of niet direct opgevuld konden worden, is de budgettaire ruimte voor een groot deel aangewend voor het inhuren van tijdelijke medewerkers. Mede

door het bestaan van vacatures gedurende het gehele jaar laat de post opleidingskosten een overschot zien.

- **Automatisering**

De kostenplaats Automatisering laat een overschot zien van € 129.000,-. Er is een aantal incidentele budgetten uit de gewone exploitatie niet aangewend. Een van de redenen hiervoor is dat, mede door onvoldoende menskracht, de activiteiten (nog) niet (geheel) zijn uitgevoerd. Daarnaast is in 2007 een informatie- en automatiseringsplan opgesteld - de projecten die hierin genoemd zijn beslaan een periode die de jaargrenzen overschrijdt. Deze projecten zijn onder andere een vernieuwde website, beveiliging van desktops, aanschaf softwareprogramma Civision Zorg en glasvezelinternet. Bij de bestemming van het rekeningresultaat wordt daarom voorgesteld dit budget door te schuiven.

- **Energiekosten**

De energiekosten van in het bijzonder het MFG zijn ten opzichte van de begroting 2008 flink hoger, namelijk € 50.000,-.

- **Kapitaallasten**

De kapitaallasten voor de post Vervoersmiddelen zijn niet tot de volle begrote omvang toegenomen, dit heeft te maken met het feit dat de vervanging van de bussen voor de buitendienstmedewerkers is doorgeschoven. Daarnaast zijn de geplande vervangingsinvesteringen voor meubilair en zonwering van het Haagse Huus niet gerealiseerd.

- **Dotatie voorziening**

In 2008 is een voorziening getroffen inzake een werkloosheidsuitkering voor een voormalig werknemer.

Algemene dekkingsmiddelen

- **Saldo financieringsfunctie:** De externe kosten voor het lenen van financieringsmiddelen zijn lager dan begroot was. Dit komt onder andere door het achterblijven van de investeringsuitgaven ten opzichte van de begroting. Hierdoor is ook een verdelingsaldo ontstaan op het rentedeel van de kapitaallasten.
- **Algemene uitkering:** In onderstaande tabel is het verschil tussen de begrote en de werkelijke uitkering verklaard.

Afwijking ten opzichte van de raming	Bedrag
Correctie raming eindejaarsnota 2007	-109.000
Ontwikkeling uitkering basis	-46.600
Bijstelling economische waarde WOZ 2008	-3.000
Bijstelling Wmo	5.400
Minder behoedzaamheidsreserve	-13.200
Uitkering voorgaande jaren 2006 en 2007	44.300
Totaal	- 122.100

Zie ook de toelichting op de Algemene Dekkingsmiddelen.

- **Overige belastingen:** De door het SVHW opgelegde aanslagen OZB zijn in totaal € 179.600,- hoger dan in de begroting was geraamd. Daarentegen zijn de aanslagen toeristen- en forenzenbelastingen zijn in totaal ruim € 135.000,- lager dan in de begroting was geraamd. Per saldo € 44.600,- meer ontvangsten uit overige belastingen dan begroot.
- **Onvoorzien:** De opbrengst van grondverkoppen – groenstrookjes e.d. – heeft de begroting met € 17.600,- overschreden.

Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Product	Omschrijving	Wijziging	Bedrag
		Primaire begroting 2008 per 1 januari 2008	72.000
086	Economisch stimuleringsbeleid	3e begrotingswijziging	<u>-20.000</u>
	<i>totaal programma 8</i>		<u>-20.000</u>
092	Dekkingsplan begroting 2008	1e begrotingswijziging	-17.000
092	Eindejaarsnota 2007 toevoeging overschot	2e begrotingswijziging	37.300
092	Eindejaarsnota 2008 toevoeging overschot	7e begrotingswijziging	36.600
092	Slotwijziging 2008	8e begrotingswijziging	<u>-100.000</u>
	<i>totaal onvoorziene uitgaven</i>		<u>- 43.100</u>
Restant bedrag onvoorzien per 31 december 2008			<u>€ 8.900</u>

Overzicht incidentele baten en lasten			
		<i>Bedrag (- = last / + = baat)</i>	
Product	Omschrijving	Raming 2008	Rekening 2008
001-1	Dotatie voorziening voormalig burgemeester	-175.000	-175.000
001-2	Bestuurskrachtmonitor	0	-3.700
001-3	Project deregulering	-3.000	0
<i>totaal programma 0</i>		-178.000	-178.700
013-1	Wegmarkeringen	-28.200	-28.200
013-1	Idem, BDU-subsidie provincie	28.200	22.500
014-1	Bijdrage KIMO	-2.500	0
<i>totaal programma 1</i>		-2.500	-5.700
021-1	Bijdrage Provincie Zuid-Holland	0	4.600
021-1	Bereikbaarheid basisschool Havenhoofd	-34.000	-31.400
023-1	Bereikbaarheidsaanpassingen OV	-21.500	0
023-1	Idem subsidie provincie Zuid-Holland	20.000	0
025-2	Revitalisering centrum Ouddorp	-250.000	-152.962
025-2	Mekkerstee Ouddorp	-200.000	-132.500
025-2	Flauwe Werk Ouddorp	-250.000	-121.336
025-2	VCP Ouddorp	-300.000	-1.750
025-2	Bijdrage havenbedrijf	1.000.000	433.000
<i>totaal programma 2</i>		-35.500	-2.348
032-1	Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren	0	-140.000
<i>totaal programma 3</i>		0	-140.000
042-4	Bruidschatregeling	-85.000	-85.000
<i>totaal programma 4</i>		-85.000	-85.000
057-2	Uitbreiding zonering extreme sport	-2.200	0
057-2	Onderzoek keurmerk Blauwe Vlag	-6.500	-205
<i>totaal programma 5</i>		-8.700	-205
071-1	Inhuur stedenbouwkundige	-8.000	-8.943
074-3	Hoofdpoot Goedereede, voorbereidingskosten	-16.400	-11.400
074-5	Bouwrijp maken voormalig MAVO-terrein	0	-143.987
074-5	Verkoop voormalig MAVO-terrein	0	1.310.000
074-5	Bouwrijp maken Project Fortjeshoeck	0	-44.485
074-5	Exploitatiebijdrage Project Fortjeshoeck	0	95.458
075-4	Korteweg: nutsvoorziening/verharding	-58.000	0
<i>totaal programma 7</i>		-82.400	1.196.643

Overzicht incidentele baten en lasten - vervolg -			
<i>Bedrag (- = last / + = baat)</i>			
Product	Omschrijving	Raming 2008	Rekening 2008
081-1	Verkoop woning Westerloostraat	180.000	180.000
086-4	Economisch stimuleringsbeleid	-20.000	-8.590
086-4	Mentorproject Goeree-Overflakkee	-3.000	-6.000
086-4	Opstellen toekomstvisie	-12.500	-22.144
<i>totaal programma 8</i>		<u>144.500</u>	<u>143.266</u>
Totaal programma 's		-247.600	927.956
<i>totaal Algemene dekkingsmiddelen</i>		<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Mutaties reserves</i>			
032-1	Dotatie meeropbrengst bouwleges aan egalisatiereserve	-300.000	-300.000
033-1	Onttrekking EGA-reserve reiniging	8.900	8.900
042-4	Bruidschatregeling best.krachtenbundeling	85.000	85.000
074-3	Hoofdpoot Goedereede, voorbereidingskosten	16.400	11.400
092-3	Dividend BNG	50.000	50.000
Totaal mutaties reserves		-139.700	-144.700
Totaal generaal		-387.300	783.256

Deel 2

Jaarrekening

Balans

Balans

Activa	31-12- 2008	01-01- 2008	Passiva	31-12- 2008	01-01- 2008
	€	€		€	€
- Vaste Activa -			- Vaste Passiva -		
			P11 Eigen vermogen		
			Reserves	13.336.874	11.713.230
A12 Materiële vaste activa	13.265.690	13.371.040	Algemene reserves	4.584.474	4.062.130
Invest. economisch nut niet in erfpacht	12.790.040	12.871.240	Egalisatiereserves	1.790.100	1.174.200
Invest. economisch nut in erfpacht	448.500	469.500	Geblokk. bestemm.reserves	5.746.900	5.274.400
Invest. openbare ruimte maatsch. nut	27.150	30.300	Overige bestemmingsreserves	1.215.400	1.202.500
			Resultaat boekjaar	2.162.566	1.240.144
A13 Financiële vaste activa	505.322	513.431	P12 Voorzieningen	2.602.300	1.889.548
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	505.322	505.322	Geormerkte gelden derden	0	0
Overige uitzettingen	0	4.400	Planmatig onderhoud	964.300	725.500
Bijdragen in activa van derden	0	3.709	Risicovoorzieningen	317.500	152.500
			Overige voorzieningen	1.320.500	1.011.548
<i>Totaal</i>	13.771.012	13.884.471	P13 Langlopende schulden		
- Vlottende Activa -			Onderhandse leningen	4.256.846	4.929.310
			<i>Totaal</i>	22.358.585	19.772.232
A21 Voorraden	4.306.506	5.524.549			
Niet in exploitatie genomen bouwgrond	2.390.970	2.242.309	- Vlottende Passiva -		
Bouwgronden in exploitatie	1.915.536	3.282.240			
A22 Uitzettingen korter dan 1 jaar	4.408.905	4.062.948	P21 Netto vlottende schulden		
Vorderingen op openbare lichamen	1.554.064	1.714.307	Liquide middelen (A23)		410.234
Overige vorderingen	2.540.841	2.034.641	Overige schulden	1.680.047	2.617.393
Overige uitzettingen	314.000	314.000			
A23 Liquide middelen	2.702.356		P29 Overlopende passiva	1.320.658	720.352
A29 Overlopende activa	170.510	48.243			
<i>Totaal</i>	11.588.278	9.635.740	<i>Totaal</i>	3.000.705	3.747.979
TOTAAL - GENERAAL	25.359.290	23.520.211	TOTAAL - GENERAAL	25.359.290	23.520.211
			Gewaarborgde geldleningen per 31/12 en 1/1 2008:	2.433.536	2.621.808

Toelichting op de balans

➤ **Algemene waarderingsgrondslagen**

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de vervaardiging- of de verkrijgingprijs verminderd met de eventuele bijdragen van derden. Hierbij omvat de vervaardigingsprijs de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de eventuele bijkomende kosten. De netto investering wordt door jaarlijkse afschrijvingen ten laste van de exploitatie gebracht. De afschrijvingen gebeuren over het algemeen op lineaire basis en worden bepaald door de verwachte levensduur.

Investeringen met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de exploitatie gebracht.

De afname van de materiële vaste activa betreft bijdragen van derden en vervreemdingen.

Financiële vaste activa

Deze activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de ontvangen aflossingen, voorzieningen voor mogelijke oninbaarheid en eventuele duurzame waardeverminderingen.

Bouwgronden in exploitatie en niet in exploitatie genomen gronden

De gronden zijn gewaardeerd tegen de historische uitgaafprijs, vermeerderd met de exploitatielasten en verminderd met de gerealiseerde opbrengsten.

De onderhanden werken zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingskosten, verminderd met de nominale waarde van de opbrengsten.

Winstuitname uit een grondcomplex is alleen mogelijk na afsluiting van een plan.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

Deze activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en voorzieningen

De reserves vormen gezamenlijk het eigen vermogen van de gemeente dat uit bedrijfseconomisch oogpunt vrij is te besteden, behoudens de geblokkeerde bestemmingsreserves, die ingezet worden om de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut af te dekken. Bij de reserves wordt onderscheid gemaakt in de algemene reserve(s) en de bestemmingsreserves. Het gemeentebestuur heeft aan verschillende reserves een bestemming gegeven waardoor deze reserves zijn afgezonderd voor besteding van een specifiek doel. De reserves zijn nominaal gewaardeerd. De voorzieningen zijn vermogensbestanddelen met het doel om belangrijke fluctuaties in de exploitatielasten op te vangen. De omvang van de voorzieningen wordt bepaald door toekomstige financiële verplichtingen en risico's.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd.

Overige balansposten

De waardering van alle overige balansposten vindt in het algemeen plaats tegen historische uitgaafprijs en/of tegen nominale waarden. Indien hiervan wordt afgeweken, is dit in de toelichting bij de desbetreffende balanspost vermeld.

➤ Vaste activa – A12 Materieel

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Hierop worden in mindering gebracht de afschrijvingen, de ontvangen bijdragen, subsidies, etc.

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2008	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2008
Gronden en terreinen in erfpacht	470		21		449
Gronden/terreinen niet in erfpacht	1.630	129		65	1.694
Woonruimten	35			3	32
Bedrijfsgebouwen	6.146	283	149	384	5.896
Grond/weg/waterbouwk.werken	3.158	602	178	148	3.434
Grond/weg/waterbk.werken maatsch.nut	30			3	27
Vervoermiddelen	247	176	183	30	210
Machines, app. en installaties	1.630	107	59	176	1.502
Overige materiële vaste activa	25			3	22
Totaal materiële vaste activa	13.371	1.297	590	812	13.266

Het bruto verloop van deze activa is per object geregistreerd in de staten model C. De geblokkeerde reserves die worden aangewend als dekkingsmiddel voor de kapitaallasten zijn per object geregistreerd in de staten model D.

Op de belangrijkste geactiveerde waarden worden sinds 1 januari 2006 de navolgende afschrijvingstermijnen gehanteerd. Het een en ander is in overeenstemming met artikel 9 van de Financiële verordening gemeente Goedereede.

- Grond en terreinen n.v.t.
- Grond, waarop voorheen werd afgeschreven: gecontinueerd (dit is voornamelijk het geval bij onderwijs)
- Riolering 10-60 jaar (lineair)
- Nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen 40 jaar (lineair)
- Woonwagens 25 jaar (lineair)
- Uitbreiding/renovatie woonruimten en woonwagencentrum 10-25 jaar (lineair)
- Technische installaties 15 jaar (lineair)
- Milieustraat 15 jaar (lineair)
- Brandweerauto's en hulpverleningsvoertuigen 15 jaar (lineair)
- Meubilair, telefooninstallaties, veiligheidsvoorzieningen 10-15 jaar (lineair)
- Tijdelijke woon- en werkruimten, evenals groot onderhoud 10 jaar (lineair)
- Vracht-, veeg- en terreinwagens 10 jaar (lineair)
- Minicontainers GFT 10 jaar (lineair)
- Tractoren, maai- en versnippermachines, reddingboten 7 jaar (lineair)
- Aanhangwagens 5 jaar (lineair)
- Automatiseringsapparatuur 4 jaar (lineair)

Voor al eerder geïnvesteerde zaken kan een andere termijn gebruikt zijn. Als gevolg van de Financiële verordening gemeente Goedereede worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000,- niet geactiveerd.

Toelichting bruto verloop materiële activa

Gronden en terreinen in erfpacht	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	470
Af: Erfpachtsgronden (vermindering boekwaarde) (programma 7)	21-
Stand per 31 december 2008	449

Gronden en terreinen niet in erfpacht	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	1.630
Bij: Wettraveld Stellendam / Veld B Ouddorp (programma 5)	82
Bij: Speelvoorziening Goedereede (programma 5)	20
Bij: Speelvoorziening Stellendam (programma 5)	27
Af: Afschrijvingen	65-
Stand per 31 december 2008	1.694

Woonruimten	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	35
Af: Afschrijvingen	3-
Stand per 31 december 2008	32

Bedrijfsgebouwen	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	6.146
Bij: Verbouwing Het Kompas te Stellendam (programma 4)	151
Bij: IHP Stellegors te Stellendam (programma 4)	132
Af: Overdracht brandweerkazerne Stellendam (programma 1) *)	103-
Af: Bijdrage kinderdagopvang (programma 5)	46-
Af: Afschrijvingen	384-
Stand per 31 december 2008	5.896

*) Het betreft hier de overdracht van het economisch eigendom van de kazerne aan de VRR. Overdracht van het juridisch eigendom heeft nog niet plaatsgevonden.

Grond/weg/waterbouwkundige werken	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	3.158
Bij: Stiwasmaatregelen (programma 3)	49
Bij: Gemeentelijk Riolering Plan (GRP) (programma 3)	521
Bij: Hemelwaterafvoer project Fortjeshoek (programma 3)	32
Af: Bijdrage Riolering buitengebied (programma 3)	178-
Af: Afschrijvingen	148-
Stand per 31 december 2008	3.434

Grond/weg/waterbouwkundige werken maatschappelijk nut	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	30
Af: Afschrijvingen	3-
Stand per 31 december 2008	27

Vervoermiddelen	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	247
Bij: Veegwagen (programma 8)	152
Bij: Terreinwagen (programma 8)	24
Af : Overdracht brandweermaterieel (programma 1)	183-
Af: Afschrijvingen	30-
Stand per 31 december 2008	210

Machines, apparaten en installaties	Bruto verloop bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	1.630
Bij: Zoutstrooier (programma 1)	17
Bij: Spuitwagen onkruid (programma 5)	32
Bij: Noodstroomaggregaat gemeentehuis (programma 1)	21
Bij: Jetsky en motoren ORB (programma 5)	37
Af: Overdracht brandweermateriaal (programma 1)	59-
Af: Afschrijvingen	176-
Stand per 31 december 2008	1.502

Overige materiële activa	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	25
Af: Afschrijvingen	3-
Stand per 31 december 2008	22

➤ **Vaste activa – A13 Financieel**

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Op de belangrijkste geactiveerde waarden wordt de volgende afschrijvingstermijn gehanteerd:

- Bijdragen aan activa derden (monumentenzorg) 10-25 jaar (lineair)

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2008	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2008
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	505				505
Overige uitzettingen	4		4		0
Bijdragen aan activa derden	4			4	0
Totaal financiële vaste activa	513		4	4	505

Toelichting bruto verloop financiële activa

Kapitaalverstrekkings aan deelnemingen	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	505
Geen mutaties	
Stand per 31 december 2008	505

Overige uitzettingen	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	4
Af: Aflossing voorfinanciering Molenstichting (programma 5)	4-
Stand per 31 december 2008	0

Bijdragen aan activa derden	Bruto verloop (bedragen x € 1.000)
Stand per 1 januari 2008	4
Af: Afschrijvingen	4-
Stand per 31 december 2008	0

➤ **Flottende activa – A21 Voorraden**

Niet in exploitatie genomen bouwgronden (tegen boekwaarde) (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2008	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2008
Stellendam Zuid (fase II)	310				310
Uitbreiding Ouddorp	1.445	135			1.580
Plan Hoofddijk Goedereede	228	14			242
Koningpleisterplaats Goedereede	259				259
Totaal plannen tegen boekwaarde	2.242	149			2.391

Van elk plan is het verloop van de boekwaarde een specificatie aanwezig. Deze specificaties zijn als bijlagen na de toelichting op de balans opgenomen.

Bouwgronden in exploitatie (x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2008	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2008
Industrieterrein Stellendam Korteweg	3.156	254	1.494		1.916
Voormalig MAVO-terrein – Oranjeplein	126	10	136		0
Totaal plannen in exploitatie	3.282	264	1.630	0	1.916

Van beide plannen is van het verloop van de boekwaarde en het geraamde eindresultaat een specificatie aanwezig. Deze specificatie is als bijlage na de toelichting op de balans opgenomen. Het voormalig MAVO-terrein is in het boekjaar 2008 verkocht. Het voordelig resultaat is onderdeel van het saldo van de exploitatierekening 2008.

➤ **Flottende activa – A22 Uitzettingen korter dan 1 jaar**

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vorderingen op openbare lichamen (bedragen x € 1.000)	31-dec 2008	1-jan 2008
Debiteuren - overheidsinstellingen	448	437
Terug te ontvangen Omzetbelasting	1.106	1.278
Vordering min. SZW	-	-
Totaal vorderingen	1.554	1.714

Overige vorderingen (bedragen x € 1.000)	31-dec 2008	1-jan 2008
Belastingdebiteuren	2.348	1.955
Overige vorderingen	310	537
Af: VZ Dubieuze debiteuren	93-	447-
Af: VZ Belasting debiteuren	25-	10-
Totaal vorderingen	2.541	2.035

Belastingdebiteuren

Met ingang van het belastingjaar 2007 is de volledige belastingadministratie uitbesteed aan het SVHW te Klaaswaal. Het te ontvangen bedrag over 2007 en 2008 betreft nog op te leggen kohieren en nog niet ontvangen – later opgelegde kohieren. Per 17 maart 2009 is het saldo van de vorderingen nog € 1.848.000,-.

Vorderingen

Ten aanzien van de ontvangen eigen bijdrage inzake de hulp bij het huishouden, die door het CAK vastgesteld en geïnd wordt, kan omtrent de volledigheid van de opgenomen post voor nog te ontvangen bedragen (€ 24.000,-) geen zekerheid verstekt worden. Per 17 maart 2009 is het saldo van de vorderingen € 186.000,-.

Voorziening dubieuze debiteuren

In het jaar 2008 is aan deze voorziening onttrokken € 14.500,- betreffende opgelegde dwangsommen en € 360.000,- inzake de afwikkeling van dubieuze vordering bouwleges. Aan de voorziening is toegevoegd € 20.000,- betreffende opgelegde dwangsommen. Per 17 maart 2009 is het saldo van deze voorziening € 92.500,-.

Per ultimo boekjaar bestaat de voorziening uit de volgende posten:

Vorderingen Dwangsommen 2006	€ 25.000,-
Vorderingen Dwangsommen 2007	€ 30.000,-
Vorderingen Dwangsommen 2008	€ 20.000,-
Overige niet benoemde debiteuren	€ 17.500,-

Voorziening belastingdebiteuren

Aan deze voorziening is, conform de begroting, een dotatie van € 15.000,- toegevoegd. Per saldo bedraagt deze voorziening op 31 december 2008 € 25.000,-.

Overige uitzettingen (bedragen x € 1.000)	31-dec 2008	1-jan 2008
Participaties APPA-fonds	314	314
Totaal uitzettingen	314	314

➤ **Vlottende activa – A23 Liquide middelen**

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	31-dec 2008	1-jan 2008
Bank Nederlandse Gemeenten	2.668	-459
Postbank	0	37
Rabobank	34	13
Totaal liquide middelen	2.702	-410

➤ **Vlottende activa – A29 Overlopende activa**

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	31-dec 2008	1-jan 2008
Vooruitbetaalde bedragen *)	169	46
Overige	2	2
Totaal aan overlopende activa	171	48

*) Het betreft hier de contributie aan de VNG, de bijdrage 2009 inzake bruidsschatregeling betreffende openbaar onderwijs en vooruitbetaalde (onderhouds-)contracten.

➤ **Vaste passiva – P11 Eigen vermogen**

Reserves					
Reserves (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 01-01- 2008	Vermeer- deringen rente	Vermeer- deringen overige	Vermin- deringen	Boekwaarde 31-12-2008
Algemene reserve	582	15			596
Risicoreserve	982	25			1.007
Algemene reserve Grondexploitatie	960	24	142	215	911
Reserve Toekomstige investeringen	1.538	38	1240	746	2.070
Totaal algemene reserves	4.062	102	1.382	961	4.584
Egalisatiefonds gebruiksapparatuur zwembad	14	0	5	5	15
Egalisatiefonds attracties zwembad	18	0	12		30
Cultuurfonds	119	3	0		122
Wmo	290	7	98	70	325
Wwb-inkomensdeel	105	3	195		303
IOAW			45		45
IOAZ			11		11
Bbz			52		52
VCP Ouddorp	153	4	13	89	81
VCP Goedereede	304	8	125	55	382
Dividend	170	4		50	124
Bouwleges		0	300		300
Totaal egalisatie reserves	1.174	29	855	269	1.790
Centrale werkplaats	1.069	54		122	1.001
Brandweerkazerne Goedereede	101	5			106
Reddingspost Brouwersdam	21	1		4	19
Haegse Huus	72	4			76
Brandweerkazerne Stellendam	95	5		14	86
GRP	3.114	156	660	179	3.751
Bruidschatregeling onderwijs	212	11	10	95	138
Zoutstrooier	21	1		3	19
Busjes GW	50	3			53
Verbouw CNS	365	18		29	355
Verbouw Kompas	153	8		17	144
Totaal geblokkeerde bestemmingsreserves	5.274	264	670	461	5.747
Gebiedsgerichte aanpak	40	1			41
Kunsthonds	10				10
Uitgifte eigen graven	185	5		10	180
Erfpachtgronden industrieterrein	222	6		45	182
Wegenfonds	5				5
Voormalig woningbedrijf	626	16			642
Toeristenbelasting	38	1	38		76
Bibliotheek servicewinkel	32	1			32
Totaal overige bestemmingsreserves	1.157	29	38	55	1.169
Bestemmingsreserve openbaar OW:					
Gymzaal Stellendam	11				11
Rentevoorziening BAO	25	1			26
O & O gelden	9				9
Totaal bestemmingsreserve openbaar OW	45	1			46
Totaal reserves	11.713	425	2.944	1.745	13.337

Toelichting reserves

De reserves zijn niet bij derden belegd. Zij worden gebruikt als een intern financieringsmiddel. De hierdoor ontstane rentebesparingen worden zichtbaar gemaakt via de rekening van baten en lasten. Onderstaand wordt het doel en bruto verloop weergegeven van alle reserves waarop een mutatie heeft plaatsgevonden.

Toelichting reserves	
Algemene reserves Deze reserves zijn niet direct gekoppeld aan een onderwerp, taak of functie en zijn bedoeld om algemene risico's te kunnen opvangen, maar ook als dekkingsmiddel in te zetten voor nieuw beleid. In verband met inflatiecorrectie wordt 2,5% rente toegerekend.	
Algemene reserve	Doel - Opvang van rekeningstekorten. Dotatie: € 14.500,- rente
Risicoreserve	Doel – Kunnen opvangen van risico's die niet geraamd zijn Dotatie: € 24.600,- rente
Algemene reserve Grond-exploitatie	Doel – Risico's t.a.v. exploitatieplannen en planschade-uitkeringen, maar ook als voorfinancieringsbron m.b.t. subsidies en bijdragen. Dotatie: € 24.000,- rente € 141.700,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007 Aanwending: € 6.500,- administratiekosten grondexploitatie € 24.000,- planschade uitkeringen € 65.000,- parkeren Beatrixstraat en Oranjeplein Stellendam € 118.500,- dekking rente voorbereidingsplannen Op deze reserve ligt een beslag van € 211.000,- in verband met een toegezegde bijdrage in de revitalisering van het gebied rond de Meester Snijderweg.
Toekomstige investeringen	Doel – Vrij inzetbaar voor nieuw beleid. Voeding vindt onder andere plaats door de bijdrage per m ² in de exploitatieplannen voor het kunnen realiseren van bovenwijkse voorzieningen. Dotatie: € 38.400,- rente € 1.240.143,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007 Aanwending: € 8.900,- conform voorjaarsnota overdracht ISGO € 737.500,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007 Er wordt mee gerekend dat in 2009/2010 de havenkanalen te Goedereede en te Stellendam worden uitgebaggerd. De kosten hiervan worden globaal geraamd op € 350.000,- en zouden als een investering van maatschappelijk nut in één keer afgedekt moeten worden.
Egalisatiereserves Egalisatiereserves zijn ingesteld om de jaarlijkse exploitatie-uitgaven niet te veel te laten schommelen door de afwijkingen te vereffenen/dekken door een reserve. In verband met inflatiecorrectie wordt 2,5% rente toegerekend.	
Egalisatiefonds Gebruiksapparatuur zwembad	Doel – gebruiksapparatuur ineens via de reserve afwickelen Dotatie: € 600,- rente € 5.000,- reguliere exploitatiebijdrage Aanwending: € 4.500,- diverse uitgave conform begroting
Egalisatiefonds Attracties zwembad	Doel – speel/vermaak attributen ineens via de reserve afwickelen Dotatie: € 11.600 reguliere exploitatiebijdrage

Toelichting reserves – vervolg –	
Cultuurfonds	Doel – met restauratiesubsidies het cultuurbezit in stand houden, zoals gemeentelijke monumenten. Dotatie: € 3.000,- rente
Wmo	Doel – buffer voor niet voorziene aanspraken Wmo. Dotatie: € 7.200,- rente € 98.000,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007 Aanwending: € 70.000,- dekking grote woningaanpassing conform raadsbesluit
Wwb-inkomensdeel	Doel – buffer voor uitkeringen. Dotatie: € 2.600,- rente € 195.000,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007
IOAW	Doel – buffer voor uitkeringen Dotatie: € 45.000,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007
IAOZ	Doel – buffer voor uitkeringen Dotatie: € 11.000,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007
Bbz	Doel – buffer voor uitkeringen Dotatie: € 52.000,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007
VCP Ouddorp	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Ouddorp. Dotatie: €3.800,- rente € 12.500,- conform raadsbesluit bestemming resultaat 2007 Aanwending: € 75.000,- VCP GDR overboeking i.v.m. voorfinanciering € 14.000,- afrekening diverse projecten VCP
VCP Goedereede	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Goedereede. Dotatie: € 7.600,- rente € 50.000,- conform begroting 2008 € 75.000,- VCP GDR overboeking i.v.m. voorfinanciering Aanwending: € 55.000,- oa realisatie parkeervoorziening In 't Hof
Dividend	Doel – De extra uitkering (2007) meerjarig als dekkingsmiddel inzetten. Dotatie: € 4.300,- rente Aanwending: € 50.000,- conform dekkingsplan begroting 2008
Bouwleges	Doel – Tarief-egaliseringsreserve gevormd voor het opvangen van de schommelingen in de ontvangsten uit bouwleges en daarmee ook de legestarieven in de komende jaren. Dotatie: € 300.000,- conform raadsbesluit slotwijziging begroting 2008
Geblokkeerde bestemmingsreserves Deze reserves zijn in de meeste gevallen ingesteld voor het kunnen opvangen van kapitaallasten op investeringen met een economisch nut. Als gevolg van het BBV mogen dergelijke investeringen niet meer ineens worden gedekt door een aanwending van een reserve. Rentetoerekening is 5% in verband met dekking kapitaalrente.	
Centrale werkplaats	Doel – Dekking van de kapitaallast welke voortkomt uit de werkplaats. Dotatie: € 53.500,- rente Aanwending: € 121.900,- kapitaallasten

Toelichting reserves – vervolg –	
Brandweerkazerne Goedereede	Doel – dekkingsmiddel voor de bijdrage aan de VRR, bestemd voor de bouw van de nieuwe brandweerkazerne. Dotatie: € 5.000,- rente
Reddingspost Brouwersdam	Doel – dekking kapitaallast vervanging verbouwing van de reddingspost Dotatie: € 1.100,- rente Aanwending: € 3.500,- in verband met kapitaallasten
Haegse Huus - zonwering	Doel – dekking kapitaallast vervanging zonwering overeenk. investeringsplan Dotatie: € 2.000,- rente
Haegse Huus – meubilair	Doel – dekking kapitaallast vervanging meubilair overeenk. investeringsplan Dotatie: € 1.600,- rente
Brandweerkazerne Stellendam	Doel – dekking kapitaallast vervanging brandweerkazerne Stellendam Dotatie: € 4.800,- Rente Aanwending: € 14.000,- in verband met kapitaallasten
GRP	Doel – het meerjarig egaliseren van het heffingstarief voor aanleg en onderhoud van het rioleringsstelsel. Dotatie: € 155.700,- rente Aanwending: € 660.100,- conform begroting 2008 € 178.900,- in verband met kapitaallasten
Bruidsschatregeling OW	Doel – dekking meerjarige (5 jaar) bijdrage aan de Stichting Openbaar Onderwijs Goeree-Overflakkee bepaald bij oprichting (2005) Dotatie: € 10.600,- rente € 9.500,- 10% van de bijdrage wordt achtergehouden Aanwending: € 94.500,- jaarlijkse bijdrage
Zoutstrooier	Doel – dekking kapitaallast van de nieuwe zoutstrooier Dotatie: € 1.100,- rente Aanwending: € 2.700,- in verband met kapitaallasten
Busjes GW	Doel – dekking kapitaallast vervanging busjes gemeentewerken Dotatie: € 2.500,- rente
Verbouw CNS	Doel – dekking kapitaallast welke voortkomt uit verbouw van CNS Dotatie: € 18.300,- Rente Aanwending: € 28.500,- in verband met kapitaallasten
Verbouw Kompas	Doel – dekking kapitaallast welke voortkomt uit verbouw van het Kompas Dotatie: € 7.700,- rente Aanwending: € 17.000,- in verband met kapitaallasten
Overige bestemmingsreserves Specifiek bestemde reserves, die niet vallen onder het begrip egalisatie of geblokkeerd, worden hier geregistreerd. In verband met inflatiecorrectie wordt 2,5% rente toegerekend.	
Gebiedsgerichte aanpak	Doel – Het kunnen opvangen van projecten die uitgaan boven het reguliere budget. Dotatie: € 1.000,- rente
Kunstofonds	Doel – Beschikbaar voor incidentele uitingen van kunst. Er zijn geen mutaties.

Toelichting reserves – vervolg –	
Uitgifte eigen graven	<p>Doel – Beschikbaar voor renovatie bestaande begraafplaatsen.</p> <p>Dotatie: € 4.600,- Rente</p> <p>Aanwending: € 9.500,- Realisatie toiletvoorziening begraafplaats Stellendam</p>
Erfpachtgronden industrieterrein	<p>Doel – Beschikbaar voor het kunnen (gedeeltelijk) afdekken van de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven industriegrond te Stellendam.</p> <p>Dotatie: € 5.500,- rente</p> <p>Aanwending: € 45.000,- exploitatie nadeel gedeelde canon erfpachtgronden</p>
Wegenfonds	<p>Doel – Bestemd voor bijdrageverlening landinrichtingprojecten Ouddorp-West. Na de afwikkeling in 2005 resteert nog de bijdrageverlening voor een wandelpad in het zandwallengebied.</p> <p>Er zijn geen mutaties.</p>
Voormalig woningbedrijf	<p>Doel – Bestemd voor (milieu)sanering van het woonwagencentrum.</p> <p>Dotatie: € 15.700,- rente</p>
Toeristenbelasting	<p>Doel – Met ingang van 2006 wordt de meeropbrengst van de tariefsverhoging, na inflatiecorrectie gereserveerd voor toekomstige investeringen/uitgaven in de toeristische sector.</p> <p>Dotatie: € 900,- rente</p> <p>€ 37.500,- conform begroting 2008, dotatie ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen recreatie</p>
Bibliotheek servicewinkel	<p>Doel – Ontwikkelingen in het bibliotheekwerk, zoals aanschaf nieuwe media, en mogelijke realisatie bibliotheek in de servicewinkel gemeentehuis.</p> <p>Dotatie: € 1.000,- rente</p> <p>Dotatie: € 800,- rente</p>
Rentevoorziening BAO	<p>Dotatie: € 1.100,- rente</p>

➤ **Vaste passiva – P12 Voorzieningen**

Voorzieningen	Boekwaarde 01-01-2008	Vermeerde- ringen	Vermin- deringen vrijval	Verminde- ringen aanwen- ding	Boekwaarde 31-12-2008
Technisch onderhoud zwembad	98	115		59	155
Techn. Installaties MFG		48		44	4
MOP gemeentelijke gebouwen	329	239		167	400
MOP bijz.ow buitenkant	197	106		1	302
MOP openb.ow buitenkant	95	50		49	96
MOP groot onderhoud sportvelden	7				7
Totaal planmatig onderhoud	726	558	0	319	964
Onderhoud woonwagens	5				5
Binnenhof	148	25			173
Bouwleges	0	140			140
Totaal risico 's *)	153	165	0	0	318
Sanering onderwistekorten	62				62
GOA gelden	31				31
Pensioenaanspraken wethouders	476	56		6	527
Wachtgeldaanspr. Wethouders	119	175		36	258
Adv spaarverlof	59				59
FPU reserve	34				34
Wachtgeld medewerker		120			120
Lokaal onderwijsbeleid	26			26	0
ORB materieel	10	7			17
Asfaltbestek	0	150			150
Plan Ouddorp Zuid II	10			2	8
Plan Industrierrein Stellendam	11		11		0
Fortjeshoeck	32			27	5
Stelleweide	104		50	42	13
Afkoop onderhoud fietspaden	38				38
Totaal overige voorzieningen	1.012	508	60	139	1.321
Totaal voorzieningen	1.890	1.231	60	458	2.603

*) De voorzieningen dubieuze debiteuren en belastingdebiteuren zijn vermeld als negatieve post onder vlottende activa - uitzettingen korter dan 1 jaar onder overige vorderingen.

Toelichting voorzieningen

Onderstaand volgt een overzicht van het doel en mutaties per voorziening, welke onderverdeeld wordt in drie groepen, te weten: voorzieningen voor planmatig onderhoud, risico's en overige voorzieningen.

Toelichting voorzieningen	
Planmatig onderhoud	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie ten gevolge van onderhoud te voorkomen. Op basis van een periodieke inventarisatie van de onderhoudstoestand van de onderhavige objecten, wordt een meerjaren onderhoudsplan opgesteld en financieel verstaald. Op basis hiervan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd aan de voorziening.	
Technisch onderhoud zwembad	Doel – Kunnen onderhouden van gebouw en installaties van het zwembad. Dotatie €115.000,- reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 58.500,- onderhoud dak, pompen, diverse installaties.
Technisch installaties MFG	Doel – Kunnen onderhouden van technische installaties van het verenigingsgebouw MFG. Toevoeging € 48.000,- reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 44.000,- onderhoud warmwatervoorziening en toiletten

Toelichting voorzieningen - vervolg -	
MOP Gemeentelijke gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van gemeentelijke gebouwen. Dotatie €238.900,- reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 5.900,- onderhoud brandweergarages € 500,- onderhoud voormalig postkantoor € 3.400,- onderhoud begraafplaatsen € 5.000,- onderhoud Oostdam (o.a. rolstoeltoegankelijk maken) € 2.700,- onderhoud Ouddorps raad- en polderhuis € 15.600,- onderhoud ORB reddingspost (verplaatsing unit) € 34.400,- onderhoud gemeentehuis (schilderwerk, installaties) € 9.600,- onderhoud werkplaats (deur, hek en alarm) € 2.100,- onderhoud gymzaal GDR € 75.800,- onderhoud MFG (o.a. schilderwerk, installaties, interieur en buitenterrein) € 12.200,- onderhoud Haegse Huus (cv en noodverlichting)
MOP Bijzonder OW buitenkant	Doel – Kunnen onderhouden van de buitenzijde van bijzonder onderwijsgebouwen. Dotatie € 105.800,- reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 900,- onderhoud diversen
MOP Openbaar OW buitendienst	Doel – Kunnen onderhouden van de buitenzijde van openbaar onderwijsgebouwen. Dotatie € 49.800,- reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 48.500,- onderhoud (o.a. daken Stellegors en Buten de Poorte)
MOP groot onderhoud sportvelden	Doel – Kunnen onderhouden van sportcomplexen. Dotatie € 400,- exploitatiebijdrage
Risico's Deze voorzieningen zijn ingesteld om de risico's ten aanzien van in de exploitatie opgenomen 'open einde regelingen' te kunnen afdekken. Hiermee wordt een constante exploitatielast opgenomen en kunnen eventuele fluctuaties in de verschuldigde bijdragen worden opgevangen zonder de exploitatie te bezwaren.	
Onderhoud woonwagens	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van groot onderhoud. Geen mutaties
Binnenhof	Doel – Opvangen tegenvallende gemeentelijke bijdrage in gemeenschappelijke regeling 'Binnenhof'. Dotatie € 25.000,- reguliere exploitatiebijdrage
Bouwleges	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures inzake de berekende leges over de verleende bouwvergunningen. Dotatie € 140.000,- dotatie ten laste van exploitatie
Overige Deze voorzieningen zijn ingesteld om de bestaande verplichtingen te kunnen voldoen, wanneer tot uitbetaling van de betreffende budgetten overgegaan moet worden. Dit kan zowel een eenmalige als een meerjarige aangelegenheid zijn.	
Sanering onderwijstekorten	Doel – Deze voorziening is voor het kunnen doorbetalen van de overschrijdingsvergoedingen naar het bijzonder onderwijs tot en met het jaar 2004. Geen mutaties
GOA gelden	Doel – Ter uitvoering van het gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid is een uitwerkingsnotitie opgesteld. Verkregen bijdragen zijn in deze voorziening gestort. Geen mutaties
Pensioenaanspraken wethouders	Doel – Het in eigen beheer uitvoeren van de pensioenregeling voor (gewezen) wethouders. Dotatie € 56.000,- reguliere exploitatiebijdrage voor toekomstige pensioenbetalingen Aanwending € 5.800,- uitbetaling pensioen aan voormalig wethouder

Toelichting voorzieningen - vervolg -	
Wachtgeldaanspraken voormalig bestuurders	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgelden aan voormalig bestuurders. Dotatie € 175.000,- dotatie toekomstige verplichtingen (conform vj-nota) Aanwending € 36.300,- uitbetaling wachtgeld aan voormalig wethouder
Adv spaarverlof	Doel – Eén medewerker heeft sinds medio 1999 een adv-spaarregeling. Bij opname van dit verlof wordt deze voorziening aangewend als dekkingsmiddel. Geen mutaties.
FPU reserve	Doel – In 2001 is deze voorziening ingesteld voor het seniorenbeleid. Geen mutaties.
Wachtgeld medewerker	Doel – In 2008 is deze voorziening ingesteld voor het kunnen betalen van de verplichtingen inzake de uitkering aan een exmedewerker. Dotatie € 120.000,- dotatie toekomstige verplichtingen
Lokaal onderwijsbeleid	Doel – Deze voorziening is ingesteld om naast de bestaande (rijks-)middelen noodzakelijke onvoorziene uitgaven voor lokale onderwijstaken middelen beschikbaar te hebben. Aanwending zal plaatshebben in 2008. Aanwending € 25.848,- aanwending diverse scholen
ORB materieel	Doel – Dekking kosten onderhoud en aanpassing van aan de Ouddorpse Reddingsbrigade (ORB) ter beschikking gesteld materieel. Dotatie € 7.000,- reguliere exploitatiebijdrage
Asfaltbestek	Doel – Het uitvoeren van een reconstructie van een gemeentelijke weg in 2009/2010. Dotatie € 150.000,- dotatie conform begroting
Plan Ouddorp Zuid II	Doel – Om de nog komende kosten van dit afgesloten plan te voldoen is een voorziening getroffen. Aanwending: € 1.700,- voor gemaakte kosten van werkzaamheden
Plan Industrierrein Stelendam	Doel – Om de nog komende kosten van dit afgesloten plan te voldoen is een voorziening getroffen. Aanwending: € 10.600,- vrijval van het restsaldo van de voorziening
Fortjeshoeck	Doel – Van de projectontwikkelaar is een bijdrage ontvangen voor de te maken kosten door de gemeente. Om toekomstige kosten te dekken is van het niet bestede deel een voorziening gevormd. Aanwending: € 27.200,- gemaakte kosten / werkelijke uitgaven
Stelleweide	Doel – Van de projectontwikkelaar is een bijdrage ontvangen voor de te maken kosten door de gemeente. Om toekomstige kosten te dekken is van het niet bestede deel een voorziening gevormd. Aanwending € 41.800,- gemaakte kosten / werkelijke uitgaven € 49.800,- vrijval, ten bate van reserve grondbedrijf
Afkoop onderhoud fietspaden	Doel – Om de afkoopsom voor het onderhoud van de fietspaden door Waterschap Hollandse Delta te kunnen dekken is deze voorziening gevormd. Geen mutaties

➤ **Vaste passiva – P13 Langlopende schulden**

Langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2008	Normale aflossing	Boekwaarde 31-12-2008
Onderhandse leningen binnenlandse bank	4.929	672	4.257
Totaal langlopende schulden	4.929	672	4.257

In totaal zijn er zes onderhandse leningen. Deze zijn allen opgenomen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De totale rentelast over 2008 bedraagt € 0,2 miljoen en de aflossingsverplichting voor 2008 en het komende jaar 2009 bedraagt € 0,67 miljoen.

➤ **Vlottende passiva – P21 Netto vlottende schulden**

De netto vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden (bedragen x € 1.000)	31-dec 2008	1-jan 2008
Crediteuren	1.401	2.302
Te betalen rente en aflossingsverplichtingen	75	86
Te betalen salaris, lh, sv-premie e.d.	193	228
Overige	11	1
Totaal Crediteuren AD	1.680	2.617

Crediteuren

Per 17 maart 2009 is het saldo van de nog te betalen crediteuren € 496.000,-.

➤ **Vlottende passiva – P29 Overlopende passiva**

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	31 dec 2008	1 jan 2008
Verkochte badkaarten	5	8
Af te storten bijdrage PV	0	1
Diversen m.b.t. sociale zaken	3-	2
Te besteden budgetten	251	319
Vooruit ontvangen bedragen specifieke uitkeringen	494	195
Vooruit ontvangen bedragen overige	555	172
Kruisposten	19	24
Totaal kortlopende schulden	1.321	720

Verkochte badkaarten

Het saldo geeft de vooruit ontvangen gelden aan tot en met 31 december 2008, zijnde de waarde van de kaartjes welke nog niet zijn ingeleverd voor een bezoek aan het zwembad. Jaarlijks valt een bedrag van € 2.500,- vrij ten laste van de exploitatie conform vastgesteld beleid.

Diversen met betrekking tot sociale zaken

Hieronder zijn opgenomen de nog af te betalen bedragen aan cliënten.

Te besteden budgetten

▪ Transport openbare verlichting	20.000
▪ Wmo - Hulp bij het Huishouden	90.000
▪ Dure woonvoorziening	87.000
▪ Kosten rekenkamercommissie	13.000
▪ Brandweer	13.000
▪ Overige posten	<u>28.000</u>
Totaal	251.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Voor werknemers van het werkvoorzieningschap "Binnenhof" te Middelharnis, welke woonachtig zijn in de gemeente Goedereede bestaat de verplichting voor uitbetaling van vakantiedagen, -gelden en pensioenrechten tot een bedrag van € 182.000,- vertegenwoordigt circa 16,1% van het totaalbedrag van bovengenoemde verplichtingen die blijken uit de balans van het werkvoorzieningschap "Binnenhof".

De gemeente is in 2007 met IBM Nederland Financieringen B.V. een nieuw leasecontract gedurende 3,5 jaar aangegaan voor het gebruik van het computersysteem (AS-400) en daarnaast een leasecontract voor gebruik van het PC-netwerk, dat afloopt medio 2009 en nog een waarde vertegenwoordigt van circa € 7.000,-.

De gemeente staat garant voor een aantal geldleningen. Op blz. 88 is een compleet overzicht te vinden van de gewaarborgde geldleningen. Het totaalbedrag waar de gemeente garant voor staat is € 2.433.535,99.

Daarnaast zijn de geldleningen van de Woningbouwvereniging Beter Wonen overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De omvang van deze overdracht bedraagt per 31 december 2008: € 19.589.540,65.

Kredietrisico's zijn afgedekt door het aangaan van kortkredietfaciliteiten bij twee bankinstellingen, tot totaal ruim € 2 miljoen.

Staat van herkomst en besteding van middelen
(bedragen x € 1.000)

Stand van de liquide middelen per 1 januari 2008 **- 410**

Herkomst van middelen

- exploitatieresultaat	2.163
- afschrijvingen	816
- desinvesteringen	590
- grondverkopen bouwgrondexploitaties	1.630
- toevoeging rente aan reserves	425
- stortingen in de reserves	2.944
- stortingen in de voorzieningen	1.266
- vermindering financiële vaste activa	4
- afname uitzettingen < 1 jaar	42
- toename overlopende passiva	600
 <i>Totaal herkomst van middelen</i>	 <i>10.480</i>

Besteding van middelen

- investeringen	1.297
- investering in bouwgrondexploitaties	413
- aflossing op geldleningen	672
- bestemming rekeningsaldo 2007	1.240
- toename overlopende activa	123
- onttrekkingen aan reserves	1.745
- afname netto vlottende schulden	985
- onttrekkingen aan voorzieningen	893
 <i>Totaal besteding van middelen</i>	 <i><u>7.368</u></i>

Stand van de liquide middelen per 31 december 2008 **2.702**

Overzicht financieringspositie van de gemeente Goedereede
(bedragen x € 1.000)

	2008	
	31 dec.	1 jan.
ACTIVA		
- Vaste activa	13.771	13.884
- Voorraden	4.307	5.525
	18.078	19.409
De financiering is als volgt:		
- Eigen vermogen	13.337	11.713
- Jaarresultaat	2.163	1.240
- Langlopende schulden	4.257	4.929
	19.757	17.882
Financieringsoverschot	-1.679	
Financieringstekort		1.527
<u>Vorzieningen</u>	2.720	2.347
De voorzieningen zijn niet aangewend als financieringsmiddel voor de activa.		

Bijlage

Overzicht grondexploitatie

Plannen in exploitatie

Korteweg Stellendam

Exploitatieberekening d.d. 4 februari 2009

Omschrijving	Rekening 2007	Act. 15 juli 2008	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	2.953.548	3.155.931	3.155.931
b. Bestedingen in het jaar	325.880	277.888	253.777
gespecificeerd naar:			
investeringen			
* grondaankopen			
* interne doorberekeningen	19.139	16.564	29.204
* rentebijbeschrijvingen	147.700	157.797	157.800
* overige bestedingen			
- sloopkosten	36.964		
- grondwerken	5.988	11.548	2.204
- riolering	283	17.795	4.000
- verhardingen	74.749	28.824	57.187
- groenvoorziening		15.702	3.382
- openbare verlichting + brandkranen	27.163	16.476	
- nutsvoorzieningen			
- overige algemene kosten	13.894	13.182	
overige vermeerderingen			
c. Opbrengsten in het jaar	123.497	1.940.327	1.494.181
gespecificeerd naar :			
verkopen 1.133 m ² à € 109,-	123.497		
verkopen 8.024 m ² à € 109,-		874.616	874.616
verkopen 9.601 m ² à € 111,-		1.065.711	
verkopen 5.310 m ² à € 111,-			589.410
div. afrekening 304 m ² à € div.			30.155
afschrijvingen			
ontvangen subsidies van Rijk			
overige organisaties			
overige verminderingen			
d. Verminderingen in het jaar wegens afgesloten complexen (resultaat per complex)			
e. Boekwaarde per 31 december	3.155.931	1.493.492	1.915.527
f. Rente komende jaren t/m 2012	162.966	-49.323	33.937
g. Geraamde nog te maken kosten	912.874	787.041	591.327
h. Geraamde opbrengsten van nog uit te geven gronden	5.557.370	3.600.780	4.115.700
Afronding	401	430	-9
Geraamd voordelig eindresultaat	1.326.000	1.370.000	1.574.900
Het plan is per 11 december 2003 in exploitatie gegaan.			
Nog te verkopen m ² grond	48.769	31.144	35.435

Plannen in exploitatie

Voormalig MAVO-terrein - Oranjeplein

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	10.300	126.300
b. Bestedingen in het jaar	116.500	16.149
gespecificeerd naar:		
investerings		
grondaankopen		
sloop MAVO-gebouw	114.563	
belastingen (MAVO terrein)	946	
rentebijbeschrijvingen	500	6.300
externe adviezen Oranjeplein	491	
overige bestedingen		9.849
overige vermeerderingen		
c. Opbrengsten in het jaar	500	142.449
gespecificeerd naar:		
verkopen		136.149
aanwending algemene reserve grondexpl. Oranjeplein	500	6.300
ontvangen subsidies van Rijk		
overige organisaties		
overige verminderingen		
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	126.300	0

Plannen in exploitatie

Totaal plannen in exploitatie

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	2.963.848	3.282.231
b. Bestedingen in het jaar	442.380	269.926
c. Opbrengsten in het jaar	123.997	1.636.630
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	3.282.231	1.915.527

Plannen niet in exploitatie tegen boekwaarde

Stellendam Zuid (fase II)

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	309.859	309.859
b. Bestedingen in het jaar	15.500	15.500
gespecificeerd naar:		
investeringen		
grondaankopen		
interne doorberekeningen		
rentebijschrijvingen	15.500	15.500
overige bestedingen		
overige vermeerderingen		
c. Opbrengsten in het jaar	15.500	15.500
gespecificeerd naar:		
verkopen		
aanwending algemene reserve grondexploitatie	15.500	15.500
ontvangen subsidies van Rijk		
overige organisaties		
overige verminderingen		
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	309.859	309.859

Plannen niet in exploitatie tegen boekwaarde

Uitbreiding Ouddorp

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	1.322.700	1.445.250
b. Bestedingen in het jaar	188.650	207.325
gespecificeerd naar:		
investerings		
grondaankopen		
kosten eigendomsoverdracht		
interne doorberekeningen		
rentebijdragen	66.100	72.300
externe adviezen	122.206	134.683
overige vermeerderingen	344	342
c. Opbrengsten in het jaar	66.100	72.300
gespecificeerd naar:		
verkopen		
aanwending algemene reserve grondexploitatie	66.100	72.300
ontvangen subsidies van Rijk		
overige organisaties		
overige verminderingen		
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	1.445.250	1.580.275

Plannen niet in exploitatie tegen boekwaarde

Hoofddijk Goedereede

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	228.000	228.000
b. Bestedingen in het jaar	13.000	25.036
gespecificeerd naar:		
investerings		
grondaankopen		
interne doorberekeningen		
rentebijdragen	11.400	11.400
overige bestedingen projectvoorbereiding	1.346	13.386
overige vermeerderingen	254	250
c. Opbrengsten in het jaar	13.000	11.400
gespecificeerd naar:		
verkopen		
aanwending algemene reserve grondexploitatie	13.000	11.400
ontvangen subsidies van Rijk		
overige organisaties		
overige verminderingen		
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	228.000	241.636

Plannen niet in exploitatie tegen boekwaarde

Kon. Pleisterplaats Goedereede

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	259.200	259.200
b. Bestedingen in het jaar	13.000	13.000
gespecificeerd naar:		
investeringen		
grondaankopen		
interne doorberekeningen		
rentebijdragen	13.000	13.000
overige bestedingen		
overige vermeerderingen		
c. Opbrengsten in het jaar	13.000	13.000
gespecificeerd naar:		
verkopen		
aanwending algemene reserve grondexploitatie	13.000	13.000
ontvangen subsidies van Rijk		
overige organisaties		
overige verminderingen		
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	259.200	259.200

Plannen niet in exploitatie tegen boekwaarde

Totaal plannen tegen boekwaarde

Omschrijving	Rekening 2007	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	2.119.759	2.242.309
b. Bestedingen in het jaar	230.150	260.861
c. Opbrengsten in het jaar	107.600	112.200
d. Resultaat t.g.v. exploitatiejaar		
e. Boekwaarde per 31 december	2.242.309	2.390.970

Bijlage

Verloop voorziening MOP gebouwen

Overzicht verloop VZ MOP gebouwen

Product Object	Mutaties								Boekwaarde 31-12-2008
	2005		2006		2007		2008		
	debet	credit	debet	credit	debet	credit	debet	credit	
Brandweergarage	2.600	8.700	2.600	5.200	8.600	5.300	5.900	5.400	-46.000
Reddingspost	7.000	2.700	2.500	4.800	1.300	5.200	15.600	5.300	1.200
Gemeentehuis	77.400	30.200	36.600	60.000	31.600	61.200	34.400	62.500	-57.800
Werkplaatsen	4.600	11.000	2.800	5.700	14.000	5.800	9.600	5.900	-26.100
Gymlokaal GDR	1.700	19.000	1.100	14.900	1.600	15.200	2.100	15.500	-71.700
MFG	25.900	42.600	45.300	43.100	81.600	44.000	75.800	44.900	53.200
Toren Ouddorp	600	6.500	1.500	1.600	400	1.600		1.700	-10.400
Museum Ouddorp	7.000	6.800	3.400	8.300	18.700	8.400	2.700	8.600	-22.300
Oostdam	4.900	9.500	23.700	22.800	14.100	23.300	5.000	23.700	-33.000
Mavoschool	47.700		24.000				500		500
Haegse Huus	14.000	16.500	3.300	47.400	6.000	48.300			-5.300
Begraafplaatsen	300	5.100	300	8.700	700	8.900	12.200	49.300	-126.400
Standrecreatie	200	2.300		6.500		6.900	3.400	9.100	-27.700
Totaal	193.900	160.900	147.100	229.000	178.600	234.100	167.200	238.900	-400.300

Bijlage

SiSa

Single information
Single audit

sis

Overzicht programma's verdeeld naar (deel)producten

Programma	Producten	Deelproducten
-----------	-----------	---------------

0 Algemeen bestuur

001 Bestuursorganen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Democratisch functioneren 2 Bestuurlijke samenwerking 3 Bestuurlijke ondersteuning 4 Best.onderst. raad en rekenkamer
002 Verkiezingen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Verkiezingen

1 Openbare orde en veiligheid

011 Brandweer en Rampenbestrijding	<ul style="list-style-type: none"> 1 Brandweer 2 Rampenbestrijding
012 Openbare orde en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> 1 Openbare orde en veiligheid 2 Uitvoering APV
013 Verkeersplannen en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> 1 Verkeersmaatregelen 2 Gladheidbestrijding
014 Milieu	<ul style="list-style-type: none"> 1 Milieu 2 Ongediertebestrijding

2 Algemene infrastructurele werken

021 Wegen en fietspaden	<ul style="list-style-type: none"> 1 Wegen en fietspaden
022 Openbare verlichting	<ul style="list-style-type: none"> 1 Openbare verlichting
023 Abri's	<ul style="list-style-type: none"> 1 Abri's
024 Parkeervoorzieningen/havens	<ul style="list-style-type: none"> 1 Parkeervoorzieningen 2 Binnenhavens
025 Leefbaarheidprojecten	<ul style="list-style-type: none"> 1 Overhead 2 Projecten

3 Betaalde dienstverlening

031 Burgerzaken	<ul style="list-style-type: none"> 1 Burgerzaken
032 Bouw/woning/welstandstoezicht	<ul style="list-style-type: none"> 1 Bouw/woning/welstandstoezicht 2 Bouw/woning/welstandstoezicht
033 Reiniging	<ul style="list-style-type: none"> 1 Reiniging 2 Stort
034 Riolering	<ul style="list-style-type: none"> 1 Afvoer 2 Aansluit
035 Begraafplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Begraafplaatsen

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
4 Onderwijs	041 Openbaar OW gemeentetaak	<ul style="list-style-type: none"> 1 Administratiekosten 2 Overige kosten buiten de doorwerking 3 Huisvesting (buitenkant)
	042 Openbaar OW bevoegd gezag	<ul style="list-style-type: none"> 1 Personele kosten 2 Personele baten 3 Leermiddelen 4 Gebouwen en overige kosten
	043 Bijzonder OW	<ul style="list-style-type: none"> 1 Huisvesting 2 Overige
	044 Speciaal OW	<ul style="list-style-type: none"> 1 Openbaar onderwijs 2 Bijzonder onderwijs
	045 Overig onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> 1 Leerplichtwet 2 Onderwijsbegeleiding 3 Volwasseneneducatie 4 Muziekonderwijs
	046 Voortgezet onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> 1 Huisvesting Stellendam

5 Verblijfsvoorzieningen	051 Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> 1 Bibliotheek 2 Kunst
	052 Sport	<ul style="list-style-type: none"> 1 IJsbanen 2 Sporthallen/ -lokalen 3 Sportvelden 4 Sportactiviteiten
	053 Zwembad	<ul style="list-style-type: none"> 1 Personeel 2 Directe exploitatiekosten 3 Planmatige exploitatiekosten 4 Overige uitgaven 5 Inkomsten
	054 Verenigingsgebouwen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Exploitatiekosten Oostdam 2 Baten Oostdam 3 Baten MFG Dorpstienen 4 Baten Haegse Huus
	055 Cultureel erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> 1 Musea 2 Fonds Cultuurbehoud 3 Overige 4 Dodenherdenking
	056 Openbaar groen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Openbaar groen 2 Afwatering 3 Boomplantdag

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
	057 Strandrecreatie 058 Overige openluchtrecreatie	1 Parking Watchers 2 Strandrecreatie 3 Strandbewaking 1 Recreatieschappen 2 Bevordering toerisme 3 Spielwerktuigen 4 Overige
6 Zorg/Welzijn		
	061 Sociale voorzieningen 062 Werkgelegenheid 063 Sociaal beleid 064 Wmo verstrekkingen 065 Zorg 066 Vreemdelingen 067 Sociaal cultureel werk 068 Kinderdagopvang	1 Wwb 2 Vangnetregeling 3 IOAW 4 IOAZ 5 Bbz 1 Sociale werkvoorziening 2 Overige werkgelegenheid 1 Minimabeleid 1 Leefvoorzieningen 2 Woonvoorzieningen 3 Hulp bij het huishouden (Wmo) 4 Overige (Wmo) 1 Maatschappelijke dienstverlening 2 Overige maatschappelijke zorg 3 Senioren 4 Ambulancevervoer 5 Openbare gezondheidszorg 6 Jeugdgezondheidszorg uniform deel 7 Jeugdgezondheidszorg maatwerk-deel 1 Vreemdelingen 1 Jeugd en jongeren 2 Podiumkunsten 3 Overige 1 Kinderdagopvang

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
7 Ruimtelijke aspecten		
	071 Structuur- & Bestemmingsplannen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Structuur- & Bestemmingsplannen 2 Handhaving
	072 Gebiedsgerichte aanpak	<ul style="list-style-type: none"> 1 Gebiedsgerichte aanpak
	073 Grondbedrijf algemeen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Administratiekosten 2 Erfpachtgronden
	074 Voorbereidingsplannen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Stellendam Zuid (fase II) 2 Ronde Vliedberg 3 Uitbreiding Ouddorp 4 Hoofddijk Goedereede 5 Overige voorbereidingsplannen
	075 Grondexploitatieplannen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Afgesloten plannen 4 Korteweg
8 Economische en financiële aangelegenheden		
	081 Woonaccommodatie	<ul style="list-style-type: none"> 1 Woningen 2 Woonwagencentrum 3 Huisvestingswet
	082 Financiering en belegging	<ul style="list-style-type: none"> 1 Financieringen korter dan 1 jaar 2 Financieringen langer dan 1 jaar 3 Aandelen
	083 Algemene uitkering Gemeentefonds	<ul style="list-style-type: none"> 1 Algemene uitkering
	084 WOZ	<ul style="list-style-type: none"> 1 Gegevensverkrijging 2 Waardebepaling 3 Waardevaststelling 4 Bezwaar en beroep 5 Overige kosten
	085 Belastingen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Heffing en invordering 2 Overige belastingen
	086 Economische activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> 1 Markten en standplaatsen 2 Visserijzaken 3 Agrarische zaken en jacht 4 Overige economische activiteiten
	087 Saldi	<ul style="list-style-type: none"> 1 Saldi kostenplaatsen

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
-----------	-----------	---------------

Algemene middelen

092 Algemene dekkingsmiddelen

- 1 Financieringen korter dan 1 jaar
- 2 Financieringen langer dan 1 jaar
- 3 Aandelen
- 4 Algemene uitkering
- 5 OZB Baten
- 6 Overige belastingen
- 7 Onvoorzien

Verklarende woordenlijst

AED	Automatische externe defibrillator
APV	Algemene plaatselijke verordening
BAG	Wet basisregistraties adressen en gebouwen
BAO	Basisonderwijs
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BKO	Bestuurskrachtonderzoek
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BWP	Bedrijfswagenpark
CAK	Centraal Administratiekantoor
callcenter	Afdeling van een dienstverlenend bedrijf, waar het contact met de klant telefonische plaatsvindt
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CNS	Christelijk Nationale Schoolvereniging, onderwijsorganisatie voor protestants-christelijk basisonderwijs
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
Corsa	Geautomatiseerd registratiesysteem voor bouw- en sloopvergunningen
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
E-loket	Elektronisch loket van de gemeente, waarbij een (toenemend) aantal diensten wordt aangeboden
Esf	Europees sociaal fonds
GAP	Gemeentelijk Afkoppelplan
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie voor persoonsgegevens
GGD	Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GOA	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GS	Gedeputeerde Staten
GW	Gemeentewerken
HbH	Hulp bij het huishouden – een voorziening in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan, geeft uitvoering aan de wettelijk zorgplicht van de gemeente voor de onderwijshuisvesting
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISGO	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee
JWGO	Jeugwerk Goeree-Overflakkee
MFG	Multifunctioneel gebouw "Dorpstienden" te Ouddorp
MJB	Meerjarenbegroting
MOP	Meerjaren Onderhouds Planning
MUP	Milieu Uitvoerings Programma
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg, wordt gevoerd met de schoolbesturen
ORB	Ouddorpse Reddings Brigade
OW	Onderwijs
OZB	Onroerendezaakbelasting

PAC	Portefeuillehouders Adviescommissie
pda	personal digital assistant, een klein draagbaar toestel dat computer- , telefonie- , fax- en netwerkfuncties combineert
PV	Personeelsvereniging
RAS	Regionale Agenda Samenleving Goeree-Overflakkee
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
REZO	Regionaal Zorgoverleg
RTM	Stichting RTM Ouddorp voorheen Rotterdamsche Tramweg Maatschappij
SMW GO	Schoolmaatschappelijk Werk Goeree-Overflakkee
SOPOGO	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee
STIWAS	Stimuleringsregeling waterkwaliteitsspoor
SVHW	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardering, gevestigd te Klaaswaal
VCP	Verkeerscirculatieplan
VIND	Vraaggerichte INteractieve Dienstencatalogus
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Wec	Wet op de expertisecentra
weerstandscapaciteit	De middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken
weerstandvermogen	Relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wi	Wet inburgering
Wkpb	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wpo	Wet primair onderwijs
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wvg	Wet voorziening gehandicapten
Wwb	Wet werk en bijstand

Colofon

De programmarekening 2008 is gemaakt in opdracht van het college van burgemeester en wethouders.

Eindredactie
Stafafdeling BMO/Financiën

Druk
Gemeente Goedereede

Foto's
Gemeente Goedereede

Bestellen
Belangstellenden kunnen de programmarekening 2008 tegen betaling verkrijgen door deze:

- te bestellen via de website www.goedereede.nl
- te bestellen via de e-mail gemeentehuis@goedereede.nl
- telefonisch te bestellen bij de Publieksbalie (0187-491500) of
- af te halen bij de Publieksbalie in het gemeentehuis, Tramlijnweg 2, 3252 BR Goedereede.

De tekst is ook integraal te vinden op de website.

Uitgave
April 2009